imburgs agblad

Gewilde Havana

Dinsdag 10 september 1991 — 73e jaargang nr. 213.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,50

Sigaar op de bon in Havana

HAVANA – Cuba, bekend om zijn keur aan tabak en wereldberoemde sigaren, gaat de verkoop van sigaren en sigaretten aan de eigen bevolking aan banden leggen.

De bekendmaking hiervan gisteren was een zware klap voor de Cubanen, die tot de grootste tabakverbruikers in de wereld behoren.

Volgens een via de radio verspreide verklaring is er een tekort aan rookwaren ontstaan door een grote stijging van de vraag, gekoppeld aan problemen met verouderde machines in de tabaksindustrie en een tekort aan reserve-onderdelen. In het communistische land heerst ook een tekort aan bijna alle levensmiddelen.

Bij hun maandelijkse pakket aan bonnen, ontvingen veel, maar niet alle rokers al een vaste hoeveelheid sigaren en sigaretten. Tot nu toe konden zij echter daarnaast vrijelijk extra tabakswaren kopen in staatswinkels. Maar nu worden ook de extra aankopen beperkt.

● Frank Rijkaard.

Doorbraak in behandeling van kanker

LEIDEN – Prof. dr Bijvoet van het Academisch Ziekenhuis in Leiden heeft een nieuw geneesmiddel ontwikkeld voor de behandeling van kankerpatiënten. Het medicament wordt toegepast bij de behandeling van hypercalciëmie. Dit is een overmaat aan kalk in het bloed, dat zich vaak voordoet bij kankerpatiënten en tot een levensbedreigende situatie kan leiden. Tot nu toe bestond er geen effectieve behandelingsmethode voor deze aandoening.

Het ontstaan van een teveel aan kalk in het bloed bij kankerpatiënten is het gevolg van een verhoogde afbraak van de botten door stimulering van botafbrekende cellen. Dit kan tot extreem zware pijn en botbreuken leiden. Hypercalciëmie komt vooral voor als er uitzaaiingen in de botten zitten, zoals vaak wordt geconstateerd bij borst-, prostaat- en longkanker.

Botpijn

Uit uitgebreid onderzoek is gebleken dat de stof de botafbraak remt en de hoeveelheid kalk in het bloed normaliseert. De Leidse onderzoeker ontdekte dat er na behandeling met het middel, dat met de naam aredia wordt aangeduid, in ernstig aangetaste delen van het bot af en toe nieuwe kalkafzetting plaatsvond. Bovendien nam de botpijn sterk af.

Dr H. Sleebo, als internist en kankerdeskundige verbonden aan het Leyenburgziekenhuis in Den Haag, deelde gisteren mee dat tijdens een onderzoek bij 132 kankerpatiënten met hypercalciëmie gebleken is dat in 90 procent van de gevallen de behandeling met aredia leidde tot normalisering van het kalkgehalte in het bloed. Bijwerkingen had hij niet waargenomen.

De internist beschouwt het nieuwe middel als een doorbraak bij de behandeling van hypercalciëmie bij kankerpatiënten. Voor alle duidelijkheid stelt de medicus dat dit geneesmiddel geen effect heeft op de tumor zelf, maar het kan wel in hoge mate de kwaliteit van het leven van kankerpatiënten gunstig beïnvloeden.

De behandeling met aredia kan tevens een rol spelen bij het voorkomen van nieuwe uitzaaiingen van kanker in de botten.

Vice-premier Kok lijdt nederlaag tegen minister De Vries

Geen verlaging minimumloon

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Het wettelijk minimumloon zal niet worden verlaagd. Het kabinet heeft hiertoe besloten. De bewindslieden leggen daarmee een advies van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) naast zich neer.

Het besluit van het kabinet betekent een overwinning voor minister De Vries (Sociale Zaken). Deze heeft zich van het begin af aan verzet tegen het voorstel van de WRR om het minimumloon in stappen te verlagen, te beginnen in 1993 met degenen die dan 21 jaar worden. Het minimumloon zou volgens de WRR 30 procent omlaag moeten. Dat zou de werkgelegenheid op minimumniveau bevorderen.

Op 6 juni liet het kabinet in een voorlopige reactie op het WRR-advies al weten vooralsnog af te zien van een verlaging van het minimumloon. Minister Kok (Financiën) meende echter dat het uitstel van executie 'betrof. Volgens hem zou het kabinet op termijn wel tot het lagere minimumloon besluiten. Dat gebeurt dus niet.

Vacatures

In een brief aan de Kamer laat premier Lubbers namens het kabinet weten dat het verlagen van het minimumloon op zich geoorloofd zou zijn. Om dat te doen op basis van leeftijd roept echter grote vraagtekens op. Er bestaan juridische bezwaren, aldus Lubbers.

De eerste minister wijst er verder op dat een verlaging van het minimumloon buitengewoon ingrijpend zou zijn. Een groot aantal bedrijven heeft nu al problemen om vacatures op het niveau van minimumloon te vervullen. Kandidaten blijken niet echt gemotiveerd te zijn het werk tegen die beloning te aanvaarden, aldus Lubbers.

Het verlagen van het wettelijk minimumloon zou de animo bij mensen om werk tegen een beloning op minimum-niveau te aanvaarden verder kunnen verminderen, aldus de premier. Hij verwijst daarbij onder meer naar een onderzoek dat in opdracht van Sociale Zaken is gedaan.

Uit het onderzoek is gebleken dat juist het verhogen van beloning en het vergroten van het verschil tussen netto uitkering en netto minimumloon kan helpen. Een verlaging van het minimumloon zou ertoe leiden dat er nog minder kandidaten komen voor de betrokken vacatures.

Dat zal ertoe leiden dat het werk verdwijnt ofwel dat de werkgever de betrokkenen een hogere beloning geeft dan wettelijk is toegestaan. Een scherper toezichtbeleid zal daar niets aan kunnen veranderen omdat alle betrokkenen (werkgevers, vakbonden en uitvoeringsinstanties in de sociale zekerheid) geen belang hebben bij een dergelijk beleid.

Zie ook pagina 4 ● **Kok speelt hoog spel**

● *Kroatische gardisten vluchten door een maïsveld in de buurt van Osijek voor hevig vuur van de Serviërs.*

Droogte brengt scheepvaart in grote problemen

DEN HAAG – De aanhoudende droogte leidt tot toenemende problemen voor de binnenscheepvaart. Het waterpeil zakt steeds dieper. Vaardieptes worden hierdoor minder en vaargeulen smaller. Gevolg: hogere kosten voor de opdrachtgevers, minder inkomsten voor de binnenvaartschippers. De drinkwatervoorziening is nog niet in gevaar.

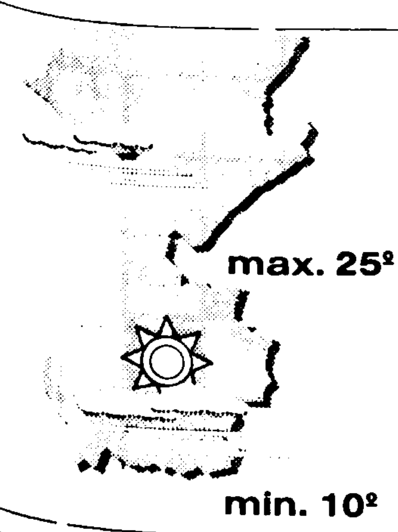
Gisteren bereikte het waterpeil een nieuw laagterecord. Bij Lobith, het belangrijkste meetpunt voor de binnenscheepvaart, bedroeg de waterstand slechts 7.30 meter boven NAP. Het ziet er niet naar uit dat de waterstand snel zal stijgen. Verwacht wordt dat het peil de komende dagen nog verder zal zakken, en daling tot zeven meter wordt bij onveranderd weer niet uitgesloten.

De grootste problemen voor de binnenvaart doen zich voor op de IJssel en de Waal. Op de Maas zijn de problemen minder groot.

Claus niet naar Japan

DEN HAAG – Prins Claus gaat volgende maand niet met koningin Beatrix op staatsbezoek naar Japan. Na een aanvankelijke verbetering in het genezingsproces van de prins, is een terugval ontstaan, waardoor hij zijn vrouw voor de eerste keer tijdens een staatsbezoek niet kan vergezellen.

Prins Willem Alexander zal zijn vader vervangen. Volgens een woordvoerder van de RVD is dit geen reden om extra zorgen te maken over de gezondheid van de prins. „Bij iemand die lijdt aan zware depressies, is het heel normaal dat hij af en toe weer in een dal valt."

MOOI NAZOMERWEER

Met een zuidelijke stroming wordt warme lucht aangevoerd waarin weinig bewolking voorkomt. Hierdoor zullen de mistbanken, die plaatselijk voorkomen, snel oplossen. Geleidelijk kunnen er wat stapelwolken ontstaan maar is het overwegend zonnig. De middagtemperatuur loopt op tot waarden van rond de 25 graden. Er staat een zwakke tot matige veranderlijke wind. Vannacht zakt het kwik tot circa 10 graden.

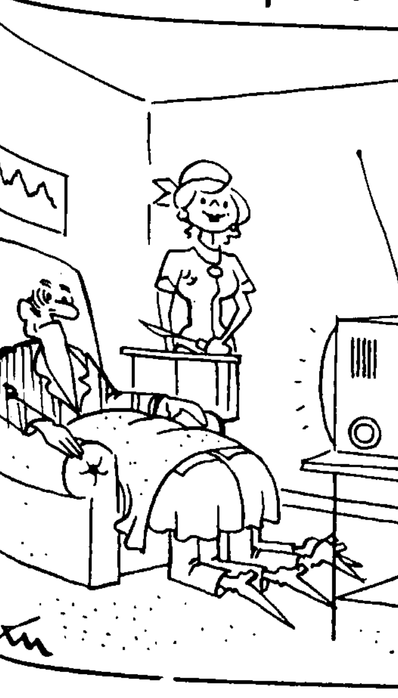
Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

VANDAAG:

zon op: 07.05 onder: 20.07

maan op: 09.47 onder: 20.17

Galsteen-operatie voor patiënten zichtbaar op TV

Heerlens verzet tegen kabinet

● *Meer dan tweehonderd mensen waren gisteravond naar het Corneliushuis in Heerlen gekomen om hun kritiek op de wao-plannen van het kabinet te laten horen. Tientallen demonstranten probeerden met borden met de tekst 'Gezond werk verzekert beter' de aanwezige Tweede-Kamerleden Van Nieuwenhoven (PvdA) en Paulis (CDA) ervan te overtuigen dat de plannen anders moeten. Emotioneel en met een brok in de keel zeiden veel leden dat de PvdA 'hun partij niet meer is'. „De dames en heren Kamerleden en Thijs Wöltgens moeten beter naar de achterban luisteren", aldus één van de leden. De leden vroegen de vertegenwoordigers van het gewest Limburg, die op 28 september naar het partij-congres in Nijmegen gaan, 'de rug recht te houden' en niet toe te geven aan de plannen van Wim Kok. „Wat ons betreft komt er een crisis", aldus enkele leden.*

Zie verder pagina 10 ● **'Gangsters doen het niet beter'**

Strijd in Joegoslavië eist tientallen levens

BELGRADO/ZAGREB – De strijd tussen Kroaten en Serviërs heeft gisteren opnieuw tientallen mensenlevens en veel gewonden geëist. Kroatische bronnen noemden het getal van 58 doden alleen al aan Kroatische zijde. Felle gevechten werden gevoerd om de Kroatische stad Kostajnica, rond Patrac, honderd kilometer ten zuidoosten van Zagreb, en in dorpen rond Okucani, in het uiterste oosten van Kroatië.

In 29 districten van Kroatië werd een uitgaansverbod afgekondigd.

De gevechten tussen Serviërs en het Joegoslavische federale leger aan de ene kant en Kroaten aan de andere kant speelden zich af dichtbij de grens met Bosnië-Hercegovina. Servische strijders drongen, volgens berichten van Radio Zagreb, vanuit het Bosnische gedeelte van de grensstad Kostajnica het Kroatische deel binnen. De stad is volgens de Kroatische radio de afgelopen twee dagen al door vijfhonderd granaten getroffen.

De minister van Binnenlandse Zaken van Kroatië, Milan Brezak, beschuldigde op een persconferentie de Servische guerrilla's ervan de stad te willen vernietigen. „Maar we zullen Konstajnica tegen geen enkele prijs overgeven", zei hij.

De autoweg tussen Zagreb en Belgrado was opnieuw het toneel van zware gevechten. Vorige week blokkeerden Servische strijders en eenheden van het federale leger ook de weg, waardoor het oosten van Kroatië van de rest van de deelrepubliek is afgesneden.

In Osijek, hoofdstad van het oostelijk deel van Kroatië, beschuldigde het leger Kroatische troepen ervan kazernes aan te vallen met mortiervuur, ondanks de aanwezigheid van vijf EG-waarnemers in de stad. Osijek is omsingeld door gewapende Servische nationalisten en soldaten van het federale leger.

In een ander deel van Joegoslavië, in de deelrepubliek Macedonië, stemden de bewoners in een referendum massaal voor onafhankelijkheid. In de straten van de hoofdstad Skopje werd het succes van de volksraadpleging gisteren met vuurwerk, gezang en dans gevierd. De Albanese minderheid in deze armste republiek van Joegoslavië, ongeveer 20 procent van de bevolking, boycotte het referendum.

Macedonië is de derde Joegoslavische republiek, na Slovenië en Kroatië, die onafhankelijk wil worden.

Veewagen verliest koeien op snelweg

BEEMSTER – Een gekantelde veewagen heeft gisterochtend voor een verkeerschaos gezorgd op de wegen tussen Alkmaar en Purmerend en op de A7 nabij Beemster. De veewagen met koeien verloor de levende lading, nadat de combinatie in de berm terecht was gekomen. De aanhangwagen kantelde daarbij, waardoor de koeien eruit werden geslingerd. Bij de botsing raakte een man gewond. Vijf mensen liepen een shock op.

Op de snelweg sneuvelden drie koeien, die door een auto en een vrachtwagen werden aangereden. De personenwagen kwam ondersteboven op de weg terecht en werd geheel vernield. Een tweede auto schoof een sloot in.

Kunstdagen Wittem: wordt vervolgd

WITTEM – Na het geslaagde openingsweekeinde van de Kunstdagen Wittem, met concerten van Limburgse musici, is het deze week de beurt aan instrumentalisten, afkomstig uit de rest van Nederland en het buitenland. Zo is morgenavond het Arcis Ensemble uit Amsterdam in het Gemeenschapshuis van Epen te gast.

Dit kwintet, opvolger van het Amsterdams Strijkkwartet, heeft zich toegelegd op de kwintet- en sextetliteratuur. Het ensemble, bestaande uit Jeannelotte Herzberger, Jan Hulst, Jouke van der Leest, Monique Bartels en Peter Doberitz, speelt vanavond twee befaamde werken uit de kwintetliteratuur. Het Kwintet opus 77 in G van Dvorák en het Kwintet opus 163 in C van Schubert. Het concert begint om 20.15 uur.

Komende vrijdag geven violiste Marijke van Kooten en pianist Frans van Ruth een recital in Epen. Het duo voert een gevarieerd programma uit met composities van Belgische en Nederlandse componisten: Leander Schlegel, Ton de Leeuw, Albert Huijbrechts en Rudolf Escher. Aanvang 20.15 uur.

Een dag later presenteert het gitaarduo Thomas Müller-Pering en Csaba Székely een Spaans/Italiaans programma. Er worden werken uitgevoerd van Fernando Sor, Mario Castelnuovo-Tedesco, Pierre Petit, Joaquin Rodrigo en Enrique Granados. Het concert begint om 20.15 uur.

Het Beaufort Blaaskwintet is in 1984 opgericht door vijf studenten van het Haags Conservatorium. Het ensemble wordt gecoached door Brian Pollard, solo-fagottist van het Concertgebouw Orkest. Het ensemble speelt zondagavond in Epen een Frans programma met composities van Jean Michel Damase, Jacques Ibert en Jean Françaís. Ook dit concert begint om 20.15 uur.

Dansfestival door de jeugd in Maastricht

MAASTRICHT – In Maastricht wordt op 9, 10 en 11 oktober het Nationale Jeugddansfestival gehouden. Ook de vierde editie van dit festival wil een impuls geven aan de groei van artistieke dansprodukties voor de jeugd. Het programma omvat voorstellingen, seminars en workshops. Centraal staat echter de dans als podiumkunst.

Het gevarieerde aanbod bevat voorstellingen van groepen die zich speciaal op de jeugd richten, voorstellingen die in opdracht van jongeren zijn gemaakt en voorstellingen die voor volwassenen zijn bedoeld maar boeind zijn voor jong publiek. De seminars zijn opgezet rond drie thema's: theorievorming, artistieke ontwikkelingen in de jeugddans en nieuwe manieren om dansvoorstellingen te introduceren in het onderwijs en de vrijetijdssector. Naast een workshop voor dansdocenten zijn er workshops voor scholieren en amateurdansers.

Seminars

De voorstellingen vinden plaats in de Stadsschouwburg, de toneelacademie, het CCV-gebouw, de zaal van Het Vervolg in het Generaalshuis, het Lösstheater en diverse scholen. De seminars worden gegeven in de redoutezaal van de toneelschool en het CCV. De organisatie is in handen van het LOKV, het Landelijk Onderwijsinstituut Kunstzinnige Vorming.

Een greep uit het aanbod: 100.000 Celebration Crackers/Multipel door Raz, Omgekeerd expres door de Rotterdamse Dansgroep (op woensdag), De vrouw, de indiaan, de klerk en het meisje door Fel Pastel, Waldo door Stichting Date, Les Typhons door de Nieuwe Dansgroep, Dagdromen door Danstheater Arena (op donderdag) en De kleine prins door Introdans Educatief, Stuiver door Springveer, Kinderjaren door Huis aan de Amstel en La vache qui rit door Gonnie Heggen en Frans Poelstra. telefonisch bestellen van toegangsbewijzen is vanaf 1 oktober mogelijk via tel. 043-293828.

● *Het muziekensemble Jazz Balalaika, één van de groepen in Moscow Nights.*

Moscow nights in het Mecc

MAASTRICHT – De Stichting Carré Theaterproducties presenteert vanavond om 20.00 uur in het Mecc in Maastricht een exclusieve show van de Russische Variété revue 'Moscow Nights'. De twee uur durende show, onder regie van Rick Atwell, bestaat uit een optreden van drie geselecteerde theatergroepen: de clowns Mimicrici, de dansers/acrobaten Bim Bom en het muziek ensemble Jazz Ballalaika.

De drie theatergroepen hebben een evenredig aandeel aan de show, een clowneske variété/revue voor het hele gezin. 'Mimicrice' is een clownsgroep uit Kiev. De zang, dans en acrobatengroep 'Bim Bom' zorgt voor het spektakel van de show en 'Jazz Ballalaika' is een ballalaika-ensemble bestaande uit vijf personen. Deze klassiek geschoolde virtuozen presenteren op ogenschijnlijk serieuze wijze Russische melodieën doorspekt met een flinke dosis humor.

Kaarten in de voorverkoop zijn verkrijgbaar bij het VVV Maastricht.

Gepolijst spel Oekraïense staatsharmonie

KERKRADE – Als gast van de harmonie Sint Aemiliaan Bleijerheide concerteerde zondagavond het Staatsharmonieorkest van de Oekraïne onder leiding van Andrei Kirpan in het Kerkraadse Wijngrachttheater. Vanavond is het circa zestig man en één vrouw sterke, uit professionele blazers gevormde harmonieorkest nog te beluisteren in de Harmoniezaal te Linne.

Het oorspronkelijke programma voor het concert te Kerkrade bleek grotendeels gewijzigd te zijn. Toch kon, in zowel het Tsjaikovski/Verdi/Borodin-gedeelte van vóór de pauze, als in de lichtere composities erna, zonder meer vastgesteld worden dat het orkest uit Kiev een perfect en virtuoos musicerend blaasensemble is, met weliswaar een als gepolijst overkomend klankkarakter. Wel had de 'pop-drummer', die de 'lichte' werkjes steeds (naar gelang de maatsoort) in tweeën, drieën of vieren timmerde - en muziek aldus van haar vrije ritmiek berooft - voor mij gerust aan de bar mogen blijven hangen.

In een tweetal ouvertures, Nabucco van Giuseppe Verdi en Taras Bulba van Nikolaj Lysenko, liet de staatsharmonie horen, dat arrangementen het niet altijd moeten afleggen tegen het symfonisch origineel. Doch de meeste werken van het nogal uitvoerige programma werden gebracht in een vlotte, gladgestreken speeltrant. Daardoor miste George Gershwins An American in Paris toch wel het gevraagde 'met de Franse slag' en klonk Aaron Coplands Fanfares niet zo schetterend en schitterend als ik mij dat voorgesteld had.

Het harmonieorkest begeleidde daarnaast alert een drietal vocale solisten van de opera van Kiev in enkele opera-aria's en Russische liederen, waarbij de sopraan Swetlana Katernoze vooral opviel door haar zilverachtig omhulsel. Het meeste succes oogstten de Oekraïense musici met een tweetal shownummertjes en een, big band-achtig werk van ene Smalls; het publiek in het volgepakte Wijngrachttheater ging zowat uit de bol. Dus volgden maar liefst drie toegiften, waarvan de bekende Sabeldans van Aram Katsjatoerjan helaas in dezelfde virtuoze rotvaart werd gespeeld als enkele van de Polovtsiaanse Dansen van Aleksander Borodin, waarmee het 'serieuze' gedeelte van vóór de pauze besloten was.

peter p. graven

k

boek kort

'Het zou niet geheel juist zijn de grote belangstelling en waardering voor Achterbergs poëzie alleen maar toe te schrijven aan de kwaliteit ervan', stelt R.L.K. Fokkema, de samensteller van de recent verschenen bloemlezing uit Achterbergs gedichten. De gepleegde doodslag, in 1937, op zijn hospita, zijn verblijf en verpleging in verschillende (zenuw)inrichtingen 'hebben lezers ook nieuwsgierig gemaakt', meent Fokkema: 'Het spreekt vanzelf dat de metafysische inzet van deze poëzie een dimensie meer verkrijgt door onze kennis van de gebrokenheid in het particuliere leven van Achterberg (...) maar dan nog blijft het een raadsel waarom uit duizenden psychopaten er maar één dichter als Achterberg is voortgekomen'.

Klare taal in een heldere inleiding over de betekenis van de poëzie van Gerrit Achterberg (1905-1963), die zich als een van Nederlands grootste dichters bij voorkeur inliet met een metafysisch thema als de existentiële leegte. Naar zijn opvatting diende poëzie de tijd en de dood teniet te doen, als middel tot zingeving van en verlossing uit het bestaan.

De nu verschenen bloemlezing (zo'n 170 gedichten) is eens te meer de neerslag van – zoals de samensteller het noemt –- Achterbergs 'onvermoeibaar streven naar het volmaakte gedicht, een streven naar eeuwigheid en oorsprong.' Mooie poëzie die het verdient steeds opnieuw onder de aandacht van de lezers te komen.

Symbolen worden tot symbalen – Gerrit Achterberg. Bloemlezing, samengesteld en ingeleid door R.L.K. Fokkema; Uitg. Bert Bakker.

F.B.

Schrijvers weg bij Arbeiderspers

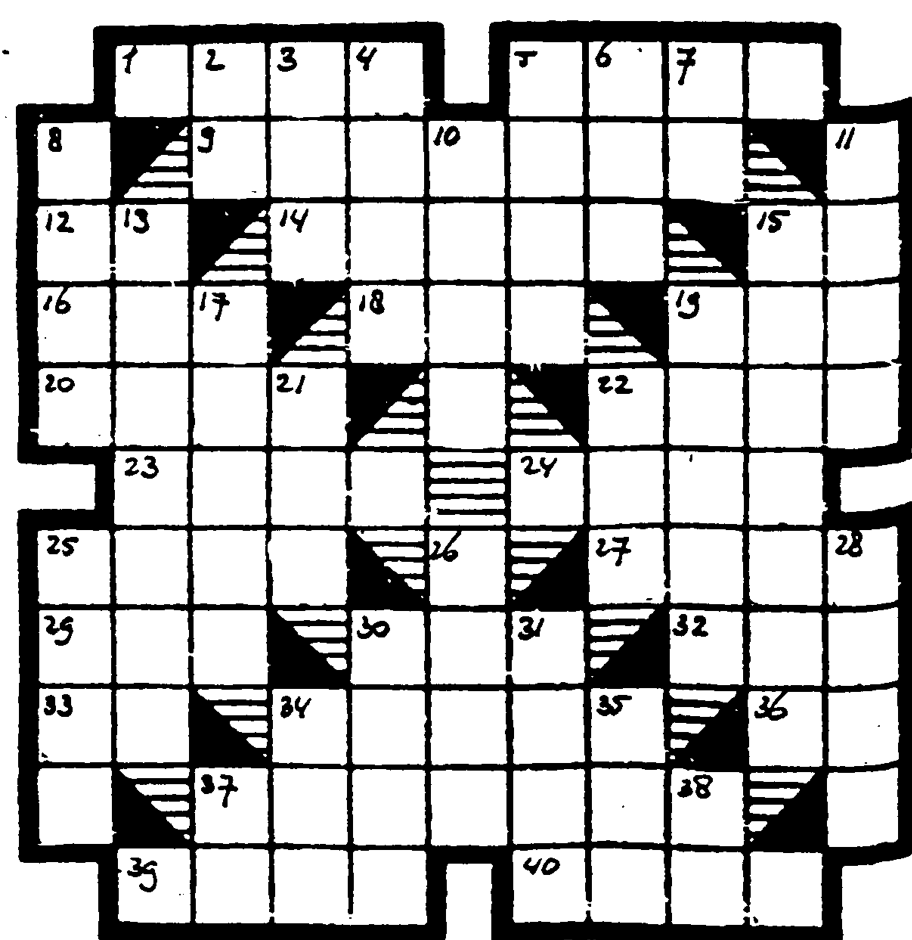
AMSTERDAM – De schrijvers Geert van Istendael, Redmond O'Hanlon en Kristien Hemmerechts vertrekken bij de Arbeiderspers omdat ze bezwaar hebben tegen de benoeming van Ronald Dietz als opvolger van AP-directeur Theo Sontrop. Zij stappen over naar het nieuwe literaire fonds Atlas dat - onder de hoede van uitgeverij Contact - is opgericht door Emile Brugman die donderdagochtend bij de AP zijn ontslag heeft ingediend. Brugman is tegen de zin van de protesterende auteurs gepasseerd voor de opvolging van Sontrop.

Waarschijnlijk zullen ook Jan Brokken, Boudewijn Büch en Mensje van Keulen met Brugman mee gaan. Er hebben in totaal 28 AP-schrijvers tegen de benoeming van Dietz geprotesteerd. Sontrop-opvolger Dietz ontkent in een eerste reactie dat er sprake van een uittocht zal zijn. „Vergeet niet dat mensen als Jeroen Brouwers, Maarten 't Hart, Cees Nooteboom en Gerrit Komrij de brief niet hebben ondertekend. Bovendien weet ik uit betrouwbare bron dat niet alle ondertekenaars Brugman daadwerkelijk zullen volgen."

Oplossing van gisteren

ODE K SPA
MAAR L AGEL
AR KLAAS EM
MR OPA LS
EB P PA
KEURMEESTER
ZIJ R TE
DE ABE RI
PE SPOOK DA
REET O ADEL
ELS M MES

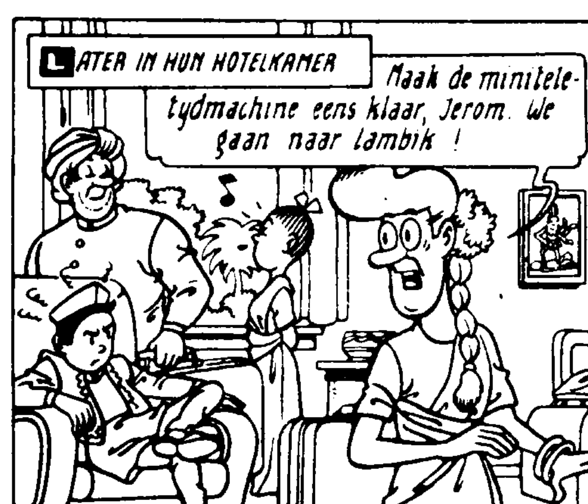
puzzel van de dag

Horizontaal: 1. bars; 5. vrouw. dier; 9. klaproos; 12. spil; 14. pl. in Senegal; 15. heden; 16. jongensnaam; 18. opstootje; 19. huid; 20. glazen vat; 22. larve; 23. godheid; 24. tijdelijk gebruik; 25. godheid; 27. kenteken; 29. deel v.h. gelaat; 30. zeehond; 32. huivering; 33. boom; 34. gevederd dier; 36. bevel; 37. hoofddeksel; 39. mogelijkheid; 40. slechte plek in weefsel.

Verticaal: 2. voorzetsel; 3. wiel; 4. boom; 5. wisselborgtocht; 6. door middel van; 7. titel; 8. vogel; 10. emmer; 11. fijn doorzichtig weefsel; 13. loon; 15. ootmoedig; 17. duivel; 19. pa; 21. noodsein; 22. makker; 25. eikeschiller; 26. titel; 28. schoolkaal; 30. steenmassa; 31. Europeaan; 34. voorzetsel; 35. pret; 37. moeder; 38. voorzetsel.

lambik baba

panda en de luchtpost

recept

Belgische uiensoep

Benodigdheden voor 4 personen: 500 g uien, 1 teentje knoflook, 1 mespuntje cayennepeper, ½ dl olie, 1 koffielepel bloem, 1 pijpje pils, 7½ dl bouillon, 1 blaadje laurier, 3 kruidnagelen, 1 stokbrood, 100 g geraspte Gruyère kaas.

Pel de uien, snijd ze in niet al te dunne ringen, hak het knoflookteentje fijn en vermeng dit alles met de cayennepeper.

Verhit de olie, fruit hierin uien/knoflookmengsel totdat uien glazig en lichtbruin gekleurd zijn.

Bestrooi uien met bloem, laat geheel even goed doorbakken en giet er al roerend eerst het bier en daarna de bouillon op. Voeg het laurierblaadje en de kruidnagelen toe en laat de soep op matig afgestelde hittebron, onder af en toe roeren plusminus vijftien minuten zachtjes koken. Proef de soep en breng haar, indien nodig op smaak met zout, peper en eventueel soeparoma.

Snijd het stokbrood in plakken, bestrooi deze met kaas en laat dit onder de grill lichtbruin kleuren.

Schenk de soep in vier voorverwarmde soepkoppen, leg op elke kop een plak gegrild stokbrood en serveer de rest van het stokbrood er apart bij.

huub meijer

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739896
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Redactie 045-739264
Advertenties 045-739284
Algemeen 045-739364

Telex:
Redactie 56123

Banken:
ABN Bank Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932/455506
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal ƒ 79,20
per maand ƒ 26,40
losse nummers ƒ 1,50
Bfr. 29

Justitie ontdekt laboratorium voor groeihormonen

DE MEERN – Het Openbaar Ministerie heeft afgelopen vrijdag in Utrecht een laboratorium in beslag genomen waar verboden groeihormonen werden gemaakt. Dat heeft justitie gisteren bekend gemaakt. Het laboratorium was een belangrijke schakel in een internationaal handelsnetwerk. Voor zover bekend is het de eerste keer dat in Nederland een dergelijk laboratorium is ontdekt.

Afgelopen vrijdag werden zowel in Nederland, als in België, Italië en Zwitserland op 45 plaatsen invallen gedaan in verband met de handel in verboden groeibevorderende middelen. Alleen in Nederland waren ruim 300 ambtenaren van de rijkspolitie, de Algemene Inspectiedienst (AID) en de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (FIOD) bij de actie betrokken.
Gistermiddag gaf het openbaar ministerie op het hoofdkantoor van de AID in De Meern een toelichting op de hele zaak. Volgens justitie gaat het mogelijk om het grootste hormonenschandaal wat ons land tot nu toe heeft gekend.

Hoewel er nog veel vragen moeten worden beantwoord, is duidelijk dat de handel in groeihormonen en clenbuterol vanuit Nederland werd bestuurd. Het farmaceutisch bedrijf Dopharma in Raamsdonksveer vormde naar het zich laat aanzien de spil in het geheel. Directeur De B. van Dopharma is vrijdag aangehouden en inmiddels voorgeleid aan de rechter-commissaris in Breda. Die bepaalde gisteren dat de man in ieder geval nog 6 dagen in hechtenis mag worden gehouden.

Voor zover justitie nu kan oordelen strekte de handel in de groeibevorderende middelen zich uit over meerdere Europese landen.
Ook bij veeartsen, handelaren en rundveehouders zijn clenbuterol en/of groeihormonen aangetroffen. De middelen worden gebruikt om vleeskalveren, vleesstieren en slachtkoeien vet te mesten. Een tiental veebedrijven is een verbod opgelegd om dieren van het bedrijf te vervoeren zonder toestemming van de officier van justitie. Deze dieren moeten nog worden onderzocht.

Voedselschaarste in Moskou en St. Petersburg voorspeld

Nieuwe hongerwinter dreigt in Rusland

Van de redactie buitenland

MOSKOU – De inwoners van Moskou en St. Petersburg gaan een harde winter met een enorme voedselschaarste tegemoet, omdat de regering van president Michail Gorbatsjov te zwak is om de landbouwcoöperaties te dwingen hun goederen te leveren. Dat heeft Leonid Grigoriev, deskundige van het Instituut voor Wereldeconomie in Moskou, gezegd.

Grigoriev zei dat in de Sovjetunie alleen nog ruilhandel plaatsvindt, terwijl alleen de gebieden die als wederdienst consumptiegoederen kunnen leveren voorzien worden van voedsel. Volgens Grigoriev gaat in heel de Sovjetunie jaarlijks ongeveer de helft van de geoogste groenten verloren. „U mag mijn hand afhakken als het verlies over het algemeen minder dan 30 procent is", aldus de deskundige.

Record

Het Amerikaanse ministerie van Landbouw heeft de Sovjet-graanoogst dit jaar begroot op 190 miljoen ton. Vorig jaar werd er bijna een record gevestigd met 235 miljoen ton, maar hoe beter de opbrengst, des te meer gaat er verloren, aldus Grigoriev. Hij zei dat het graan soms wel 400 kilometer werd getransporteerd naar overheidssilo's, omdat de communistische machthebbers de oogst altijd zo snel mogelijk in handen wilden krijgen. Grote staatsboerderijen hebben zelf nagenoeg geen opslagmogelijkheden, waardoor het graan niet voldoende verwerkt kan worden.

In St. Petersburg, tot vorige week Leningrad, wonen ongeveer 5 miljoen mensen. Zij betrokken hun voedsel voornamelijk uit de Baltische staten, de republieken die het felst voor hun onafhankelijkheid staan. Grigoriev zei dat aan sommige voedselleveranties al een eind gemaakt is. De Moskouse agglomeratie, die 25 miljoen inwoners telt, is volgens Grigoriev niet veel beter af. Het voedsel dat rond de hoofdstad wordt geproduceerd acht hij volstrekt onvoldoende, zeker als er op grote schaal toeristen komen.

Hoogleraar: rol voor notaris bij echtscheiding

DEN HAAG – Echtscheiding op gemeenschappelijk verzoek van de echtgenoten is door de advocatuur steeds stiefmoederlijk behandeld. De notaris lijkt bij uitstek de geschikte rechtshulpverlener bij dergelijke echtscheidingen.

Dat betoogt de Groningse hoogleraar in het burgerlijk procesrecht, prof. mr G.R. Rutgers, in het Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie (WPNR) van deze week. „Hoewel opgezet en bedoeld als de meest gedepolariseerde en harmonische manier van scheiden, zijn de advocaten van het begin af huiverig geweest zich van deze procedure te bedienen. Niet zonder reden", aldus Rutgers.

Hij wijst erop dat de wet bepaalt dat 'ieder der echtgenoten tot het tijdstip van de uitspraak bevoegd is het verzoek in te trekken'. De gedragscode voor advocaten bepaalt dat een advocaat, die de belangen van twee of meer partijen heeft behartigd, in die zaak in het algemeen niet zal optreden tégen een van die partijen.

België vraagt uitlevering Ira-verdachte

BRUSSEL – De Antwerpse officier van justitie heeft gisteren bij de Nederlandse autoriteiten verzocht om uitlevering van de zaterdag in Amsterdam gearresteerde Ier Peter McNally, zo heeft een woordvoerster meegedeeld.
McNally wordt beschouwd als een kopstuk van een Ira-netwerk dat vanuit Europa wapens naar Noord-Ierland smokkelt.

Dales wil naturalisatie en integratie versnellen

Conflict over minderheden

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Minister Dales van Binnenlandse Zaken en staatssecretaris Kosto van Justitie zijn gisteren in conflict gekomen met de CDA-fractie in de Tweede Kamer over een versoepeling van het naturalisatiebeleid voor legaal in Nederland verblijvende minderheden. Het CDA is met de VVD van mening dat de regering niet nu al vooruit moet lopen op een wetswijziging waarin de eis afstand te doen van de oorspronkelijke nationaliteit komt te vervallen.

Volgens Kosto haalt de CDA-fractie met deze opstelling een van de pijlers van het minderhedenbeleid onderuit.

Bezwaren

Minister Dales ontraadde als coördinerend minister de stellingname van een meerderheid van de Kamer met klem. Dat zou volgens de bewindsvrouwe kunnen leiden tot hernieuwd kabinetsberaad. Het beleid komt daarmee jaren achterop, zo voegde zij daar nog aan toe.

De huidige wetgeving kent al een uitzonderingsregel op de algemene eis dat de oospronkelijke nationaliteit moet worden opgegeven. Grieken en Marokkanen kunnen bij voorbeeld hun nationaliteit niet opgeven; dat wordt hen bij de Grondwet van hun land verboden. Turken, die in aanmerking komen voor een erfenis waarbij onroerend goed is betrokken, kunnen daarvoor alleen in aanmerking komen als zij de Turkse nationaliteit hebben.

Kosto wil de uitzonderingsregel nu verder uitbreiden tot „emotionele bezwaren". Als iemand bezwaren van emotionele aard heeft om zijn eigen nationaliteit op te geven, kan wat het kabinet betreft de afstandseis komen te vervallen. In de praktijk betekent zulks dat de eis afstand te doen van de eigen nationaliteit volledig komt te vervallen, zo gaf Kosto toe.

De regering wil met deze versoepeling bereiken dat de al lang legaal in Nederland verblijvende minderheden, sneller tot naturalisatie overgaan en hoopt daarmee tevens het integratieproces te versnellen.

● Een man ligt dood op de grond, terwijl met speren bewapende aanhangers van de Inkatha Vrijheidspartij in Soweto met een nieuwe aanval dreigen. Het dodental als gevolg van de ernstige geweldadigheden, die dit weekeinde in de zwarte woonoorden rond Johannesburg uitbraken, is opgelopen tot 57. Ook gisteren gingen de gevechten tussen aanhangers van de conservatieve Inkatha-beweging en sympathisanten van het Afrikaans Nationaal Congres (ANC) onverminderd voort. Bij een aanval van een bende gewapende mannen op een trein werden drie mensen gedood. De onbekende daders gooiden de lichamen en de gewonden uit de trein die zwarte forensen naar Johannesburg vervoerde.
De geweldadigheden, de ernstigste van dit jaar, deden zich voor een week voordat de Inkatha Vrijheidspartij, het ANC en de regering een vredesverdrag zouden sluiten dat beoogt een einde te maken aan het politieke geweld tussen zwarten onderling.

Ministeries weten nog van niets

Onduidelijkheid over gesprek kabinet-bonden

UTRECHT – Het is nog onduidelijk of en wanneer er overleg tussen kabinet en vakbeweging plaatsvindt over de ingrepen in Ziektewet en wao. De betrokken ministeries konden daarover gisteren geen uitsluitsel geven. Ook de vakcentrales tasten nog in het duister.

Minister Kok van Financiën nodigde de vakbeweging zondag tijdens een tv-debat met FNV-voorzitter Stekelenburg uit voor overleg over de wao. Die uitnodiging volgde op het pleidooi van Stekelenburg om de komende twee jaar af te zien van ingrepen in Ziektewet (ZW) en wao en het beleid gericht op preventie en reïntegratie versterkt voort te zetten. Als na die periode blijkt dat het volumebeleid onvoldoende werkt, valt er met de vakbeweging te praten over ingrepen in de wao. Een hogere wao-premie is dan aanvaardbaar en zal niet leiden tot hogere looneisen, aldus Stekelenburg.
De vakcentrales FNV, CNV en MHP zijn bereid tot overleg met het kabinet op voorwaarde dat er ook werkelijk iets te bespreken valt. Het CNV wil dat ook de werkgevers aan het overleg deelnemen. Maar die hebben inmiddels afwijzend gereageerd.
De VVD wil weten of minister Kok vooraf overleg heeft gepleegd met het kabinet toen hij de vakcentrales zondag aanbood om te komen praten. Het VVD-Tweede-Kamerlid Linschoten heeft dit gisteren schriftelijk gevraagd aan Kok.

Linschoten wil weten hoe Koks voorstel moet worden opgevat. „Betekent het dat het kabinet toch nog mogelijkheden ziet zijn besluiten rond de Ziektewet en de wao andermaal aan te passen?", zo vraagt het liberale Kamerlid zich af.
PvdA-fractievoorzitter Wöltgens is niet van zins zijn excuses te maken voor zijn opmerking dat de vakbeweging in tegenstelling tot de politiek slechts rekening hoeft te houden met een beperkt belang. Die opmerking is FNV-voorzitter Stekelenburg in het verkeerde keelgat geschoten. Stekelenburg zei afgelopen weekeinde in Bentveld dat Wöltgens voor deze opmerking zijn excuses zou moeten aanbieden.

Verdachte moord Jessica Laven werkt gewoon

Van onze correspondent

GRONINGEN – De 49-jarige S. uit Assen die wordt verdacht van de moord op het meisje Jessica Laven, weet al een week af van het onderzoek dat tegen hem gaande is. Toen hij het vorige weekeinde terugkeerde van een buitenlandse reis als vrachtwagenchauffeur, meldden vrienden hem dat rechercheurs bij hen informatie inwonnen. S. zelf kreeg echter nog geen bezoek van rechercheurs. „Terwijl ze ieder moment konden weten waar hij zich bevond", aldus diens advocaat Wijnberg.
De advocaat vermoedt dat de politie in het onderzoek naar de moord op dood spoor is geraakt en nu de gangen nagaat van eerdere daders van zedendelicten. Overigens is het voor het eerst dat een verband wordt gelegd met een mogelijk zedenmisdrijf dat met het meisje is gepleegd. Volgens Wijnberg gaat het om een dusdanig ernstig misdrijf, dat het in de pers brengen van de verdenking van zijn cliënt als grote onzorgvuldigheid kan worden beschouwd.

Justitie in Alkmaar en de politie in Hoorn doen geen mededelingen over de verdenking van S.

punt uit

● McMillan

De Amerikaanse natuurkundige Edwin McMillan, die meewerkte aan de ontwikkeling van de atoombom en de Nobelprijs kreeg voor de ontdekking van plutonium is zaterdag op 83-jarige leeftijd overleden. McMillan, die al geruime tijd ziek was, trad in 1973 terug als hoofd van het Lawrence Berkeley-laboratorium van de universiteit van Californie. Vorig jaar ontving hij de Nationale Medaille van de Wetenschap, de hoogste Amerikaanse onderscheiding voor prestaties op wetenschappelijk gebied.

● Lawrence

De Amerikaanse medisch natuurkundige John Lawrence is zaterdag op 87-jarige leeftijd aan de gevolgen van een hersenbloeding overleden. Lawrence heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de toepassing van radio-actieve straling tegen kanker en andere ziekten. Lawrence richtte in 1936 het Donner-laboratorium voor Medische Natuurkunde op aan de universiteit van Californie en ontdekte daar met zijn collega Paul Aebersold hoe neutronen menselijk weefsel vernietigen met een kracht die vijf maal sterker is dan röntgen-straling.

● Verloving

Op een verlovingsfeestje in het dorpje Majdel Anjar, in de Libanese Bekaa-vallei, zijn zondagavond 50 gewonden gevallen toen een onbekende een handgranaat gooide naar de 1.500 gasten van het feestje. Dertig gewonden zijn er ernstig aan toe. Onder de gewonden was de jongeman, wiens verloving werd gevierd. Zijn verloofde bleef ongedeerd. De politie vermoedt dat de dader een afgewezen minnaar van de jonge vrouw, uit jaloezie heeft gehandeld.

● Massagraf

Regeringstroepen hebben zondag bij de badplaats Passikudah in het oosten van Sri Lanka de lichamen van politiemannen opgegegraven die naar wordt aangenomen, afgelopen jaar door Tamil-rebellen zijn ontvoerd en doodgeschoten. Het leger maakte verder bekend dat rebellen van de Tamil Tijgers gisteren bij het op 220 ten noorden van Colombo gelegen dorp Tandikulam in het district Vavuniya vier regeringssoldaten in een hinderlaag hadden gedood.

● COC

De Nederlandse Vereniging tot Integratie van Homoseksualiteit COC is verheugd over het feit dat de mensenrechtenorganisatie Amnesty International voortaan ook mensen die gevangen zitten om hun homoseksualiteit erkent als gewetensgevangenen. Het COC zegt dat in een gisteren uitgegeven verklaring waarmee wordt gereageerd op een besluit van die strekking door de Internationale Vergadering van Amnesty International.

● Tadzjikistan

Het parlement van de Sovjetrepubliek Tadzjikistan in Centraal-Azie heeft gisteren de onafhankelijkheid uitgeroepen. De verklaring die werd aangenomen door het parlement, dat bijeen was in een speciale zitting, zegt dat Tadzjikistan 'een soevereine, democratische rechtsstaat is'.

● Demonstratie

Ongeveer duizend mensen zullen morgenmiddag in Rijswijk demonstreren tegen de voorgenomen bezuinigingen op de wao en de voorzieningen voor mensen met een handicap. Dat maakte de Gehandicaptenraad gisteren bekend. Welke vorm de actie met het motto 'Je kunt geen kant meer op' zal krijgen en waar zij precies zal plaats vinden wil de organisatie nog niet zeggen.

● Doctoraal

Van de studenten die in het studiejaar 1983-1984 zijn begonnen aan een studie aan één van de Nederlandse universiteiten, behaalde 44 procent binnen zes jaar het doctoraaldiploma. Dit blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) die het ministerie van Economische Zaken gisteren bekend heeft gemaakt. Zevenentwintig procent van de betrokken studenten verliet de universiteit zonder een doctoraaldiploma. Achtentwintig procent studeerde aan het begin van het studiejaar 1990-1991 nog.

CVSE komt bijeen in Moskous machtsvacuüm

Van onze redactie buitenland

DEN HAAG – Wie heeft tegenwoordig de macht in de Sovjetunie, en vooral: wie wordt de gastheer voor de mensenrechtenconferentie van de CVSE in Moskou? Hierover verkeerden de 35 lidstaten van de Conferentie voor Vrede en Samenwerking in Europa (CVSE) de afgelopen dagen in grote onzekerheid. Uiteindelijk kwam uit Moskou het verlossende woord: de conferentie gaat door en begint vandaag.

De 'Derde Zitting inzake de Menselijke Dimensie' die van 10 september tot 4 oktober in Moskou wordt gehouden, stond al ruim twee jaar op de CVSE-agenda. Maar de couppoging in de Sovjetunie eind augustus dreigde roet in het eten te gooien. Ook nadat de Russische president Boris Jeltsin de putschisten van het 'Comité voor de Noodtoestand' tot een eerloze aftocht had gedwongen, was nog niet duidelijk wie het in Moskou voor het zeggen had, Jeltsin of Sovjetpresident Michail Gorbatsjov.

CVSE-voorzitter Duitsland vroeg zich daarom af of de mensenrechtenconferentie in Moskou wel door moest gaan. Natuurlijk wel, liet het ministerie van Buitenlandse Zaken van Rusland weten, maar dat land had met de CVSE formeel niets te maken. Uiteindelijk volgde de bevestiging door Gorbatsjov, de oorspronkelijke gastheer van de conferentie.

Evenwicht

De gang van zaken is illustratief voor het wankele machtsevenwicht in Moskou. Gorbatsjov heeft de coup overleefd, maar het centrum is zwaar aangeslagen. In de nieuwe Unie-organen waarmee het Congres van Volksafgevaardigden vorige week donderdag instemde, ligt het zwaartepunt bij de republieken, met de Russische Federatie als eerste onder gelijken.

Voor de CVSE-staten is de opening van de conferentie vandaag en morgen dan ook een goede gelegenheid om te zien met wie ze in de toekomst te maken zullen hebben, zowel in Moskou als daarbuiten. EG-commissaris Frans Andriessen reist via Estland en de Oekraïne naar Moskou, terwijl de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken James Baker onderweg St. Petersburg (was Leningrad), Kazachstan en de thans onafhankelijke Baltische staten aandoet. Estland, Letland en Litouwen zullen zich morgen kunnen revancheren, wanneer ze als lid van de CVSE worden opgenomen. Vorig najaar werden hun waarnemers nog door Moskou de Parijse CVSE-conferentie uitgetrapt. Nadien moesten ze door Scandinavische delegaties bij CVSE-ontmoetingen worden binnengesmokkeld.

MICHAIL GORBATSJOV
...gastheer van de CVSE-conferentie...

Door de politieke omwentelingen in de Sovjetunie wordt het eigenlijke thema van de conferentie, de mensenrechten, ietwat overschaduwd. Dat de Sovjetunie bij de opening van de zitting vandaag al dood zou zijn en vervangen door een 'Unie van Soevereine Staten', had de CVSE niet kunnen voorzien. Maar het houden van een mensenrechtenconferentie in het vroegere 'rijk van het kwaad' is anno 1991 allang niet meer zo omstreden als in 1989, toen de CVSE in Wenen besloot de derde zitting over de menselijke dimensie in Moskou te houden. De eerste zitting vond in 1989 te Parijs plaats, de tweede een jaar later in Kopenhagen.

Het CVSE-Handvest van Parijs had in november al definitief een eind gemaakt aan de Oost-West-geschillen over mensenrechten. Voorheen hamerden de Sovjetdelegaties steeds op de 'sociale' mensenrechten, zoals het recht op arbeid en onderdak. Het Westen daarentegen laakte de schending van politieke mensenrechten in het Oostblok, met name de vrijheid van meningsuiting en geloof en de vrijheid om te reizen. Uiteindelijk werd de westerse interpretatie door Gorbatsjov in Parijs formeel onderschreven.

Op de Moskouse zitting zullen dan ook vooral technische kwesties aan de orde komen, met name de versterking van het CVSE-toezichtsmechanisme voor de menselijke dimensie. Dit doet niets af aan het belang van de bijeenkomst, de eerste internationale conferentie in de nieuwe Unie - juist nu velen zich zorgen maken of die Unie zich wel aan de verplichtingen van haar voorganger zal houden, met name op het gebied van ontwapening.

Belang

Ook voor de republieken die nu meer te zeggen hebben in de Unie, is de conferentie van belang. Degenen die in de toekomst als onafhankelijke staten door het Westen erkend willen worden, zullen dan op z'n minst de CVSE-principes moeten onderschrijven, met name wat de mensenrechten en de rechten van minderheden betreft.

Voor de illegale inwoners van Moskou en andere Sovjetsteden is de CVSE-conferentie alvast goed begonnen. In een 'Verklaring van rechten en vrijheden van de mens' die het Sovjetparlement donderdag aannam, werd de gehate 'propiska' afgeschaft. Zonder deze verplichte verblijfsvergunning mocht de Sovjetburger niet vrij reizen of zich vestigen waar hij wilde.

Kok speelt hoog spel

DEN HAAG – PvdA-partijleider Wim Kok verraste afgelopen weekend vriend, maar vooral vijand, met zijn uitnodiging aan de vakbonden om tot een gesprek te komen over Ziektewet en wao. Kok deed zijn oproep zondag, naar aanleiding van een 'handreiking' van FNV-voorzitter Stekelenburg, die zei bereid te zijn te praten over ingrepen in de uitkeringen als bewezen zou zijn dat maatregelen om het aantal wao'ers terug te dringen, niet werken.

Stekelenburg leek, tijdens het spannende tv-debat, aanvankelijk helemaal niet blij met het aanbod van Kok. De vakbeweging is druk bezig met het voorbereiden van acties op Prinsjesdag. Als het tot een serieus gesprek komt tussen vakbonden en kabinet, kunnen die acties moeilijk doorgang vinden. Maar bovendien weet Stekelenburg helemaal niet, hoe 'zijn' vakbondsvoorzitters over een gesprek met het kabinet denken. De FNV-voorzitter heeft al enigszins de naam los te opereren van wat zijn achterban wil, en daarin kan hij niet te ver gaan, zonder zijn eigen positie op het spel te zetten.

Onrust

Maar afgelopen zondag kwam ook meteen al de vraag op, wat Kok beoogt met deze laatste poging om oorlog met de vakbonden te voorkomen. Want dat hij gevaarlijk hoog spel speelt, staat wel vast. Zijn doel zal ongetwijfeld zijn voor het komende PvdA-congres aan te tonen dat hij alles heeft gedaan om sociale onrust te voorkomen. Als de vakbonden niet tot een serieus gesprek willen komen, kan hij voor het congres zeggen, dat het niet aan hem heeft gelegen.

Maar voor hetzelfde geld kan die strategie zich tegen hem keren. Als de vice-premier in het gesprek dat deze week wordt gehouden, met lege handen staat, kunnen de vakbondsvertegenwoordigers met recht zeggen dat ze onder valse voorwendselen naar Den Haag gelokt zijn. Dan breekt de totale oorlog uit, die ongetwijfeld ook negatieve gevolgen zal hebben voor het PvdA-congres, dat eind deze maand over de plannen en over Kok moet oordelen.

Is er dan helemaal geen uitweg? Misschien wel. Er is een heel kleine opening te bedenken, waar de vakbonden zich misschien doorheen willen worstelen. Kok heeft namelijk het voordeel dat de ingrepen in de wao-uitkeringen, waartoe het kabinet heeft besloten, pas voor het eerst in juli 1993 merkbaar zullen zijn.

WIM KOK
...compromis voor Prinsjesdag?...

Op die manier zou Kok tegemoet kunnen komen aan de eisen van de vakbonden, dat eerst gekeken wordt of maatregelen om het aantal wao'ers terug te dringen, effect hebben. In tussentijd gaat de wetgeving gewoon door. Krijgen de critici gelijk, dan kan het kabinet in het voorjaar van 1993 besluiten de maatregelen alsnog in te trekken. Blijken de volumemaatregelen echter onvoldoende effect te hebben, dan is er geen tijd verloren en kunnen er onmiddellijk ingrepen in de uitkeringen volgen.

Looneisen

Het is echter zeer de vraag of dat voor de vakorganisaties voldoende zal zijn. Te meer daar van hen gevraagd zal worden een noodzakelijke tijdelijke verhoging van de wao-premie te accepteren, zonder daarvoor hogere looneisen te stellen. En daarnaast zal het kabinet ook proberen om afspraken te maken over een gematigde loonontwikkeling, om zo in elk geval materieel de koppeling te kunnen handhaven.

Zo'n compromis vereist van beide partijen keiharde garanties dat men zich aan de afspraken houdt. Het kabinet zou dat eventueel nog wel kunnen doen, maar voor de vakbonden ligt dat veel moeilijker. Zij moeten akkoord gaan met een loonontwikkeling die waarschijnlijk niet eens genoeg is om de prijsstijgingen bij te houden. Bovendien heeft het kabinet, naast de wao-maatregelen, nog meer vervelende ingrepen in petto, die voor vakbonden ook onacceptabel zullen zijn.

Het laatste probleem is van meer algemene aard. Er zou op korte termijn een centraal akkoord moeten worden gesloten, waaraan ook de werkgevers meewerken. Is het al moeilijk om de afzonderlijke vakbonden en het kabinet op één lijn te krijgen, met de werkgevers erbij zal dat een schier onmogelijke opgave zijn.

Wim Kok heeft uit zijn vakbondsverleden overgehouden, dat je moet blijven praten als er een conflict dreigt of is. Op die manier heeft hij jarenlang de afzonderlijke bonden binnen de FNV bij elkaar weten te houden. Hij probeert nu weer met deze methode een sociaal conflict te voorkomen.

Hij staat daarbij onder grote druk. Druk van de coalitiepartner, die er niet veel meer voor voelt om nog wijzigingen in de kabinetsplannen aan te brengen. Maar ook druk van de tijd. Als Kok nog iets wil bereiken, zullen de contouren van een compromis zo mogelijk voor Prinsjesdag, maar in elk geval voor het PvdA-congres op 28 september duidelijk moeten zijn.

henri kruithof

analyse

Mitterrand heeft volgens velen beste tijd gehad

Van onze redactie buitenland

PARIJS – Francois Mitterrand is sinds gisteren de langst dienende president van Frankrijk. Steeds meer van zijn partijgenoten vragen zich echter af of het geen tijd wordt dat de socialistische president opstapt.

Mitterrand, die meermalen in zijn 45 jaar durende politieke carrière een come-back maakte, trad aan als president op 21 mei 1981. Gisteren was de 3.764e dag van zijn presidentschap en daarmee breekt hij het record van zijn voormalige politieke rivaal generaal Charles de Gaulle.

De 74-jarige president heeft nog vier jaar te gaan in zijn tweede ambtstermijn van zeven jaar. „De Fransen vinden dat Francois Mitterrand zijn beste tijd heeft gehad ... dat hij niet langer een onfeilbaar staatshoofd is," schreef echter deze week het toonaangevende opinieweekblad L'Express. „Tien jaar is genoeg."

Het tijdschrift baseerde zijn conclusie op een opiniepeiling onder duizend volwassenen, van wie 61 procent Mitterrand mat noemde. L'Express merkte op dat de Britse premier Margaret Thatcher na een decennium als premier dezelfde gebreken begon te vertonen.

Rechts geeft al jaren af op Mitterrand. Maar zelfs socialistische medestanders waren ontsteld door zijn eerste reactie op de coup in de Sovjetunie. In een televisieoptreden op de landelijke televisie wekte Mitterrand de indruk te geloven dat de staatsgreep zou slagen door de afvallige vice-president Gennady Janajev 'de nieuwe leider' te noemen.

De president beweerde later dat hij Gorbatsjov steeds was blijven steunen, maar het kwaad was al geschied. De linkse krant Liberation schreef: „Voor het eerst in tien jaar komen de leeftijd en het reactievermogen van de gezagvoerder in de schijnwerpers."

Minister van Communicatie Georges Kiejman zei afgelopen vrijdag voor de radio dat de 'persoonlijke aanvallen' vanzelf zullen ophouden. „Zelfs als je aanneemt dat hij een communicatiefout maakte, stel ik daar tegenover dat een staatsman beter een communicatiefout kan maken dan een slecht besluit nemen," zei Kiejman.

Aanhang

Mitterrands aanhang is tijdens zijn bewind afwisselend toe- en afgenomen. Eerder dit jaar beleefde zijn populariteit een hoogtepunt, toen 70 procent van de Fransen zijn houding inzake de Golfoorlog steunde. Nu staat om en nabij de 50 procent achter de president.

Ook commentatoren plaatsen kanttekeningen bij de binnen- en buitenlandse politiek van Mitterrands Socialistische Partij. De werkloosheid blijft onverminderd hoog en tegenstanders menen dat Mitterrand zich niet goed raad weet met de snelle ontwikkelingen in Oost-Europa. „Hij lijkt zijn voet altijd op de rem te houden om de oude orde in welke vorm dan ook te verdedigen," schreef L'Express.

Delors

Steeds meer is het algemene idee dat de socialisten zich achter de voormalige minister van Financiën en de huidige voorzitter van de Europese Commissie Jacques Delors zullen scharen. Zowel links als rechts geven volgens opiniepeilingen aan hem de voorkeur boven andere politici. Veel socialisten zouden Delors volgens Kiejman graag als president zien. Anderen zien hem meer als een mogelijke opvolger van premier Edith Cresson, die sinds haar benoeming door Mitterrand in mei veel stof heeft doen opwaaien.

De overtuigde kapitalist Delors heeft misschien meer succes dan Mitterrand bij het sluiten van een bondgenootschap tussen socialisten en centristen, waardoor de regeringspartij niet afhankelijk is van de aan invloed verliezende Communistische Partij.

Rechts hoopt echter dat dergelijke reddingsoperaties te laat zullen komen. „Het socialisme is ten dode opgeschreven," zei Alain Juppe, een van de leiders van de gaullistische RPR. „De socialisten zijn alles kwijtgeraakt ... hun ideologie, hun vermogen om te manoeuvreren, hun reputatie, hun onderlinge samenhang."

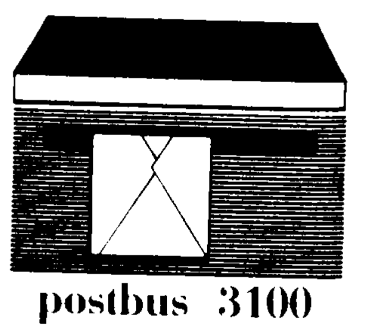

FRANCOIS MITTERRAND
...langst dienende president van Frankrijk...

Mitterrand heeft er in het openbaar nooit toespelingen op gemaakt dat hij zou overwegen voor het eind van zijn ambtstermijn in 1995 af te treden. Wel stelde hij ooit voor om de termijn van het presidentschap terug te brengen van zeven tot vijf jaar. Een dergelijke wijziging zou hem in staat stellen zonder gezichtsverlies in 1993 het Elysée te verlaten.

achtergrond

lezers schrijven

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

● Vliegveld

Hierbij wil ik reageren op uw commentaar in het Limburgs Dagblad van vrijdag 6 september 1991.

Er is wel degelijk sprake van méér dan alleen vracht- en charterverkeer op Maastricht Airport. De Luchtvaartmaatschappij Air Exel zorgt sinds kort voor een lijnverbinding tussen Maastricht en Amsterdam. Bovendien zorgt de KLM Cityhopper voor een lijnverbinding tussen Maastricht en Londen. Het KLM verkoopkantoor op onze luchthaven heeft zijn omzet in enkele jaren verveelvoudigd. Op Maastricht Airport zijn 63 bedrijven gevestigd met ruim 1300 mensen in dienst.

In uw commentaar suggereert u tevens dat het vracht- en charterverkeer minderwaardig zou zijn. Het zijn beide takken van luchtvaart, die ook grote luchthavens graag in huis hebben.

In uw optiek is onze passagiersaccommodatie gebrekkig en beveelt u ons aan een kijkje te nemen op Eindhoven. Wij kijken regelmatig op andere luchthavens dus ook op Eindhoven. Vooral omdat de directie van Eindhoven zich bij ons kwam oriënteren alvorens ze hun eigen mooie passagiersgebouw lieten ontwerpen.

Uw opmerking dat de concurrentie van luchthavens als Eindhoven en Bièrset te groot zou zijn is pure nonsens. Maastricht Airport heeft als tweede luchthaven van Nederland meer passagiers dan Eindhoven en Luik-Bièrset. Uiteraard hebben de grote luchthavens van Düsseldorf, Keulen en Brussel hun zuigkracht, maar al vele jaren blijkt in de praktijk dat onze luchthaven temidden van deze concurrentie een behoorlijke rol kan spelen.

Vervolgens zijn we zeer verbaasd over het door u gemelde onderzoek waaruit blijkt dat 'de directie er niet in slaagde grote nationale charterondernemingen binnen te halen.' Welk onderzoek is dat? De grootste nationale chartermaatschappij Transavia vloog vorig jaar ruim twintig maal per week vanaf Maastricht en ook dit jaar nog elf keer per week. Ook de andere nationale chartermaatschappijen Martinair en Air Holland zien we regelmatig op onze luchthaven. De touroperators Aquasun, Arke, Bel Air, Holland International, MIT-Reizen, Neckermann, Rent-a-casa, Sultan Reizen, TUI, Yugotours en Vonk Reizen zijn momenteel de organisaties die opereren vanaf de luchthaven Maastricht. Dat Evenementsreizen hier niet tussen staat is hun keuze. Zo te zien zijn er genoeg andere touroperators die we warm houden.

U kunt het vreemd vinden dat er ook op het pr- en acquisitiebeleid wordt bezuinigd. Helaas is het waar dat ook daarop wordt bezuinigd, maar ik ben realistisch genoeg om te beseffen dat de pr-afdeling niet als enige de bezuinigingsdans kan ontspringen.

Wij hebben onze hoop niet meer gevestigd op de versnelde aanleg van de Oost-westbaan. Juist om al die jaren tot de aanleg van de Oost-westbaan door te komen, wordt deze pijnlijke afslankingsoperatie uitgevoerd. De aanleg van de Oost-westbaan blijft van groot belang voor de gezonde uitbouw van de luchthaven. Als u verder in Europa kijkt, kunt u constateren dat er van goed geoutilleerde regionale luchthavens een sterk stimulerende werking op industrie, handel en werkgelegenheid uitgaat. Wij hebben geen enkele reden om aan te nemen dat dit het enige plekje in Europa is, waar dit niet het geval zou zijn.

Ik vind het jammer dat u nu juist in een periode dat we de steun van de regio zo hard nodig hebben een dergelijk negatief en afbrekend commentaar over onze luchthaven publiceert. Tevens hoop ik dat onze regionale pers de economische ontwikkelingen binnen de provincie eindelijk eens vanuit een wat minder negatieve grondhouding zou willen benaderen.

MAASTRICHT AIRPORT
C. Leverdingen
public relations

(Naschrift redactie: Het feit dat Air Exel recent een lijndienst is gestart tussen Maastricht en Amsterdam staat in het commentaar vermeld. Ik suggereer niet dat een vliegveld met (bijna) uitsluitend charter- en vrachtverkeer minderwaardig is, maar wel dat een dergelijke gang van zaken de positie van een luchthaven aanzienlijk minder rooskleurig maakt, een kwestie van (goed) lezen dus.

Ik merk niet op dat de concurrentie van de luchthavens Bièrset en Eindhoven te groot is, maar dat de concurrentie van luchthavens als Bièrset, Düseldorf, Keulen/Bonn, Brussel en Eindhoven te groot is, een kwestie van het maken van een eenvoudige optelsom van het aantal vliegvelden in een straal van amper honderd kilometer derhalve. Want met het naderen van het jaar 1993 moet we ook wat dat betreft even over de grenzen heen kijken.

Het onderzoek, waar u naar vraagt is verricht door het bureau Peerenboom Travelmarketing in Amsterdam. Enkele aspecten daarvan hebben wij overigens kort belicht in een artikel in onze vakantiebijlage van donderdag 10 januari 1991.

Wat uw slotopmerking betreft: wij staan kritisch positief ten opzichte van de economische ontwikkelingen in deze provincie. Wij wegen voors en tegens af. In onze berichtgeving zijn wij objectief, maar in een commentaar belichten wij indien nodig ook de schaduwzijden van de economische ontwikkeling. Want naast werk voor misschien enkele duizenden mensen, speelt ook het welbevinden van tienduizenden, om niet te zeggen honderdduizenden, anderen een rol. P.S.)

● Vliegveld 2

Het gaat niet zo goed met Maastricht Airport, dat 25 mensen moet ontslaan. Het is niet moeilijk te begrijpen dat dat tekort verder zal oplopen.

Een normaal bedrijf zou het wel uit z'n hoofd laten om onder zulke omstandigheden te gaan investeren. Dat zou met recht de doodsteek betekenen. Bovendien zou geen enkele bank een lening verstrekken. Die kijken wel uit.

De truc met de door een relatief klein aantal mensen gewenste aanleg van de Oost-westbaan zit hem in het feit dat de kosten hiervan (vele honderden miljoenen) niet door henzelf opgebracht worden. Nee, dan was 't gauw uit met de pret. Daar laten ze de belastingbetaler voor opdraaien. Het wordt een bodemloze put, zoals in Nederland wel meer met prestige-objecten vertoond is.

En, o wrange ironie, velen van die belastingbetalers wonen rond het vliegveld en dragen bij aan een project, waar ze volstrekt tegen zijn. Ze betalen ook nog eens met verstoorde nachtrust, met 'geïsoleerde' dus dichte, benauwde huizen (wil iemand dit tegenspreken?) en met het inademen van sterk verontreinigde lucht door de enorme uitstoot van uitlaatgassen van vliegtuigmotoren van duizenden pk's, maar dan zonder katalysator! De omwonenden betalen verder met groot verlies aan uitgebreid natuurschoon. Welk soort mensen heeft de arrogantie om zoveel anderen zonder blikken of blozen op te zadelen met zoveel onheil, alleen ter meerdere eer, macht en gewin van henzelf?

Waar is hun menselijke waardigheid?

Ik nodig alle volksvertegenwoordigers uit het onding dat Oost-westbaan heet, tegen te houden.

VAESRADE **H. Snijder.**

● Bezuinigingen

Naar aanleiding van de berichten in de media, voor wat betreft de wao, korten op wachtgelden ambtenaren en onderwijzend personeel, volgens de bewindslieden noodzakelijk wegens een tekort van vier miljard, het volgende: op dezelfde dag waarop deze bezuinigingen werden aangekondigd, nu al weer enkele weken geleden, was er een nieuws-item over 'de noodzakelijke vernieuwing van de Luchtmacht-gevechtshelicopters', waarbij een generaal verkondigde dat hiervoor in de Tweede Kamer gelobbyd was 'en dat de noodzakelijke vier miljard (!) er wel doorheen zouden gaan'.

Hetzelfde bedrag, dus, waarover in Nederland zo'n geweldige beroering is ontstaan. De eventuele manier om deze vier miljard aan bezuinigingen te bereiken, zou mijns inziens zijn: een korting op alle pensioenen en wachtgelden van politie, burgemeesters, generaals tot een bedrag van *f* 25.000,- (zijnde de wao voor zelfstandigen).

We komen dan, denk ik, aardig in de buurt van die vier miljard. (Overigens wat gek hè, dat de Kamerleden het er vorig jaar vrij snel over eens waren zichzelf een verhoging van hun salaris toe te kennen!).

MAASTRICHT F.H. Hogervorst

Minder groei in Japan en Duitsland

IMF verwacht herstel van wereldeconomie

Van onze redactie economie

WASHINGTON - Het Internationale Monetaire Fonds (IMF) verwacht dat de wereldeconomie zich volgend jaar zal herstellen van de huidige periode van zwakte zonder dat de inflatie duidelijk toeneemt, zo is vernomen van diplomaten in Washington. Volgens de jongste ramingen van het IMF, die op 9 oktober officieel worden gepubliceerd tijdens de jaarvergadering van het fonds in Bangkok, zal de groei van de wereldeconomie in 1992 aantrekken tot bijna drie procent.

Dit jaar zal de groei beperkt blijven tot ongeveer een procent, het slechtste resultaat in bijna tien jaar. De ramingen van het IMF komen in grote lijnen overeen met de prognoses in het halfjaarlijkse rapport van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) van begin juli.

Bijdrage

De Amerikaanse economie zal een belangrijke bijdrage leveren aan het herstel. Het IMF voorspelt voor volgend jaar een groei in de Verenigde Staten van ongeveer drie procent na een lichte achteruitgang dit jaar. Volgens het fonds zal het herstel in de VS duurzaam zijn. Het wordt onwaarschijnlijk geacht dat er na een kortstondige opleving een tweede periode van recessie komt.

Behalve in de VS zal er ook in Canada en Groot-Brittannië een herstel van de recessie optreden. Dat zal ruimschoots opwegen tegen een vermindering van de economische groei in Japan en Duitsland. In Japan zal de groei afnemen van ruim vier procent dit jaar tot iets minder dan vier procent in 1992, en in het vroegere West-Duitsland van drie procent tot twee procent. Voor de voormalige DDR zijn nog geen betrouwbare cijfers beschikbaar.

De wereldeconomie zal volgend jaar ook profiteren van een krachtig herstel in het Midden-Oosten van de gevolgen de Golf-crisis. Latijns Amerika en het Caribisch gebied zullen eveneens een positieve bijdrage leveren nu daar de vruchten worden geplukt van economische hervormingen. In de Oosteuropese landen zal de economie zich in 1992 stabiliseren na de sterke inzinking in 1990 en dit jaar. De produktie in de Sovjetunie zal volgend jaar waarschijnlijk echter verder afnemen.

Zakenman Parretti verliest visum

MILAAN - De Amerikaanse immigratie-autoriteiten hebben besloten het visum van de omstreden Italiaanse zakenman Giancarlo Parretti ongeldig te verklaren. Bij de aanvraag voor het visum in 1982 heeft Parretti verzwegen dat hij in Italië is veroordeeld tot 24 maanden gevangenisstraf wegens bedrieglijke bankbreuk, zo meldt het Duitse economische dagblad Handelsblatt in de editie van gisteren.

Parretti mag nog wel gedurende twee weken het proces bijwonen dat Pathé Communications bij de rechtbank in Delaware heeft aangespannen tegen Crédit Lyonnais Bank Nederland (CLBN) in een poging om Parretti weer op de stoel van directievoorzitter van MGM-Pathé Communications te krijgen.

In april stelde CLBN het vertrek van Parretti uit die functie als voorwaarde voor een reddingsplan ter waarde van 145 miljoen dollar voor de in financiële problemen verkerende filmstudio. Parretti mocht zich verder niet meer bemoeien met de bedrijfsvoering.

De omstreden financier hield zich echter niet aan die laatste voorwaarde, waarop CLBN in Delaware een rechtszaak tegen hem aanspande. De rechtbank oordeelde dat Parretti zich niet meer mocht bemoeien met de leiding van MGM-Pathé. Moedermaatschappij Pathé Communications ging daarna in de tegenaanval.

Om het proces in Delaware bij te wonen is Parretti tot nu toe met zijn privé-straalvliegtuig uit Genève komen vliegen.

Overleg over steun aan Sovjetunie

BONN - De onderministers van Financiën van de zeven grootste industrielanden (G-7) komen zaterdag bijeen in de Duitse stad Dresden voor overleg over economische steun aan de Sovjetunie.

Dit is gisteren meegedeeld in Bonn.

Afgelopen weken vond al overleg plaats over westerse steun aan de Sovjetunie.

De landen van de G-7 zijn de Verenigde Staten, Canada, Japan, Duitsland, Frankrijk, Groot-Brittannië en Italië.

De onderministers van de groep zullen zich ook bezighouden met het voorbereiden van de jaarvergadering van het Internationale Monetaire Fonds volgende maand in Bangkok.

● *Een toestel van Air Holland. De verliezen van de luchtvaartmaatschappij lopen op tot bijna 50 miljoen gulden.*

Accountant wil handtekening niet zetten

Verliezen Air Holland richting ƒ 50 miljoen

BADHOEVEDORP - De charterluchtvaartmaatschappij Air Holland is in het boekjaar 1990/91 zwaar in de problemen gekomen. Tegenover een winst van ƒ 7,3 miljoen in het voorgaande boekjaar moest de onderneming nu genoegen nemen met een verlies voor belastingen van ƒ 49 miljoen. Na belasting bedroeg het verlies ƒ 41,8 miljoen en een vrijval egalisatierekening vliegtuigen leverde nog een voordeel van ƒ 8,4 miljoen op, zodat het totale vermogensverlies is uitgekomen op ƒ 33,3 miljoen. Het eigen vermogen daalde hierdoor tot ƒ 4,3 miljoen en het garantievermogen nam af tot ƒ 8,8 miljoen.

Intussen heeft de directie een ondernemingsplan opgesteld dat is besproken met de huisbankier ABN AMRO. Het overleg is afgesloten en partijen zijn het erover eens dat het plan een basis biedt voor continuïteit van Air Holland. De noodzaak blijft daarbij bestaan op korte termijn nieuw risicodragend kapitaal te vinden.

De kernpunten van het ondernemingsplan zijn: - aanpassing van de samenstelling van de vloot waarbij een aantal B737-vliegtuigen wordt toegevoegd aan de vloot van B757- en B767-vliegtuigen; - herstel van de positie op de Europese IT-markt zodat Air Holland haar in het verleden verworven marktaandeel weer zal gaan bereiken; -uitbreiding van het Air Aruba-netwerk naar Europa, in het bijzonder buiten Nederland, waarbij voorlopig geen nieuwe bestemmingen in het Caraïbisch gebied worden toegevoegd; --versterking van de organisatie vooral in de commerciële/financiële/logistieke driehoek; - handhaving van het kwaliteits- en kostenbewustzijn.

Deze aanpak moet ertoe leiden dat vanaf het boekjaar 1992/93 weer winst wordt gemaakt. De financiële positie is zodanig dat de komende jaren geen vennootschapsbelasting verschuldigd zal zijn.

De externe accountant heeft de jaarstukken niet getekend, omdat naar zijn mening de continuïteit van de onderneming niet is gewaarborgd. Zodra dit wel het geval zal zijn, wanneer voldoende middelen ter beschikking zijn gesteld, zal hij wel een goedkeurende verklaring geven. De directie zal de aandeelhoudersvergadering, die op 30 september wordt gehouden, vragen om uitstel voor het goedkeuren van de definitieve jaarrekening. Het voorlopige jaarverslag wordt op 23 september gepubliceerd.

In het eerste kwartaal van het lopende boekjaar heeft Air Holland te kampen met de effecten van de Golfoorlog en de aanloopkosten van de start van de lijndienst naar Aruba waardoor ƒ 10 miljoen verlies werd geleden. Vanaf medio juni ontwikkelen de resultaten zich in lijn met de verwachtingen.

De teleurstellende uitkomst over 1990/91 is in belangrijke mate bepaald door de directe en indirecte gevolgen van de Golfcrisis.

Sovjet-regering wil nieuwe bankbiljetten

MOSKOU - De Sovjet-regering heeft gisteren bekend gemaakt dat er tegen het einde van dit jaar nieuwe bankbiljetten komen van 200 en 500 roebel. Zij reageert hiermee op de sterk oplopende inflatie en de afnemende waarde van de roebel. Dat maakte de staatstelevisie van de Sovjetunie maandagavond bekend. Op dit moment is het 100 roebel-biljet het betaalmiddel met de hoogste nominale waarde.

Voormalig premier Valentin Pavlov, inmiddels gearresteerd in verband met zijn betrokkenheid bij de mislukte staatsgreep, haalde zes maanden geleden echter alle 50 en 100-roebel biljetten uit de circulatie. Hij wilde hiermee een einde maken aan de zwarte handel en de florerende schaduweconomie.

De Sovjetunie kampt met een fors begrotingstekort en probeert dit te dichten door middel van het drukken van nieuw bankpapier. Dat heeft de inflatie flink doen oplopen. Dit jaar heeft het inflatiepercentage de 100 procent al overschreden. Vooraanstaande Sovjet-economen houden een geldontwaarding van meer dan 1.000 procent voor geheel 1991 niet voor onmogelijk.

Oostduitse economie in herstel

BONN - Minder dan een jaar na de officiële eenwording is de Oostduitse economie het dieptepunt gepasseerd en aan het herstel begonnen. Dat maakten afgevaardigden van de Duitse regering, vakbonden en industrie gisteren bekend na afloop van hun periodieke topberaad in Bonn.

Bondskanselier Helmut Kohl, ook bij het overleg aanwezig, onderstreepte dit vertrouwen. Volgens Kohl ziet het er naar uit dat de Oostuitse economie aan een duidelijke 'upswing' begonnen is. Hij waarschuwde echter ook dat zowel de regering als de private sector meer innovatieve ideeën nodig hebben 'om het momentum van het noodzakelijke herstel in beweging te houden'. „Voor ons ligt een periode vol kansen en uitdagingen."

Volgens Kohl stijgt de orderinstroom al in de bouw- en dienstverlening. Zelfs de industriële produktie vertoont tekenen van herstel. Al deze factoren hebben de vooruitzichten van managers duidelijk verbeterd, vooral ten aanzien van de export, aldus de regeringsleider.

Pogingen van de Duitse regering om orders vanuit de Sovjetunie met een totale omvang van twaalf miljard mark veilig te stellen, hebben volgens de bondskanselier zeker aan het herstel bijgedragen.

Voor kritische kanttekeningen zorgde minister van economische zaken Jürgen Mölleman. Hij voorspelt voor Oost-Duitsland een economische groei van tien procent in 1992, „mits de belastingen hoog blijven, subsidies verder worden gekort en de monetaire teugels strak worden aangehaald."

Verder deed bondskanselier Kohl een dringend beroep op de vakbonden hun looneisen te matigen.

Kohl's woordvoerder Dieter Vogel voegde later toe dat de bondskanselier niet de enige was die zich optimistisch toonde over de economie in de nieuwe deelstaten.

Groei 2,6 procent

VOORBURG - Het volume van het bruto binnenlands produkt was in het tweede kwartaal van dit jaar 2,6 procent hoger dan in dezelfde periode van vorig jaar, aldus het Centraal Bureau voor de Statistiek. Gerekend over de eerste helft van het jaar kwam de groei uit op 2,5 procent.

Ten opzichte van de tweede helft van vorig jaar was het volume van het binnenlands produkt in de eerste helft van dit jaar 0,7 procent hoger.

munt uit

● Diekstra

Het ingenieursbureau voor projectbeheer Starke Diekstra heeft over de eerste zes maanden van dit jaar een nettowinst geboekt van f 665.000. Dat is bijna zestien procent meer dan in dezelfde periode vorig jaar. De omzet steeg met ruim twintig procent tot bijna f 13 miljoen.

● Ombudsman

De Ombudsman Schadeverzekering bemiddelt voortaan ook bij klachten van de consument over het Waarborgfonds Motorverkeer. Het fonds, dat grotendeels wordt gefinancierd door autoverzekeraars, kan worden aangesproken als in Nederland schade in het verkeer is geleden door het handelen van bijvoorbeeld een onbekend gebleven of een niet verzekerde bestuurder.

● Koreaans bier

De Amerikaanse bierproducent Coors gaat in Zuid-Korea een brouwerij bouwen met de Zuidkoreaanse drankenfabrikant Jinro als de autoriteiten in het land de vereiste vergunning afgeven. Het wordt de eerste brouwerij van Coors buiten de VS. Het Amerikaanse bedrijf zal een belang krijgen van 33 à 35 procent. Met het project is een investering gemoeid van 200 miljoen dollar.

● Japanse hulp

Japan heeft Hongarije voor de komende twee jaar een kredietlijn van 400 miljoen dollar toegezegd voor het verzekeren van handel en investeringen. Dit is zondag gebeurd tijdens een bezoek van de Hongaarse premier Jozsef Antall aan Japan. De steun is bedoeld om Japanse investeringen in Hongarije te stimuleren.

● Air Algerie

De Algerijnse minister van transport, Mourad Belguedj, heeft een vijftien leden tellend comité benoemd dat de leiding moet overnemen bij de in moeilijkheden verkerende nationale luchtvaartmaatschappij Air Algerie. De maatschappij lijdt forse verliezen en krijgt veel klachten van passagiers.

● Vrijhandel

De Europese Vrijhandels-Associatie (EVA) wil met de onafhankelijk geworden Baltische staten Estland, Letland en Litouwen praten over een vrijhandelsakkoord, zo is zondag bekendgemaakt tijdens een bijeenkomst van EVA-ministers in Helsinki. De lidstaten van de EVA zijn Finland, Zweden, Noorwegen, IJsland, Oostenrijk, Zwitserland en Liechtenstein.

● Heybroek

Gezien de tegenvallende omzetontwikkeling, met name veroorzaakt door de Golfcrisis, bij zowel de groothandel als de machinehandel is de omzet van Burgman Heybroek in het eerste halfjaar gezakt van f 49 miljoen naar f 41 miljoen.

Geruchten

AMSTERDAM - De Amsterdamse effectenbeurs modderde maandag maar een beetje voort. Externe factoren van enige betekenis waren er nauwelijks. Alleen de dollar speelde een rol. De Amerikaanse munt kelderde rond de vier cent op geruchten over een op handen zijnde rentedaling. Dat had met name nog enige invloed op de internationale concerns, die alle licht terug moesten. De stemmingsindex steeg toch nog 0,2 punt op 92,4, maar duidelijker werd de stemming weergegeven door de koersindex, waarin Kon. Olie zwaar meetelt. Deze index ging met een punt omlaag naar 199,5.

De omzet op het Damrak kwam niet verder dan f 898 miljoen, waarvan f 360 miljoen betrekking had op de aandelensector. De obligatiemarkt gaf fractionele koersstijgingen te zien.

Grootste verliezer bij de internationals was Unilever met een teruggang van een gulden op f 160,30. Verder moest Aegon f 1,20 inleveren op f 113,70. Heineken zette de daling van vrijdag aanvankelijk voort, maar kon de markt uiteindelijk onveranderd op f 149 verlaten. Relatief vast was automatiseerder Volmac, waarvan de koers met twee kwartjes of bijna 3 procent omhoog ging naar f 17,50. Volmac komt dinsdagmiddag met halfjaarcijfers.

De desastreuze ontwikkelingen bij Air Holland leidden weer tot een onzekere koersvorming. Het lot van de luchtvaartmaatschappij ligt nu geheel in handen van de banken.

Elders ging Van Melle f 13 omhoog naar f 450. Wegener steeg f 3,50 naar f 254. De kroon spande echter Weweler, die meer dan 10 procent of f 3,60 aan de koers kon toevoegen op f 38,20.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	40,20e	40,00f
AEGON	114,90	113,70
Ahold	83,20d	84,10
Akzo	121,00	121,60
Alrenta	185,30	185,20
Amev	50,40	50,20
Amro A. in F.	78,40	78,40
Bols	43,80	44,00
Borsumij W.	63,70	64,00
Bührm.Tet.	46,60	46,20
DAF	22,10	22,00
Dordt.Petr.	146,80	146,40
DSM	106,80	107,00
Elsevier	86,80	86,40
Fokker cert.	33,80f	34,30
Gist-Broc. c.	36,50	36,50
HCS Techn.	2,80	2,70f
Heineken	149,00	149,00
Hoogovens	59,30	59,30
Hunter Dougl.	76,90	76,80
Int.Müller	71,50	71,30
Int.Ned.Gr.	50,30	48,50d.
KLM	30,40	30,20
Kon.Ned.Pap.	48,60	48,90
Kon. Olie	158,10	157,60
Nedlloyd	59,10	58,60
Océ	57,80	58,00
Pakhoed	44,70	44,70
Philips	36,90	36,50
Polygram	40,40	40,00
Robeco	101,50	100,70
Rodamco	52,90	52,70
Rolinco	100,90	100,40
Rorento	67,90	67,90
Stork VMF	46,80	46,50
Unilever	161,30	160,30
Ver.Bezit VNU	73,30	73,50
Volmac Softw.	17,00	17,50
VOC	44,70	44,60
Wessanen	85,00	85,00
Wolters-Kluwer	57,20	57,60

Avondkoersen Amsterdam

Kon.Olie 156,50-157,30 (157,60)
Philips 36,60-36,70 (36,50)
Unilever 159,70-160,30 (160,30)

Binnenl. aandelen

Binnenl. aandelen	v.k.	s.k.
Aalberts Ind	51,70	51,60
Aegon div'91	120,00	-
ABN AmroHld.prf.	5,54	5,51
ACF-Holding	37,10	36,90
Ahrend Gr. c	142,50	141,00
Air Holland	5,00	5,00
Asd Opt. Tr.	12,10	12,10
Asd Rubber	3,40	3,40
Ant. Verff.	430,00	-
Atag Hold c	117,70	117,70
Athlon Groep	43,50	43,50
Athlon Groep nr.c	43,50	43,50
Aut.Ind.R'dam	88,00	88,00
BAM Groep	93,50	94,00
Batenburg	123,80	123,80
Beers	113,00	112,50
Begemann	159,00	158,00
Belindo	345,20	345,80
Berkel's P.	1,47	1,50
Blydenst.-Will.	37,70	37,60
Boer De, Kon.	228,00	225,00a
Boer de Winkelbedr.	82,60	82,30
Boskalis W.	22,70	22,60
Boskalis pr	24,50	24,30
Braat Beheer	33,20	32,80
Breevast	10,30	10,10
Burgman-H.	3040,00	3000,00a
Calvé-Delft pr	810,00	810,00
Calvé-Delft c	1023,00	1023,00
Cindu Intern.	120,00	120,00a
Claimindo	335,00	335,00
Content Beheer	24,50	24,60
Cred.LBN	33,10	33,10
Crown v.G.c	139,00	140,00
CSM	79,50e	79,10
CSM nrc	80,00	79,60
Delft Instrum.	20,70	20,90
Desseaux	41,70	41,00
Dorp-Groep	45,00	44,50
Econosto	29,00	28,60
EMBA	203,00	-
Eriks hold.	79,00	78,10
Flexovit Int.	65,00	64,80
Frans Maas c.	78,00	78,80
Gamma Holding	98,50	97,50
Gamma pref	5,80	5,80
Getronics	30,00	29,80
Geveke	42,50	42,30
Giessen-de N.	112,00	113,00
Goudsmit	44,00	44,00
Grasso's Kon.	85,50	85,50
Grolsch	180,00	180,00
GTI-Holding	196,00	196,00
Hagemeyer	127,00	127,20
HAL Trust B	14,90	14,80
HAL Trust Unit	14,90	14,70
H.B.G.	221,00	221,00
Heineken Hld.	134,00	134,50
Hoek's Mach.	225,00	226,00
Holl.Sea S.	0,65	0,65
Holl. Kloos	475,00	475,00
Hoop Eff.bk.	7,60	7,40
Hunter D.pr.	2,75	-
IHC Caland	61,00	61,50
Infotheek	6,80e	6,70e
Kas-Ass.	36,50	36,50
Kempen & Co	10,00	9,90
kondor wessels	36,80	36,70
KBB	75,00	75,40
Kon. Sphinx	52,10	51,50
Koppelpoort H.	405,00	405,00
Krasnapolsky	207,00	207,00
Landré & Gl.	49,10	49,50
Macintosh	43,00	43,00
Maxwell Petr.H.	124,80	123,50
Medicopharma	26,00f	26,00
Moeara Enim	1282,00	1279,00
M.Enim OB-cert	16600,00	16700,00
Moolen Hold.	39,50	39,40
Mulder Bosk.	56,00	-
Multihouse	6,00	5,80
Mynbouwk. W.	379,30	379,10
Naeff	475,00	-
NAGRON	55,40	56,00
NIB	569,00	569,00
NBM-Amstelland	11,70	11,80
NEDAP	385,50	386,00
NKF Hold.cert.	239,00	241,00
Ned.Part.Mij	48,50	48,20
Ned.Springst.	10200,00	10000,00a
Norit	26,40	26,00
Nutricia gb	148,20	149,00
Nutricia vb	156,00	157,00
Nijv.t.Cate	91,50	91,00
Omnium Europe	10,20	10,20
Orco Bank c.	75,40	75,20
OTRA	309,00	310,00
Palthe	64,00	65,00
Pirelli Tyre	26,50	26,00
Polynorm	124,50	124,50
Porcel. Fles	155,00	155,00
Randstad	43,00	43,00
Ravast	33,80	33,30
Reesink	69,70	69,60
Samas Groep	52,50	50,50d
Sarakreek	17,50	-
Schuitema	1560,00	1565,00
Schuttersveld	55,90	56,40
Smit Intern.	61,80	61,80
St.Bankiers c.	16,10	16,10
Stad Rotterdam c	38,20	37,60
Telegraaf De	85,30	85,50
Textielgr Twente	89,00	89,00b
Tulip Comp.	24,90	24,90
Tw.Kabel Hold	115,30	115,50
Ubbink	79,50	79,00
Union Fiets.	70,00	70,00
Un.Dutch Group	3,50	3,50
Ver.Glas	430,00f	425,00
Verto	45,00	45,00
Volker Stev.	69,00	69,00
Vredestein	15,00	15,00
VRG-Groep	49,70	49,80
Wegener Tyl	250,50	254,00
West Invest	23,70	23,70
West Inv. wb.	91,00	91,00
Wolters Kluwer	226,00	228,00
Wyers	36,50	36,50

Beleggingsinstellingen

Beleggingsinstellingen	v.k.	s.k.
Aegon Aand.f.	33,80	33,60
Aegon sav.plus	5,00	5,00
ABN Aand.f.	77,70	77,30
ABN Beleg.f.	59,30	59,40
ABN Amro L.F.	157,70	157,70
ABN Amro Obl.	168,00	168,00
ALBEFO	50,30	50,30
Aldollar BF $	24,60	24,60
Alg.Fondsenb.	232,00	232,00
Alliance Fd	10,60	10,60
Amba	47,30	47,30
America Fund	358,00	351,00
Amro Eur.F.	73,50	73,10
Amro Far E.F.	58,30	57,60
Amro Neth.F.	79,50	79,20
Amro N.Am.F.	71,40	71,40
Amvabel	78,50	77,30
AsianTigersFd	61,30	60,30
AsianSelFund	53,00	53,00
Austro Hung.F.	5,85	5,90
Bemco Austr.	53,50	54,00
Bever Belegg.	3,50	3,50
CLN Obl.Div.Fonds	105,90	106,00
CLN Obl.Waardef.	106,40	106,50
Delta Lloyd	42,70	42,60
DP Am. Gr.F.	34,30	33,20
Dp Energy.Res.	40,00	40,00
Eng-Holl.B.T.1	10,00	10,00
EMF rentefonds	63,80	63,80
Envir.Gr.Fnd	53,20	53,40
Esmeralda part	36,90	36,80
Eur.Ass. Tr.	6,70	6,60
EMS.Gr.Fund	100,80	100,80
EGF Investm.	154,50	154,50
EMS.Inc.Fund	101,00	101,00
EOE DuStInF.	297,00	297,00
EurGrFund	60,00	60,20
Euro Spain Fd	7,00	-
FarEastSelFund	59,50	59,50
Gim Global	52,80	52,90
Groeigarant	1,55	1,55
Holland Fund	72,40	72,30
Holl.Eur.Fund	49,20	49,00
Holl.Obl.Fonds	124,50	124,50
Holl.Pac.F.	108,00	109,30
Innovest	84,00d	84,00a
Interbonds	530,00	530,00
Intereffekt500	36,10	35,40
Intereffekt wt	148,50	147,80
Investa part	74,60	74,80
IS Himal. F.$	6,50	-
Jade Fonds	163,50	163,00
Japan Fund	18,20	18,50
Jap.Ind.Alpha Fd	8200,00	-
Japan Rot. Fund yen	7000,00	-
Korea Pac.$	7,50	-
Mal.Cap.F. $	5,80	-
Mees Obl.Div.Fonds	112,60	112,60
Mexico Inc.F.	21,25	-
MK Int.Vent.	10,70	-
Mondibel	75,00	74,70
Nat.Res.Fund	1330,00	1320,00
Nedufo A	113,50	107,00a
Nedufo B	105,50	105,50
NMB Dutch Fund	42,60	42,60
NMB Global F.	48,10	48,30
NMB Oblig.F.	34,40	34,40
NMB Rente F.	113,50	113,40
NMB Vast Goed	37,40	37,40
New Asia Fund	5,50	-
Nomura Warr.Fund	1,60	1,60
Obam, Belegg.	247,20	246,50
OAMF Rentef.	12,75	12,75
Pac.Dimens.	92,90	92,90
Pac.Prop.Sec.f.	32,90	32,90
Pierson Rente	109,20	109,20
Postb.Belegg.f.	55,00	55,00
Postb.Vermogensgroei	52,10	52,10
Prosp.Int.High.In.	3,90	-
RG Divirent	50,40	50,40
Rentalent Bel.	142,50	142,50
Rentotaal NV	34,20	34,20
RG Florente	110,10	110,10
RG SP Groen	52,20	52,20
RG SP Blauw	49,10	49,10
RG SP Geel	47,20	47,20
Rodin Prop.$	90,00	90,00
Rolinco cum.p	73,00	-
SciTech	15,00	15,00
Technology F.	19,80	19,80
Tokyo Pac. H.	210,00	210,00
Trans Eur.F.	81,50	80,30
Transpac.F.Yen	348,00	351,00
Uni-Invest	25,00	25,00
Unico Inv.F.	80,60	81,00
Unifonds	32,60	32,30
VWN	64,50	64,50
Vast Ned	109,90	110,10
Venture F.N.	6,50	6,70
VIB NV	62,10	62,10
VSB Mix Fund	51,60	51,50
VSB Rente F.	105,60	105,70
WBO Int.	69,90	70,20
Wereldhave NV	132,30d	133,00
Yen Value Fund	85,80	85,20
ZOM Florida $	47,20	47,20

Parallelmarkt

Parallelmarkt	v.k.	s.k.
Alanheri	30,60	30,60b
ABF	103,00	103,00
Berghuizer	49,50	49,50
Besouw Van c.	65,50	65,50
Biogrond Bel.	10,70	10,70
Comm.Obl.F.1	98,00	-
Comm.Obl.F.2	100,40	-
Comm.Obl.F.3	96,30	-
De Drie Electr.	16,80	16,80
DeltaLlVast	54,10	54,10
DeltaLl.dlr	65,40	64,60
DeltaLlEcu	58,20	58,20
DeltaLlMix	59,20	59,10
DeltaLlRente	55,10	55,10
Dico Intern.	93,00	93,00
DOCdata	6,70	6,90
D.T.O.T	48,20	48,20
Ehco-KLM Kl.	46,20	45,70
E&L Belegg.1	66,50	66,60
E&L Belegg.2	71,00	71,10
E&L Belegg.3	103,80	103,80
E&L Belegg.4	74,80	74,90
Free Rec.Sh.	31,80	31,80
Gaia Hedge I	111,90	-
Geld.Pap.c.	79,20	79,00
German City E.	54,10	54,10
Gouda Vuurv c	82,60	83,00
Groenendijk	45,50	45,50
Grontmij c.	215,20	214,20
HCA Holding	53,30	53,30
Helvoet Holding	41,80	41,80
Hes Beheer	40,50	40,70
Highl.Devel.	32,00	28,50b
Homburg cert	1,95	1,95
Interview Eur.	4,30	4,30
Kühne+Heitz	46,30	47,00
LCI Comp.Gr.	7,90	7,80
Managem.Share	6,00	-
Melle	437,00	450,00
Nedcon Groep	40,00	39,70
Nedschroef	92,80	91,50
Neways Elec.	6,50	6,80
New Eur.Htls DM	19,80	19,80
Newtron Hold	3,60	3,40b
Pan Pacific	9,20	9,20
Pie Med.	5,80	5,80
Simac Tech.	15,80	16,00
Sligro Beh.	47,00	47,00
VHS Onr. Goed	4,10	4,00
Vilenzo	37,00	37,90
Welna	238,20	238,00
Wereldhave	4,30	-
Weweler	34,60	38,20

Wall Street

Wall Street	v.k.	s.k.
allied signal	38⅜	38⅝
amer.brands	43¼	42¾
amer.tel.tel	39⅛	38⅛
amoco corp	53¼	52½
asarco inc.	26¾	26⅝
bethl. steel	17¾	17¾
boeing co	52⅜	51¾
can.pacific	16⅝	16⅝
chevron	72⅛	71¾
chiquita	47¾	47
chrysler	11⅝	11½
citicorp	14⅝	14⅝
cons.edison	24⅝	24⅝
digit.equipm.	61⅜	60⅜
dupont nemours	46¾	46½
eastman kodak	42⅝	43⅛
exxon corp	59	58⅞
ford motor	30⅛	30½
gen. electric	70⅞	70½
gen. motors	36⅜	36
goodyear	42	42⅛
hewlett-pack.	50⅝	50¾
int. bus.mach.	99⅜	101
int. tel.tel.	58¾	59¼
klm airlines	15⅝	16
mcdonnell	59⅝	58
merck co.	127⅛	129½
mobil oil	69½	69⅛
penn central	26⅜	26⅛
philips	19⅛	19¼
primerica	32⅛	32⅝
royal dutch	81⅜	82
sears roebuck	39¾	40
sfe-south.pac.	9⅜	9¼
texaco inc.	63¾	63¼
united techn.	46¾	46⅛
westinghouse	22½	22¼
whitman corp	13⅜	13⅛
woolworth	29	28¾

Advieskoersen

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,860	1,980
austr.dollar	1,45	1,57
belg.frank (100)	5,32	5,62
canad.dollar	1,630	1,750
deense kroon (100)	27,60	30,10
duitse mark (100)	110,00	114,00
engelse pond	3,18	3,43
finse mark (100)	44,75	47,25
franse frank (100)	31,45	34,20
griekse dr. (100)	0,91	1,11
ierse pond	2,85	3,10
ital.lire (10.000)	13,85	15,55
jap.yen (10.000)	137,50	143,50
joeg.din.t/m 100	-	05,50
noorse kroon (100)	27,30	29,80
oost.schill. (100)	15,70	16,20
port.escudo (100)	1,20	1,38
spaanse pes. (100)	1,71	1,87
turkse pond (100)	0,0375	0,0525
zweedse kr. (100)	29,50	32,00
zwits.fr. (100)	125,50	130,00

Wisselmarkt

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,92125-1,92375
antill.gulden	1,0590-1,0890
austr.dollar	1,5122-1,5222
belg.frank (100)	5,4675-5,4725
canad.dollar	1,68675-1,68925
deense kroon (100)	29,150-29,200
duitse mark (100)	112,6300-112,6800
engelse pond	3,3150-3,3200
franse frank (100)	33,100-33,150
griekse dr. (100)	0,9680-1,0680
hongk.dollar (100)	24,5250-24,7750
ierse pond	3,0065-3,0165
ital.lire (10.000)	15,050-15,100
jap.yen (10.000)	142,250-142,350
nwzeel.dollar	1,1143-1,1243
noorse kroon (100)	28,790-28,840
oostenr.s.	16,0050-16,0150
saudi ar.ryal (100)	51,1250-51,3750
spaanse pes. (100)	1,7985-1,8085
surin.gulden	1,0570-1,0970
zweedse kr. (100)	31,000-31,050
zwits.frank (100)	128,225-128,275
e.c.u.	2,3110-2,3160

Index Amsterdam

CBS-koersindex(1983=100)

algemeen	200,50	199,50
id excl.kon.olie	185,90	184,80
internationals	210,30	209,50
lokale ondernem.	191,40	190,30
id financieel	135,00	132,90
id niet-financ.	245,80	245,70

CBS-herbeleggingsindex (1983=100

algemeen	282,10	281,30
id excl.kon.olie	248,50	247,70
internationals	306,90	305,60
lokale ondernem.	255,50	254,90
id financieel	196,30	195,30
id niet-financ.	311,60	311,50

CBS-stemmingsindex (1987=100)

algemeen	92,60	92,40
internation	89,40	89,10
lokaal	92,70	92,60
fin.instell	89,90	88,70
niet-financ	93,40	93,50
industrie	104,60	104,80
transp/opsl	96,70	96,30

Goud en zilver

Amsterdam - Prijzen van 14.00 uur:
Goud onbewerkt 21,360-22,960, vorige 21,510-22,110, bewerkt 23,560 laten, vorige 23.710 laten.
Zilver onbewerkt 210-280, vorige 205-275, bewerkt 320 laten, vorige 320 laten.

Dow Jones

Industrie 3007,16

- 4,47

OPTIEBEURS

	serie			omzet	v.k.	s.k
abn amro	c	jan	40,00	692	1,70	1,60
abn amro	c	jan	42,50	156	0,60	0,60
abn amro	c	j94	32,50	128	9,20	9,00a
aegn	c	okt	110,00	328	6,00	5,40a
aegn	c	okt	115,00	360	2,60a	2,00
ah	c	okt	80,00	182	4,40a	5,00
ah	c	okt	85,00	144	1,10	1,50
ah	c	jan	85,00	305	3,00	3,50
amev	c	okt	50,00	161	1,50	1,40
d/fl	c	sep	195,00	174	2,50	0,70
d/fl	c	dec	210,00	4525	1,50	1,10
d/fl	c	mrt	190,00	167	12,80a	10,00
d/fl	p	sep	190,00	146	0,40	0,75
d/fl	p	sep	195,00	171	1,30	3,20
d/fl	p	sep	200,00	135	4,20	8,00
d/fl	p	okt	190,00	216	1,30a	2,00
eoe	c	sep	280,00	284	2,30	1,80
eoe	c	sep	285,00	160	0,80	0,50
eoe	c	okt	285,00	268	2,80	2,30
eoe	c	jan	300,00	275	2,90	2,60
eoe	p	sep	280,00	505	2,20	2,50
eoe	p	okt	285,00	290	6,20	6,70
eoe	p	jan	260,00	1246	1,80	2,00
eoe	p	jan	280,00	2048	6,80	7,20
goud	c	nov	390,00	640	0.60a	0,60
hein	c	okt	150,00	161	3,00	2,60b
hoog	c	okt	70,00	658	0.40a	0,20
ing	c	okt	47,80	302	2,30	1,70
ing	c	okt	52,20	175	0,40	0,30
ing	c	jan	50,00	150	2,00	1,80
ing	c	jan	55,00	127	0,50	0,60
phil	c	okt	37,50	122	0,80	0,70
phil	c	jan	37,50	293	1,80	1,80
phil	c	jan	40,00	210	0,90	0,90
phil	c	apr	40,00	147	1,60	1,50
phil	c	o93	30,00	1014	10,30	10,00
phil	c	o94	45,00	526	4,10	3,90
phil	c	o95	20,00	140	18,40b	18,20
phil	p	okt	37,50	165	1,20	1,40
phil	p	jan	32,50	185	0,30	0,40
olie	c	okt	150,00	336	8,60	7,90a
olie	c	okt	160,00	1053	1,40	1,00
olie	c	jan	170,00	249	1,70	1,30
olie	c	apr	150,00	289	13,70	12,50
olie	c	o95	135,00	214	35,60	34,30
olie	p	okt	160,00	226	5,30	6,30
olie	p	apr	150,00	133	2,70	2,80
top5	c	sep	540,00	121	4,20a	2,80a
top5	p	sep	540,00	171	4,20a	4,40
unil	p	okt	160,00	205	1,60	1,90

a = laten	g = bieden + ex-div.
b = bieden	h = laten + ex-div.
c = ex-claim	k = gedaan + h
d = ex-dividend	l = gedaan + g
e = gedaan + bieden	vk = slotkoers vorige dag
f = gedaan + laten	sk = slotkoers gisteren

RADIKALE OPHEFFING RADIKALE OPHEFFING

GALERY IRAN

GALERY IRAN KERKRADE
LET OP! 27 september a.s. gaan onze deuren voorgoed dicht

wegens niet verlengen huurcontract
PERZISCHE en OOSTERSE TAPIJTEN
Alles gaat weg tegen bodemprijzen.
Verder dan de bodem kunnen wij niet gaan.
HAAST U. DIT KOMT NOOIT MEER VOOR!
Ook zeer exclusieve zijde tapijten.

Hier enkele voorbeelden:

Bidjar sup.	±245x25	9250,-	nu **2750,-**
Bidjar	±200x200	2950,-	nu **850,-**
Chinees	264x153	5500,-	nu **2250,-**
Herati	±400x300	4500,-	nu **1950,-**
Bidjar	±240x170	1950,-	nu **750,-**
Tabriz	±240x170	2250,-	nu **850,-**
Herati	±200x150	1600,-	nu **550,-**
Tabriz	±200x140	1575,-	nu **525,-**

Bochara's super uitzoeken

160x90	nu **295,-**
65x65	nu **85,-**
90x30	nu **50,-**
135x50	nu **105,-**

Ook te koop originele antieke JACHTKLOK, puntgaaf.

WACHT NIET AF
KOM VLUG!

Alle maten aanwezig, te veel om op te noemen.
GALERY IRAN, Einderstraat 30, Kerkrade, zijstr. Markt, tel. 045-463045
Garantie en ruilrecht gaat over naar Galery Iran Geleen, Rijksweg-Z. 209.

GALERY IRAN

RADIKALE OPHEFFING RADIKALE OPHEFFING

DOE IETS AAN HUISDIER-HERRIE...

Huisdierherrie een probleem voor u? Doe er dan iets aan. De Nederlandse Stichting Geluidhinder helpt bij het vinden van een oplossing voor alle vormen van lawaai in en om huis.
NSG, Postbus 381,
2600 AJ Delft.
NSG

SERVICE RUBRIEK

VOOR COMPRESSOREN + PERSLUCHTGEREEDSCHAPPEN EN VERDERE TOEBEHOREN
naar **HYDRAFLEX/NUTH**
Kathagen 4 - Tel. 045-243131
Voor industrie en hobby, ook reparaties.

Inlichtingen omtrent de servicerubriek
Tel. 045-739381

Limburgs Dagblad
piccolo's
Voor meer resultaat!

Efwee Exclusief

PAUL & SHARK *yachting*

PAUL & SHARK YACHTING
Een pakket vlotte kleding voor de sportieve man die naast kwaliteit ook stijl weet te waarderen.

Pullovers, vesten, jacks, jeans, blazers, sjaals, mutsen en sokken.

KERKRADE
Einderstraat 44
Tel. 045-452600
Voetgangersdomein

Efwee
WIJNEN

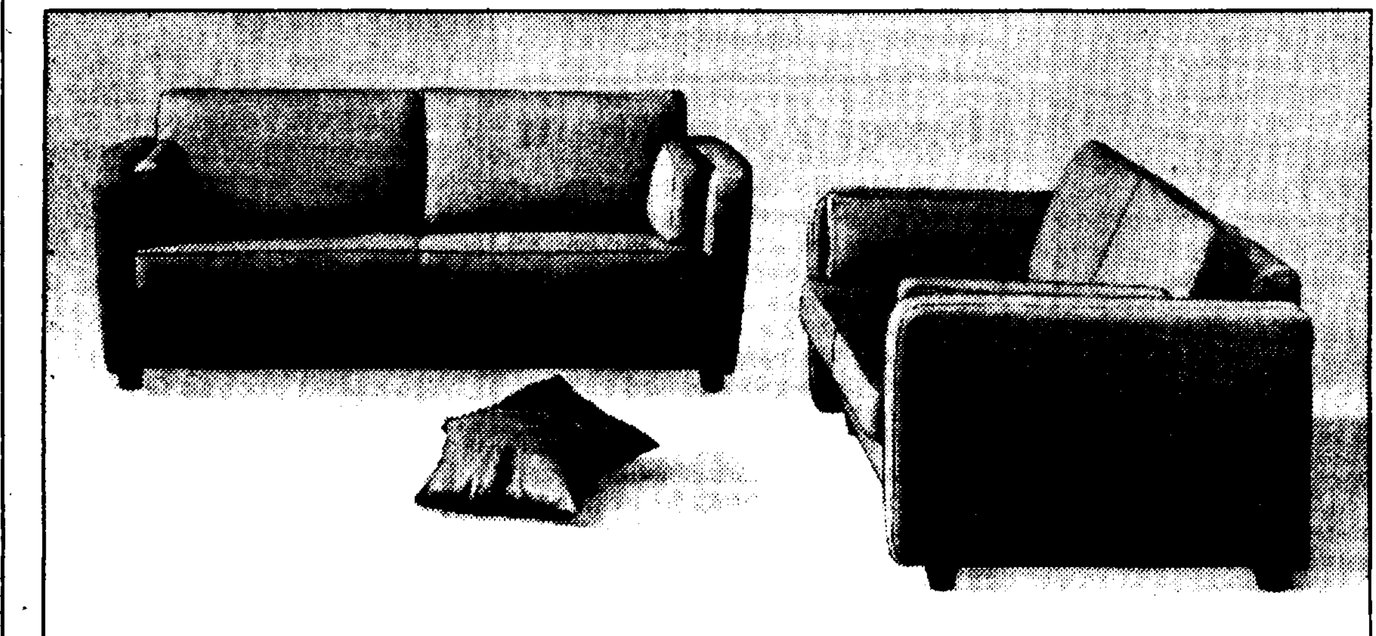
Samen met u verzorgt uw assurantie-adviseur alle verzekeringszaken voor u.

ltb
BoerenBond Verzekeringen
BETER VERZEKERD DOOR IEMAND VAN BIJ ONS

Gemakkelijk zitten, lekker onderuit, wie wil dat niet? Welnu, over 16 dagen opent Montèl ook een prachtige nieuwe zaak in Heerlen. Vol perfekt zitkomfort. En met zoveel variatie in keus dat u versteld zult staan... over zoveel zitkomfort.

Nog 16 dagen en u kunt eindelijk lekker onderuit...

Romantisch-klassiek, modern, wat u maar wilt. Al onze meubelen zijn bovendien vervaardigd van uitstekende materialen. Daarnaast is bijzonder veel aandacht besteed aan de vormgeving. En: Montèlmeubelen zijn betaalbaar!

MONTÈL Strak gelijnde zitgroep met losse zit-, rug- en armkussens. Gerieflijke zit door de donsachtige polyschuimvulling van de rugkussens. Bekleed met weefstof. 2½+2-zits in leer v.a. 3995,-
2½+2-zits v.a. **2495,-**

MONTÈL Moderne hoekset met optimaal zitkomfort. Bekleding van eersteklas rundleer. Keus uit een geheel nieuw kleurenprogramma.
3+2-zits **2995,-**
Bijpassende fauteuil leverbaar.

MONTÈL Originele kastelenbank met verstelbare zijkanten. Bekleding van dessin weefstof. Leverbaar met volant of blokpoten in zwart, wit of grijs.
1295,-

MONTÈL Moderne fauteuil met 'Art-deco' styling. Ruime, diepe zit met goede rug- en armsteun. Met stoffen bekleding.
v.a. **895,-**
Als afgebeeld in 'Boras' stof 970,-

INTERIEUR WAARBORG

MONTÈL
In de Cramer 178 - Woonboulevard Heerlen - Telefoon (045)-754208

MONTÈL MEUBELEN VINDT U IN:	HEERENVEEN	UTRECHT	ARNHEM	BEVERWIJK	OLDENZAAL	LEIDSCHENDAM	SON/EINDHOVEN
	ROTTERDAM	HEERLEN	AXEL	ZUTPHEN	HILVERSUM	GRONINGEN	STEENWIJKSMOER

CURSUS-UREN VOORDEEL-UREN

Hebt u ook een leuke cursus ontdekt die u dolgraag zou willen volgen? Programmeren, Russisch, saxofoon of management bijvoorbeeld?

Maar wordt die cursus alleen in een andere stad dan uw woonplaats gegeven? Dan hebben we goed nieuws voor u. Na negen uur 's ochtends en gedurende het hele weekend gelden bij ons de zogenaamde 'voordeel-uren'.

In die uren is het niet alleen rustiger in de trein, maar kunt u ook 40% korting krijgen op enkele reizen en retours met de Jongerenkaart, de Rail-Aktief-kaart en de 60+ Seniorenkaart.

Bovendien kunt u met deze kaarten ook avond- en weekendretours kopen, waarmee u zelfs nog voordeliger reist. Hiernaast vindt u enkele rekenvoorbeelden.

De Jongerenkaart kost f 90,–. Bent u 26 jaar of ouder, dan koopt u de Rail-Aktief-kaart voor f 108,–. En voor de ouderen onder u is er de 60+ Seniorenkaart à f 82,–.

Aan de rekenvoorbeelden kunt u zien hoe snel u de kaart terugverdient. Zeker als u er rekening mee houdt dat uw kaart 1 jaar geldig is. Om het reisgeld hoeft u 'n cursus dus niet te laten.

Misschien wilt u meer weten over de Jongerenkaart, de Rail-Aktief-kaart of de 60+ Seniorenkaart?

Haal dan de folder 'Voordeel-uren' bij het NS-loket of postkantoor. Wedden dat u er wijzer van wordt?

ENKELE VOORBEELDEN	NORMALE PRIJS	PRIJS MET VOORDEEL-UREN KAART	BESPARING MET VOORDEEL-UREN KAART	
RETOUR DEN BOSCH - AMSTERDAM CS	F 31,50	F 18,75	F 12,75	40%
RETOUR ARNHEM - UTRECHT CS	F 23,50	F 14,-	F 9,50	40%
AVONDRETOUR UTRECHT - AMSTERDAM CS	F 15,50	F 5,25	F 10,25	66%
WEEKENDRETOUR EINDHOVEN - MIDDELBURG	F 57,-*	F 27,75	F 29,25	51%

* = 2 X ENKELE REIS À F 28,50

IN DE VOORDEEL-UREN KAN DE TREIN 40% GOEDKOPER ZIJN.

Nederland 1

Vara
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.30 ●● Journaal.
17.40 Het meisje uit het jaar 3000, jeugdserie. Afl.10.
18.05 Dommel, tekenfilmserie naar de strips van Dupa. Afl.: De minicamera; De vampier.
18.28 (TT) De grote meneer Kaktus show, kinderprogramma. (herh.).
19.00 ●● Journaal.
19.22 Lingo, woordspel gepresenteerd door Robert ten Brink.
19.50 Oei, serie Belgische sketches. Afl.5: Veel van alles.
20.20 (TT) Laat maar zitten, comedyserie. Afl.: Hongerloon naar werk.
20.47 Tien voor taal, taalquizz tussen Vlaanderen en Nederland. Presentatie: Robert Long.
21.30 Achter het nieuws.
22.05 Verstikkende liefde, 4-delige Engelse serie naar het boek van Domini Taylor. Afl.2.
23.03 De nazit met..., 6-delige serie portretten van Nederlandse acteurs. Afl.4: Nelly Frijda.
23.40 Natuurmoment. Vandaag: Korstmossen in het Hulshorsterzand. (herh.).
23.50-23.55 ●● Journaal.

● *Lydia van Leersum en Maarten Spanjer in 'Laat maar zitten'. (Nederland 1 – 20.47 uur).*

Nederland 2

Veronica
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
15.55 Santa Barbara. Amerikaanse soapserie.
16.40 The big valley. Serie. Afl.: Een verdachte voorman.
17.30 ●●Journaal.
17.40 Bouli. Tekenfilmserie. Afl.: Het dorp is verlaten. (herh.).
17.45 Gerard Joling in Thailand. Muziekspecial. (herh.).
18.15 Zorro. Amerikaanse serie. Afl.: Zorro Musketiers (2).
18.45 ●●Countdown. Muziekprogramma. Presentatie: Wessel van Diepen.
19.25 (TT)Hart voor de natuur. 7-delige serie over het WNF gepresenteerd door Prins Bernhard. Afl.7: Bevers in de Biesbosch.
20.00 (TT+●●)Journaal.
20.27 Murphy's law. Amerikaanse serie. Afl.: Kiezen of delen. Murphy heeft een nieuwe advocaat in de arm genomen om het voor elkaar te krijgen dat hij zijn dochter mag zien.
21.25 Poor little rich girl. 3-delige Amerikaanse tv-film van Charles Jarrett. Met: Farrah Fawcett, James Read, Kevin McCarthy e.a. Deel 3.
23.00-23.50 (TT)The Yellow river. Afl.: De invloed van de Boeddha.

Nederland 3

NOS
09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
14.00 Skoalle-tv. Sybe satellyt & co.
17.31 Algemeen voorlichtingsprogramma.
17.50 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 African wave (2). Yvonne Chaka Chaka, muziekportret.
18.30 Sesamstraat.
18.45 (●●+TT)Jeugdjournaal.
18.55 (TT)Het klokhuis.
19.10 Jeugd-musea. Vulkanen, programma over de Nakadake-vulkaan in Japan en het vulkaanmuseum.
19.35 Vogels kijken. Natuurdocumentaire met Nico de Haan. Vandaag: Vlieland. (herh.).
20.00 ●●Journaal.
20.20 (TT)De bezetting. Serie over de Tweede Wereldoorlog in Nederland en het voormalig Nederlands-Indië. Wat was het lot van de Nederlanders die zich in het vrije buitenland bevonden. Nederland in bezettingstijd. Deel 16: Nederlanders in de vrije wereld. De Nederlanders in de bezet geb ied hadden tussen 1940 en 1945 geen flauw idee hoe het met koningin Wilhelmina, kroonprins Juliana en de regering in Londen ging. Wie clandestien naar de Londense radio luisterde, hoorde wel eens iets, o.m. de toespraken van de koningin.
21.12 Rhythms of the world. Serie over popmuziek van niet-westerse origine. Vandaag: The indestructible beat of Soweto. Aandacht voor de onverwoestbare dasnritmes uit Soweto in Zuid-Amerika.
22.00 ●●Journaal.
22.15 Studio Sport journaal.
22.30 NOS-Laat. Achtergrondinformatie bij het nieuws met om 23.00 Den Haag vandaag. Presentatie: Charles Groenhuijsen.
23.15 Kalligraferen. Voorlichtingsprogramma.
23.25-23.30 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL 4

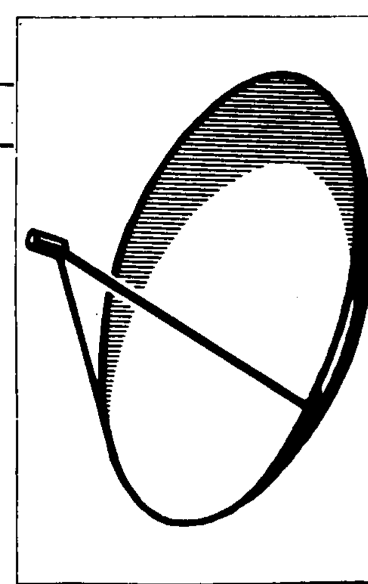
06.55 Nieuws.
07.00 Cartoon.
07.25 Nieuws.
07.30 Cartoon.
08.00 Nieuws.
08.05 The bold & the beautiful: topmodels. Amerikaanse soap.
08.30 Nieuws.
08.35 M.A.S.H. Amerikaanse comedyserie.
09.05 Nieuws.
09.10 As the world turns. Familie-feuilleton.
09.55 Boodschappenbeurs.
10.00 Channel E.
10.30 Teeletekst.
14.10 St. Elsewhere. Amerikaanse serie.
15.00 Boodschappenbeurs.
15.05 Sons and daughters.
15.35 The bold & the beautiful: topmodels.
16.00 Telekids. Kinderprogramma.
17.00 Weer.
17.05 Love boat. Amerikaanse serie.
18.00 Zes uur nieuws.
18.15 Prijzenslag.
18.50 Scrabble.
19.00 Rad van fortuin.
19.30 Avondnieuws.
19.50 Weer.
20.00 Goede tijden slechte tijden. Nederlandse dramaserie.
20.30 Wie is wie.
21.05 De f. 64.000,- Vraag & de postcode loterij.
21.50 Master movie: Armed & dangerous. Amerikaanse speelfilm uit 1986. Frank Dooley en Norman Kane besluiten voor een beveiligingsdienst te gaan werken. Vervelend is dat diverse inbraken voor hun neus gebeuren, terwijl ze dat niet merken.
23.25 Laatste nieuws.
23.40 The Justice game. Dominic Rossi gaat naar Alex Patterson, maar twijfelt aan de onschuld van zijn nieuwe cliënt.
00.30 M.A.S.H. Amerikaanse comdyserie.
00.55 Gaaan met die banaan.
01.40 Armed & dangerous. Amerikaanse speelfilm uit 1986. Herh.
03.05 Teletekst.

België/TV 1

17.30 The bold and the beautiful.
17.55 Nieuws.
18.00 Tik tak.
18.05 Liegebeest, Kleutermagazine.
18.20 Het station, Kindermagazine. Afl. 2.
18.35 Elly en Jools, Jeugdserie.
19.03 Neighbours. Tony's pogingen om indruk te maken op Sally stoten haar alleen maar af.
19.25 Lotto, mededelingen, programma-overzicht.
19.30 Nieuws.
20.00 Kwislijn.
20.05 De drie wijzen, kwis met Kurt van Eeghem.
20.40 Zeker weten? rechtstreeks praatprogramma met Jan van Rompaey.
22.00 Vreemd volk? Deel 8: Aidswezen.
22.30 Kunst-zaken. Aansl.: Kwislijn.
22.35 Journaal.
22.55 Supermachten: Geschiedenis en instellingen van Rusland.
23.35-23.40 Coda.

België/TV 2

18.55 Journaal.
19.00 Schooltelevisie. De Franse revolutie.
19.30 Grensstad (Bordertown). Frans/Canadees/Amerikaanse serie.
20.00 Programma Vlaams-Nationale Omroepstichting.
20.30 Kunst zien. Brueghel - Naer 't leven, documentaire.
21.30 Journaal.
22.00-23.35 Een Chinese spookgeschiedenis (A chinese ghost story), Hongkongse speelfilm uit 1987 van Ching Siu Ting. Met: Leslie Cheung, Wong Tsu Hsien, Wo Man e.a. (Originele versie met tweetalige ondertiteling). De belastingontvanger Lin Choi Sing wordt verliefd op het meisje Lit Siu Sleen, die de gevangene is van het androgyne monster Lau Lau. Die gebruikt Lit om mannen te verleiden wier bloed ze nodig heeft om in leven te blijven. Lin besluit Lit te bevrijden.

België/RTBF 1

12.30 Vacaturebank. **12.40** Gourmandises, culinair magazine. **13.00** Nieuws. **13.35** Les misérables, Franse speelfilm in twee delen (2). **15.05** Le jardin extraordinaire. **15.35** Spelprogramma. **16.00** Reportage over pictogrammen. **16.35** Clip à la une. **16.45** Nouba nouba. **17.40** 21 Jump Street. **18.35** Le jeu des dictionnaires. **19.00** Ce soir. **19.30** Journaal. **20.10** Double 7. **21.45** Planète des hommes. **22.30** Musique: Mozart l'initie. **23.25** Nieuws. **23.50-23.55** Beursberichten.

België/Télé 21

15.40 Concours musical international reine Elisabeth de Belgique. **16.25** La deuxième révolution russe. **17.15** Radio 21. **17.45** Nouba nouba. **18.30** La FGTB. **19.00** Le jeu des dictionnaires. **19.30** Journaal. **20.00** Come back to five and dime, Jimmy Dean, Jimmy Dean, speelfilm. **21.35** Laatste nieuws. **22.05** Carré noir/Cargo de nuit. **23.05-23.30** Ce soir.

TV 5

16.05 Nieuws. **16.20** Villes ouvertes. Vandaag: Berlijn. **18.00** Automagazine. **18.30** Cursus Frans. **18.45** Le jeu des dictionnaires. **19.00** Nieuws. **19.20** Clin d'oeil. **19.30** Nieuws. **20.00** Destination le monde. Vandaag: Bolivia. **21.00** Nieuws. **21.35** Autant savoir. Vandaag: Cholesterol. **21.55** Dites-moi: Willy de Roos, navigator. **23.00** Nieuws. **23.15-00.45** Corps et biens, film.

RAI UNO

07.30 Claudio Villa. **08.30** Le camerieре. **09.55** I cento cavalieri. **11.55** Che tempo fa. **12.00** TG1 flash. **12.05** Occhio al biglietto estate. **12.30** 30 anni della nostra storia. **13.30** Telegiornale. **13.55** TG1 tre minuti di... **14.00** Addio, signora Miniver. **16.00** Programma per ragazzi. **17.00** La straordinaria storia dell'italia. **18.10** Inganni. **19.00** Venezia cinema '91. **19.40** Almanacco. **19.50** Che tempo fa. **20.00** Telegiornale. **20.40** Quark speciale. **21.30** Notte rock. **22.00** Telegiornale. **22.15** Il diavolo sulle colline. **00.00** TG1 notte. **00.30** Mezzanotte e dintorni. **00.50** Tennis Italiani.

BBC 1

07.00 Teletekst. **07.30** Breakfast news. **10.05** Perfect strangers. **10.30** Farrell's travels. **11.00** Nieuws. **11.05** Playdays. **11.25** Stoppit and Tidyup. **11.35** Raggedy Ann and Andy. **12.00** Nieuws. **12.05** Our house, serie. **12.55** Reviving antiques. **13.00** Nieuws. **13.05** The garden party. **14.00** Nieuws. **14.30** Neighbours. **14.50** Four square. **15.15** Sunstruck, Australische speelfilm uit 1973. **16.50** Poddington peas, tekenfilm. **16.55** Radio Roo, kinderserie. **17.10** Heathcliff with cats and co. **17.35** What's that noise? **18.00** Jeugdjournaal. **18.10** Grange Hill, jeugdserie. **18.35** Neighbours. **19.00** Nieuws. **19.30** Regionaal nieuws. **20.00** Every second counts., quiz. **20.30** EastEnders, serie. **21.00** Fall and rise of Reginald Perrin, serie. **21.30** 2point4 Children, comedyserie. **22.00** Nieuws. **22.30** Specially selected canned carrott. **23.15** Film 91. **23.45** Chiller, Amerikaanse speelfilm uit 1985. **01.15-01.20** Weerbericht.

BBC 2

07.45-07.45 Open university. **09.00** Nieuws. **09.15** The gun, documentaire. **09.30** The journey. **10.00** A fisherman's diary. Vandaag: Spring. **10.30** Liberal Democrats Conference '91. **13.55** The famous Teddy Z, comedyserie. **14.20** Johnson and friends. **14.30** Barney, tekenfilm. **14.35** Discovering birds, serie over vogels kijken. **15.00** Nieuws. Aansl.: Look, stranger. **15.30** Magazine voor doven en slechthorenden. **16.00** Nieuws. Aansl.: Born of fire, natuurreportage. **16.50** Nieuws. **17.00** ■ A stitch in time, Amerikaanse speelfilm uit 1967 met Norman Wisdom, Edward Chapman, Jeanette Sterke e.a. **18.30** Gardener's world, tuiniermagazine. **19.00** The long ride, Amerikaans/Hongaarse speelfilm uit 1984 van Pal Gabor. Tijdens W.O.II moet een Amerikaans piloot zijn vliegtuig verlaten boven Hongarije en een gevaarlijke tocht naar de Joegoslavische grens ondernemen. **20.35** ■ Bilko, comedyserie. **21.00** Hear say, magazine van, voor en over zwarten. **21.30** Wildlife showcase. **22.00** Rab C. Nesbitt, Schotse comedy. **22.30** Hypotheticals. Discussie over het toenemend geweld in gevangenissen. **23.30** Newsnight. **00.15** The late show. **00.55-01.05** Weerbericht.

Sportnet

08.00 Eurobics. **08.30** Beste Britse motorsport. **09.00** Atletiek. **10.30** Eurobics. **11.00** USWA Worstelen. **12.00** Autosport. **12.30** Spaans voetbal. **13.00** W.K. superbike. **14.00** Powersports international. **15.00** Golf, samenvatting Swiss open. **16.00** Boksen vanuit San Francisco. **17.00** Basketbal. **18.00** Strandvolleybal. **18.45** Sport-News-Show. **19.00** Würzburger motorradrennen. **19.30** Tennis vanuit Duitsland. **21.00** W.K. rallycross vanuit Finland. **22.00** Live boksen: Thunder Aryeh-Hugh Forde. **23.00** Atletiek. **00.30-02.00** IJshockey: Canada Cup: Zweden-Finland.

Eurosport

14.00 Ritmische gymnastiek te Stuttgart. **16.00** Voetbal: 17 years old te Italië, finale. (herh.). **17.30** Trial Italy. (herh.). **18.00** W.K. waterskiën te Oostenrijk. (herh.). **19.00** Offshore Italy. (herh.). **19.30** Eurosport nieuws. **20.00** Autosport vanuit de Nürburgring. **21.00** Paardesport vanuit Punchestown, samenvatting. **22.00** Basketbal: Limoges-Antibes te Parijs. **23.30-24.00** Eurosport nieuws.

Super Channel

06.00 CNBC, financieel nieuws. **07.00** Daybreak Europe. **09.00** Nieuws. **09.10** The mix, videoclips. **10.00** Evangelisch magazine. **10.30** The mix. videoclips. **13.30** Survival. **14.00** The mix. **15.00** Independent mix. **16.00** On the air, liveshow. **18.00** Honey West, detectiveserie. **18.30** Wyatt Earp, westernserie. **19.00** Drama. **19.30** Perspectives on environment. **20.00** Kleiduifschieten. **21.00** Perspective on science. **21.30** FTTV Business Weekly. **22.00** BBC World News. **22.10** Russia 11. (herh.). **22.30** USA market wrap. **22.45** Warp speed, Amerikaanse speelfilm uit 1981. **00.00** The mix. **00.30** Independent mix. **01.30** Videoclips.

MTV Europe

07.00 Awake on the wildside. **10.00** Paul King. **13.00** Simone. **16.00** Greatest hits. **17.00** Report. **17.15** At the movies. **17.30** News at night. **17.45** 3 from 1. **18.00** Prime. **19.00** Yo! Raps today. **19.30** Dial MTV. **20.00** Ray Cokes. **22.00** Greatest hits. **23.00** Report. **23.15** At the movies. **23.30** News at night. **23.45** 3 from 1. **00.00** Post modern. **01.00** Kristiane Backer. **03.00-07.00** Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. **09.45** CNN Newsroom. **12.30** CNN Market watch. **13.30** Business day. **15.00** Larry King. **16.00** World day. **18.00** Crossfire. **19.00** World news. **20.00** World business tonight. **21.00** The international hour. **22.00** World news. **23.00** World business tonight. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King. **05.00** Showbiz today.

Duitsland 1

09.00 Tagesschau.
09.03 Der Denver-Clan. Amerikaanse serie.
09.45 Aktives Rückentraining.
10.00 Tagesschau.
10.03 Gesundheitsmagazin Praxis. Informatief magazine (herh.).
10.45 Mosaik-Ratschläge.
11.00 Tagesschau.
11.03 ●● Willkommen in Berlin. Amusementsprogramma (herh.).
12.35 Umschau.
12.55 Persoverzicht.
13.00 Tagesschau.
13.05 ARD-Mittagsmagazin.
13.45 Wirtschafts-Telegramm.
14.00 Tagesschau.
14.02 Brummkreisel. Kinderserie.
14.30 D'Artagnan und die drei MuskeTiere. Tekenfilmserie.
14.55 Philipp. Kinderserie.
15.00 Tagesschau.
15.03 Spass am Dienstag. Magazine.
15.30 Frauengeschichten. Serie.
16.00 Tagesschau.
16.03 Talk täglich. Praatprogramma.
16.30 Punktum. Overdenking.
16.35 Der Doktor und das liebe Vieh. Engelse serie.
17.00 punkt 5 - Länderreport.
17.15 Tagesschau.
17.35 Baywatch - Die Rettungsschwimmer von Malibu. Serie.
18.30 Hier und Heute. Actualiteiten.
18.45 In geheimer Mission. Serie.
19.58 Heute im Ersten.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 ●● Die Goldene 1.
20.59 Tagesthemen-Telegramm.
21.00 Kontraste.
21.45 Dallas. Amerikaanse serie.
22.30 Tagesthemen. Actualiteiten.
23.00 Landläufiger Tod. 2-delige tv-film. Franz Lindner is zijn vriend gevolgd naar Wenen. Alois Jenner studeert rechten, omndat hij niet in gerechtigheid gelooft. Met cynische zekerheid gelooft hij in het zegevieren van het kwade en bewijst dat door perfecte misdaden te plegen. Zijn vriend Franz Lindner kan hij echter niet om de tuin leiden.
00.30 Tagesschau.
00.35-00.40 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.

Duitsland 2

09.00-13.45 Gezamenlijk programma van ARD/ZDF.
13.45 Supergran - die Oma aus dem 21. Jahrhundert. Engelse jeugdserie.
14.10 Die Oper des Barock. 7-delige documentaire serie over de geschiedenis en ontwikkeling van de opera. Afl.1: Orpheus oder die Geburt der Oper.
14.40 (TT) Die Welt der dreissiger Jahre. Serie over de jaren 30. Afl.3: Stalins Sowjetunion - Ende einer Utopie.
15.10 Wiedersehen macht Freude. Serie gevarieerde programma's. Vandaag: 1963.
15.58 Programma-overzicht.
16.00 heute.
16.03 Ein zauberhaftes Mädchen. Serie naar een roman van Lucy Maud Montgomery. Afl.: Anne auf Green Gables. Deel 2.
16.25 logo. Jeugdjournaal.
16.35 Ein zauberhaftes Mädchen. Vervolg.
17.00 heute. Aansl.: Aus den Ländern.
17.15 ●● tele-illustrierte. Gevarieerd magazine.
17.45 Ein Heim für Tiere. Serie. Afl.: Ein Vogel zuviel. Aansl.: Programma-overzicht (VPS 18.50).
19.00 heute.
19.30 Die Reportage: Das Boot ist voll. Reportage over geboortenregeling in Bangladesh.
20.15 Die Waltons - Hochzeit mit Hindernisse. Amerikaanse speelfilm uit 1982 van Lee Philips. Met: Ralph Waite, Mary Beth McDonough, Jon Walmsley e.a. Vader en moeder Walton zijn om gezondheidsredenen naar Arizona verhuisd. Hun dochter Erin raakt verliefd op een oude schoolvriend van haar broer en wil graag trouwen. Er dreigen echter problemen, zeker als een oude vriend plotseling opduikt.
21.45 heute-journal.
22.10 ZDF Sport extra: Atletiek met het internationale ISTAF atletiektoernooi vanuit Berlijn.
23.10 Das kleine Fernsehspiel: Otun Oje - es leben die Toten. Tv-spel van Roger Nahum.
00.30 heute.

Duitsland 3 West

11.40 Teletekst-overzicht. **11.50** Gestern gelesen. **12.15** Frauen-fragen: Die eine macht sich dünne - die andre braucht ein dickes Fell. **13.00** Gespaltene Seelen: Schlesien und die Schlesier. Documentaire (herh.). **13.45** Six-Teen. Jeugdprogramma. (herh.). **14.15** West 3 aktuell. **14.20** FensterPlatz. **15.30** Apokalypse in Blech. Reportage. **16.00** West 3 aktuell. **16.05** Medisch Centrum West. Amsterdam. Serie. **16.30** Begegnung mit Polen: Bernhard Grzywacz. Documentaire. **17.00** Zwischen Zwiebel und Zweifel (herh.). **17.30** Cursus Wiskunde. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Tiere suchen ein Zuhause. Dierenprogramma (herh.). **18.30** Der Trotzkopf. Jeugdserie.**18.57** Programma-overzicht. **19.00** Aktuelle Stunde. **20.00** 15 Minuten international. **20.15** Weltweit: Nie wieder Busch. Angolas Rebellenchef will Präsident werden. Reportage. **20.45** Plattenküche. **21.30** West 3 aktuell. **21.45** plus 3. economisch magazine. **22.15** Landesspiegel: Künstlerdorf Schöppingen, een balans een jaar na de opening. **22.45** Sportplatz: Heute vor 30 Jahren: Der Tod des Grafen Berghe von Trips. Filmportret. **23.15** Deutschlandbilder: Nachruf auf Sonja S. Reportage over de eerste Duitse AIDS-patiënte Sonja S. **00.00** Nieuws. Aansl.: Zur Nacht.

Duitsland 3 SWF

08.15 Gymnastiek. **08.30** Cursus wiskunde.**09.00-10.43** Schooltelevisie. **16.00** Schooltelevisie. **17.00** Cursus wiskunde. (herh.). **17.30** Sesamstrasse. Kinderprogramma. **17.58** Menschen und Tiere. Natuurfilmserie. **18.22** Philipp. Kinderserie (herh.). **18.26** Das Sandmännchen. **18.30** Das Südwest-Journal. **19.00** Sag' die Wahrheit. Quiz. **19.30** Schlaglicht. **20.00** Die unsterblichen Methoden des Franz Josef Wanninger. Duitse politieserie. **20.24** Auszeit. **20.30** Container - Die Kiste beim Cup. Reportage.**21.00** Nieuws. **21.15** Nach Ladenschluss. Consumentenmagazine. **22.00** Pikante Verhältnisse: Rendezvous in Paris. Tv-film. **23.45** Notizen aus der Gründerzeit. Serie.(herh.). **00.15** Schlagzeilen.

RTL Plus

06.00 RTL Früh-Magazin.
08.35 Show-Laden. Gevarieerd programma. (herh.).
09.00 RTL aktuell.
09.05 Wettlauf mit dem Tod. Amerikaanse serie. Afl.: Meine Freundin, die Spionin.
09.50 Reich und Schön. Amerikaanse serie.
10.15 Der Engel kehrt zurück. Amerikaanse serie (herh.).
11.00 Show-Laden. Gevarieerd programma.
11.25 Die wilde Rose. Mexicaanse serie. Afl.26. (herh.).
12.10 Ihr Auftritt Al Mundy. Amerikaanse serie (herh.).
13.00 RTL aktuell.
13.05 Der Hammer. Serie. Afl.: Voll getroffen.
13.30 California Clan. Santa Barbara. Serie.
14.20 Die Springfield story. Serie.
15.05 Der Clan der Wölfe. Serie.
15.47 RTL aktuell.
15.50 Chips. Serie.(herh.).
16.40 Riskant! Spelprogramma.
17.10 Der Preis ist heiss. Spelshow met Harry Wijnvoord.
17.45 Sterntaler. Filmquiz met Birgit Janhsen.
17.55 RTL aktuell.
18.00 Die wilde Rose. serie. Afl.26. (herh.).
18.45 RTL aktuell.
19.15 Knight Rider. Misdaadserie. Afl.: Ein Neubau mit Wanzen. (herh.).
20.15 Das Geheimniss von Twin Peaks. Pilotfilm uit 1990 van David Lynch. Met: Kyle MacLachlan, Michael Ontkean, Piper Laurie e.a.
22.00 Explosiv. Magazine met Olaf Kracht.
22.55 Capital news., Serie. Afl.: In den Fängen der CIA.
23.50 RTL aktuell.
00.00 Am Highpoint flippt die Meute. Canadese speelfilm uit 1981 van Peter Carter. Een werkloze boekhouder leert een rijke erfgename kennen en hij wordt verliefd. Met: Richard Harris, Christopher Plummer, Beverly d'Angelo e.a. (herh.).
01.30-01.55 Werwolf. Serie. Afl.: Die Spur des Todes.

SAT 1

06.00 Guten Morgen mit SAT.1 **08.30** SAT.1 BLICK. **08.35** Nachbarn. **09.00** SAT.1 BLICK. **09.05** General Hospital. **09.50** SAT.1 Teleshop. **10.05** SAT.1 BLICK. **10.10** Freddy unter fremden Sternen, Duitse muziekfilm. Aansl.: beurstelegram en tekenfilm. **12.05** Glücksrad. **12.45** Tele-Börse. **13.35** Bingo. **14.00** Police Academy. **14.25** General Hospital, Amerikaanse serie. **15.10** Nachbarn, Australische serie. **15.35** SAT.1 Teleshop. **15.50** Bonanza, Amerikaanse western. **16.45** Lotterie, Amerikaanse serie. **17.40** SAT.1 BLICK. aansl. SAT.1 Wetter. **17.50** Drei Mädchen und drei Jungen. **18.15** Bingo. **18.45** Guten Abend. Deutschland. **19.15** Glücksrad. **20.00** MacGyver, Amerikaanse serie. **20.55** Sat.1 Blick. **21.00** Marschier oder stirb, Amerikaanse avonturenfilm uit 1976. **22.50** SAT 1 Blick. **23.00** Spiegel TV Reportage. **23.30** Auf der Flucht, Amerikaanse misdaadserie. **00.20** MacGyver-(herh.) **01.15** Vorschau met aansluitend Videotext.

TV FILMS VIDEO

BBC 1
15.15 Sunstruck. Australisch niemendalletje uit 1972 van James Gilbert. Engelse zangleraar zet een koortje op. Met Harry Seacombe.

BBC 2
19.00 The long ride. Hongaars/Amerikaanse coproductie uit 1983 onder regie van Pal Gabor. Amerikaanse piloot wordt tijdens de Tweede Wereldoorlog neergeschoten boven Hongarije. Een verzetsman brengt hem naar Italië. Met John Savage, Kelly Reno.

RTL 4
21.50 Armed and dangerous. Matige misdaadfilm over werknemers van een beveiligingsbureau die moeilijkheden krijgen met de onderwereld. In 1986 geregisseerd door Mark L. Lester, met John Cancy, Eugene Levy.

● *Eugene Levy en John Candy in 'Armed and dangerous'. (RTL 4 – 21.50 uur).*

BRT 2
22.00 A Chinese Ghost Story. Heel vreemde, maar zeker fascinerende film van Hong Kongse regisseur Ching Siu Ting, met Leslie Cheung. Man wordt verliefd op geheimzinnige vrouw. Zij blijkt een moorddadige geestesverschijning. Uit 1987

Super Channel
22.45 Warp speed. Verdwenen space shuttle moet worden gelocaliseerd door een vrouw met bovennatuurlijke gaven. Hoofdrolspeelster Camille Mitchell beschikt in ieder geval over fysieke kwaliteiten. Regie in 1980 van Allan Sandler.

RTL plus
24.00 Highpoint. Matige actiefilm, in 1982 gemaakt door Peter Carter. Christopher Plummer wordt achtervolgd door de CIA en de mafia. Ook met Richard Harris, Beverly D'Angelo.

radio

Radio 1
elk heel uur nieuws. 7.07 echomagazine (7.30 nws. 7.53-7.58 woord onderweg). 9.05 andere koffie. 10.05 m/v-magazine. 11.05 kro's schone kunsten. 12.05 echomagazine (nos: 12.30 nws. 12.55 mededelingen t.b.v. land- en tuinbouw). 13.35 kruispunt. 14.05 veronica nieuwsradio (17.30 nws.). 19.04 veronica sportradio. 20.04 club veronica trend. vpro: 21.04 talk radio. 22.53 de 1 procent-regeling. nos: 23.07 met het oog op morgen. vara: 0.02 de nacht klinkt anders. 2.02 muziek in de nacht. 5.02-7.00 vara's ochtendhumeur.

Radio 2
elk heel uur nieuws. 7.04 sugar in the morning (7.06-7.12 en 8.04-8.20 avro radiojournaal). eo: 9.04 de muzikale fruitmand. 10.04 vrouw zijn. 11.30 ik zou wel eens willen weten. 12.04 lunchtime. 13.04 tijdsein. 13.30 als mensen veranderen. 13.54 eo-metterdaad hulpverlening. 14.04 de plantage, met om 14.10 't nut van het algemeen; 14.43 de jazz van pete felleman; 15.04 het spoor terug; 16.04 ischa; 16.53 vrije geluiden; 17.04 het nabije westen. 18.04 de plantage, vervolg. 18.04 boeken; 19.04 passages, passanten; 20.04 timboektoe. 21.00-07.00 zie radio 1.

Radio 3
elk heel uur nieuws. 6.02-24.00 vara's verrukkelijke dinsdag. 6.02 doorloper. 7.04 carola op de radio. 9.04 denk aan henk. 12.04 vara's steen & been show. 14.04 twee meter de lucht in. 16.04 voorheen vara's jackpot. 18.04 de avondspits. 19.04 dubbellisjes. 20.04 vara's vuurwerk. 21.04 popkrant. 22.04-24.00 vara's poppodium.

Radio 4
7.00 nws. 7.02 een goede morgen met karel prior. (8.00 nws.). 9.00 continu klassiek. 11.00 tros concertzaal: new york philharm. 12.20 nieuwe klassieke cd's. 13.00 nws. 13.02 de klassieke top 10. 13.30 belcantorium: salzburger festspiele 1991. 16.00 pianomuziek. 16.35 muziek van deze eeuw. 17.15 vocaal. 18.00 nws. 18.02 muziekperiodiek. 18.20 leger des heilskwartier, 18.35 marinierskapel. 19.00 muziek in vrije tijd. 19.15 het kunstbedrijf. 20.00 nws. 20.02 festival voor oude muziek 91: instr. ensemble contrapunctus met klarinet. 22.30 literama. 23.20-24.00 al fine.

Radio 5
6.30-6.50 scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 nws. 9.02 nos sportief. 9.25 waterstanden. 9.30 de wereld in nederland. 10.00 de wereld zingt gods lof. 10.50 tekst en uitleg. 11.00 studio 55. 12.00 nws. 12.05 dagvaardig. 12.30 middagpauzedienst. 12.50 tussen droom en daad. 13.00 nws. 13.10 de verdieping. 14.00 rondom het woord. teleac: 14.30 culturele antropologie. 15.00 nos recht, met om 15.00 weg met die wet; 15.30 wat moet er nu weer geregeld worden?; 16.00 de kop van jut; 16.30 de nos-ombudsman. 17.35 postbus 51 radiomagazine. 17.55 mededelingen en schippersberichten. 18.00 nws. 18.10 relevant. 18.20 uitzending van het rpf. kro: 18.30 vertel me wat. 18.40 taal en teken. 19.00 nieuws en actualiteitenrubriek in het turks. 19.30 nieuws en actualiteitenrubriek in het marokkaans en het berbers. 20.15 nieuws en actualiteitenrubriek in het chinees. teleac: 20.30 graven voor de farao. 21.00-21.30 psychologie van het gezin.

Omroep Limburg
7.00 Limburg Aktueel. 8.00 Overname Radio 1 actualiteiten. 8.30 Limburg op dinsdag. 9.00 Licht Limburgs. 10.00 De ruilbeurs. 12.00 Limburg Aktueel. 13.00 Overname Radio 1 actualiteiten. 17.00 Limburg Aktueel. 18.00-18.30 Het podium.

België/Radio 2
O6.00 Nieuws. 6.05 De Ochtendploeg. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Soes, kaloriearme en vezelvrije gezelligheid. 10.00 Nieuws. 10.03 Antilope: open blik op het dagelijkse leven. 11.50 Het koekoeksnest. 12.00 Radio 2 Regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Kjokoesen. 14.00 De gewapende man. 17.00 Radio 2 Regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Rockola. 20.00 Lukraak. 22.00 Nieuws 22.05 Haverklap. 23.30-06.00 Nachtradio.

België/BRF
O6.35 Radiofrühstück. 07.15 Wunschkasten. (7.45 Agenda: 8.30 Besinnliche Worte). 9.10 Musikexpress.10.00 Gut aufgelegt. 12.00 Musik bei Tisch (om 12.00 en 12.15 agenda). 13.00 Frischauf, volksmuziek. 14.05 Schulfunk. 14.20 Musikzeit heute. 15.00 Nachmittagsstudio. 16.05 Spotlight: US-charts. 17.05 Oldiekiste. 18.10 BRF Aktuell. 18.40-20.05 Jazz.

RTL Radio
4.00 Frühschicht. 6.00 Guten Morgen Deutschland. 9.00 Ein Tag wie kein anderer. 12.00 Life-Style. 15.00 Feierabend. 18.00 Classic-Hits. 21.00 Je t'aime. 24.00-04.00 Nachtradio.

WDR 4
O4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. (8.00 Nachrichten). 9.05 Der Musikpavillon (10.00 Nachrichten). 12.00 Nachrichten. 12.05 Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt. 14.00 Nachrichten. 14.05 Sachwort Wirtschaft. 14.07 Auf der Promenade. 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um Fünf. 17.07 Musik-Express. 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

FAILLISSEMENTEN SURSEANCES

Bij vonnis van de rechtbank te Maastricht d.d. 5 september 1991 zijn de volgende faillissementen:

A. UITGESPROKEN

1. **Kunicon BV**, Sibbergrubbe 14, 6301 AA Valkenburg aan de Geul.
   Rechter-commissaris: mr. R.J. van Boven.
   Curator: mr. Th.J.M. Oostdijk, Alexander Battalaan 35, 6221 CB Maastricht, tel. 043-255699 (flnr. 13933).
   De aan voormelde vennootschap voorlopig verleende surséance van betaling is ingetrokken.

2. **N.H.G. Peeters**, Julianastraat 36, 6441 BT Brunssum, voorheen h.o.d.n. **N. Peeters**, Beekstraat 16, 6231 LG Meerssen, met nevenvestigingen te 6414 EW Heerlen, Anjelierstraat 54, te 6441 BT Brunssum, Julianastraat 36 en te 6374 XR Landgraaf, Nieuwenhagerstraat 90.
   Rechter-commissaris: mr. R.J. van Boven.
   Curator: mr. J.M.H. Romkens, Euterpelaan 10, 6411 BH Heerlen, tel. 043-718829 (flnr. 13934).

B. OPGEHEVEN

3. **C.L. den Hartoog**, v/h Bunderstraat 193, Meerssen, thans W. de Zwijgerplantsoen 5, Utrecht (flnr. 13567).

4. **Confectie Conficere BV**, Den Hoekstraat 16, Stein L., kantoorh. Molenweg Noord 1, Berg-Urmond (flnr. 13863).

5. **H.J.H. Peeters**, Op de Knip 32, Kerkrade, v/h h.o.d.n. **Bloemenhuis Kerkrade**, Zonstraat 31, Kerkrade (flnr. 13867).

6. **W.P.A. Nauss en J.A.M.G. Schrage**, Aan Hiemstenrade 3, Sittard, v/h h.o.d.n. **Café De Ragebol**, Rijksweg Zuid 136-A, Geleen (flnr. 13896).

7. **J.J.M. Vasseen**, Burg. Hermansstraat 11, Landgraaf, (flnr. 13917).

SURSÉANCE
Bij beschikking van de rechtbank te Maastricht d.d. 5 september 1991 is **VOORLOPIG** surséance van betaling verleend aan **P.J.M.J. Bollen**, Hogeweg 10, 6367 BD Voerendaal, h.o.d.n. **Frepa BV i.o.**, Staringstraat 125, 6372 TG Landgraaf.
Rechter-commissaris: mr. R.J. van Boven.
Bewindvoerder: mr. drs. B.W.G.P. Meijs, Tempsplein 21-22, 6411 ET Heerlen, tel. 045-719005.
De crediteurenvergadering wordt gehouden op 7 september 1991 te 9.30 uur in voornoemde rechtbank. Bij het verzoekschrift is geen ontwerp-akkoord gevoegd. (Rep.nr. 91/8100).

P.E.G. Bertrand,
faill. griffier

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363;

Trein

van Justitie onder no. L.O. 910077/134.91 d.d. 6-8-1991.

De wittebroodsweken van Fred Jansen en Margriet Visker uit Hoensbroek begonnen goed, afgelopen zondag. Het paar stapte vrijdag 6 september in het huwelijksbootje, maar verruilde het vaartuig al gauw voor een voertuig: de trein. Daarmee begon het kersverse echtpaar zijn reis naar de Canarische Eilanden, die vanaf Schiphol met het vliegtuig werd voortgezet. De vijf broers van bruid Margriet staken de koppen bij elkaar om zus en schoonbroer een leuk aandenken mee te geven. Resultaat: een versierde treincoupé. Via via door één der liefhebbende broers geregeld met de NS. Die laatste liet zich ook niet onbetuigd en bood de 'honeymooners' twee gratis kaartjes eerste klas aan. En het huwelijk van Fred en Margriet? Dat loopt na zo'n feestelijke start gegarandeerd als een trein.

Bellen

● *Als je iets leuks hebt bewerkstelligd, wat doe je dan? Dan bel je de krant. Menig grappig artikel bereikte voordien eerst de redactie dank zij een dergelijk telefoontje. Schier talloos zijn echter ook de telefoontjes waarover u nooit iets in de krant zult lezen. Simpel omdat de ruimte ontbreekt. Typische hobby's, merkwaardige vondsten en, vooral rond deze tijd, recordhoge zonnebloemen en superdikke pompoenen: soms worden we ermee overstelpt.*

Nu willen we u geenszins bij voorbaat de lust ontnemen om de krant te bellen wanneer u iets te melden heeft. In tegendeel. Maar het is soms weleens erg moeilijk om duidelijk te maken dat niet alles 'mee' kan in de krant. Gerust blijven bellen dus, maar wacht nog even met de buren te vertellen dat uw zonnebloem in de krant komt. Dat kan morgen ook nog.

Gedachte

● *Maurice Kerkhofs, de voorzitter van de internationale schuttersorganisatie in de 'Dreiländereck' staat bekend om het houden van goede toespraken. Ook in de gemeente Nuth, waar hij wethouder is geweest bleek deze Schimmertse 'onderwijzer' reeds een goed redenaar. Tijdens het Internationaal Schutterstreffen in Heerlen afgelopen zondag zei hij te hopen dat de echte legers in de wereld ooit nog eens het voorbeeld van de schutters zullen volgen en omgevormd worden tot folkloristische instellingen. Ze zouden dan in plaats van te vechten, op vriendschappelijke wijze tegen elkaar in het strijdperk kunnen treden, om daarna broederlijk feest te vieren. Een alleszins mooie gedachte. We zien het al voor ons: het Oud-Europees Schuttersfeest, met Afcent-commandant Von Sandrart als 'modelste generaal'. Of je met tanks ook de vogel af kunt schieten?*

Vrouwen

● *Op 17 september begint in Sittard de cursus 'Bouwen aan meer zelfvertrouwen' en die is bedoeld voor de vrouwen onder ons. 'Je eigen mogelijkheden als vrouw onderzoeken en ontwikkelen zodat je stevig komt te staan bij jezelf, je relaties en je werk', luidt de wervende tekst voor deze cursus. Interesse? Meer informatie: 046-373985 of 046-751798.*

'Boze moeders' naar Den Haag

OIRSBEEK - Een delegatie van de actiegroep 'Boze moeders tegen de Oost-westbaan' zal volgende week donderdag haar opwachting maken op het Haagse binnenhof om een petitie aan te bieden aan de voorzitters van de drie vaste Kamercommissies voor Volksgezondheid, Milieubeheer en Verkeer en Waterstaat.

„We gaan naar Den Haag om de adviescommissies te adviseren. We willen hen vragen of zij de minister van Verkeer en Waterstaat willen bewegen af te zien van de aanleg van een Oost-westbaan," aldus Pauline Goudsmit, een van de initiatiefneemsters van de 'Boze moeders'. In de petitie die de Kamercommissies zullen ontvangen wordt onder andere melding gemaakt van het rapport van de Gezondheidsraad. „Daarin staat dat duizenden Zuidlimburgers letterlijk ziek zullen worden als er straks, dag en nacht, aan één stuk door van die enorme vliegtuigen overkomen vanaf de Oost-westbaan. Het lijkt wel of onze bestuurders helemaal niet over dat rapport willen praten," aldus Pauline Goudsmit.

Voordat ministerie bezuinigingsmaatregel doorvoert

Heerlen wil snel nieuwe scholen

Van onze verslaggever

HEERLEN – Het college van Heerlen wil dat de gemeenteraad vandaag nog het besluit neemt tot de bouw van vier nieuwe scholen voor een bedrag van 7,1 miljoen gulden. Uit betrouwbare bronnen heeft het college namelijk vernomen dat het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen van plan is per 1 oktober bezuinigingsmaatregelen door te voeren, als de nieuwbouw voor scholen per die datum niet is aanbesteed. Deze informatie zet het college aan tot snel handelen.

Er staan vier nieuwe scholen op het gemeentelijke bouwprogramma. Een nieuwe ds Frans Postmaschool te Beersdal voor 1,5 miljoen, een nieuwe ZMOK-school De Buitenhof aan de Kloosterkensweg voor 2,8 miljoen, een nieuwe Talmaschool in het Aarveld voor 1,7 miljoen en nog een nieuwe VSO-school De Zonnewijzer voor een bedrag van 1,1 miljoen.

De gemeenteraad van Heerlen vergadert vanavond. Het college heeft met spoed een voorstel klaargemaakt om de bedragen voor de nieuw te bouwen scholen en voor een bedrag van twee ton voor onderhoud aan scholen, op de begroting voor dit jaar te zetten. Op die manier kan de aanbesteding van de nieuwe gebouwen toch voor 1 oktober plaatsvinden en krijgt de gemeente toch de subsidie van het rijk.

De Frans Postmaschool zou in het eerste plan van de gemeente verhuizen naar de nieuwe wijk Husken, maar blijft nu in Beersdal na protest van ouders in die wijk. Ze vonden het te gevaarlijk dat hun kinderen de drukke Beersdalweg moesten oversteken.

De Talmaschool wil de gemeente laten verhuizen naar de Celsusstraat, maar de buurtbewoners zijn daar tegen omdat dan een groot deel van de groenvoorziening in de buurt verloren gaat.

Nieuwe flat in Heerlen-Centrum

● *Op de hoek van de Parallelweg en de Eikenderweg in Heerlen is projectontwikkelaar Bobema gestart met de bouw van een 81 appartementen.*
Aan de kant van de Parallelweg krijgt de flat negen woonlagen, het gedeelte aan de Eikenderweg wordt zes verdiepingen hoog.
November volgend jaar moeten ze volgens planning worden opgeleverd. Foto: KLAUS TUMMERS

Tachtig procent Heerlenaren is tevreden met huis

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – Ruim tachtig procent van de Heerlense bevolking is tevreden met zijn huis. De indeling van de woning en de aanwezige voorzieningen alsmede de woonomgeving worden als prettig ervaren. Dit blijkt uit een gemeentelijke analyse van de volkshuisvestingssituatie in Heerlen.

In de vooroorlogse particuliere en sociale huursector zijn de mensen gemiddeld ontevredener. Heerlenaren met een koophuis zijn zeer tevreden (85 procent) over de onderhoudstoestand van hun woning, tegenover iets minder dan de helft van bewoners van huurwoningen (35-40 procent).

Binnen de bestaande woonsituatie is sprake van scheve verhoudingen tussen huur en inkomen, het zogenoemd 'scheefwonen'. In de huursector hebben vijfduizend mensen een te goedkope woning. Zeker negenhonderd personen wonen in een voor hen te duur huis. Ook een groot percentage koopwoningen (12%) wordt bewoond door mensen met een te hoog inkomen voor het type huis. Ruim vijfhonderd gezinnen hebben een te duur huis gekocht in vergelijking met het inkomen. Met name gezinnen met kinderen wonen te duur, terwijl 55-plussers en eenpersoons huishoudens in meergezinswoningen een te goedkoop huis bewonen.

Het aantal jonge mensen van 20-29 jaar dat een woning zoekt neemt tot het jaar 2000 wezenlijk af. Ouderen en mensen uit de middengroep nemen tot de eeuwwisseling in aantal toe. Volgens de analyse hoeven er in 1999 nog maar zestig nieuwe woningen gebouwd te worden. In 1992 moeten er nog 450 nieuwe huizen komen.

Politie controleert jeugd

KERKRADE – De politiekorpsen in de Oostelijke Mijnstreek richten hun aandacht morgen op de schooljeugd. Op verschillende plaatsen zullen controles worden gehouden, maar bonnen worden 'in principe' nog niet uitgeschreven: de politie wil scholieren aanspreken op foutief weggedrag. De regionale actie sluit aan op de landelijke campagne 'Wij gaan weer naar school', die weggebruikers attendeert op de kwetsbare groep verkeersdeelnemers die de schoolgaande jeugd vormt.

Dronkeman reed door

MAASTRICHT – De politie van Maastricht heeft in de nacht van zondag op maandag om twee uur een 43-jarige Maastrichtenaar van zijn bed gelicht die kort tevoren in de Sint Odastraat met zijn auto tegen een geparkeerde wagen was gebotst en vervolgens was doorgereden. De man bleek met drinken ver over de schreef te zijn gegaan. De meter gaf een alcoholpromillage van 2,5 aan. Prompt volgden proces-verbaal en een rijverbod van dertien uur.

Politie vindt 38 gram heroïne

MAASTRICHT – Bij onderzoek in een woning aan de Dorpsstraat te Heer heeft de gemeentepolitie van Maastricht een 30-jarige man aangehouden die in het bezit bleek te zijn van 38 gram heroïne. Samen met deze drugs werd ook een bedrag van enkele duizenden guldens in beslag genomen. De man werd ingesloten.

Colleges over lithurgie en kunst

HEERLEN – De Universiteit voor Theologie en Pastoraat (UTP) in Heerlen houdt op vijf donderdagavonden in oktober en november colleges over liturgie en kunst. De lessen worden gegeven door dr J. Lamberts, universitair docent liturgiewetenschap. De cursusavonden zijn gepland op 3, 10, 24 en 31 oktober en op 7 november in het pand van de UTP aan de Oliemolenstraat. De kosten bedragen 30 gulden. Meer informatie wordt verstrekt door de UTP 045-718520.

Vechtpartij bij flat

SITTARD – De politie van Sittard heeft in de nacht van zondag op maandag moeten ingrijpen bij een vechtpartij in de wijk Limbrichterveld. Een ruzie was kennelijk zodanig uit de hand gelopen dat assistentie werd gevraagd van de korpsen Geleen en Stein.
De vechtpartij deed zich voor bij de derde flat aan de Eisenhowerstraat. De recherche van Sittardse politie had de zaak gisteren nog in onderzoek. Over de oorzaak van de ruzie wilde de politie niets zeggen. Voor zover bekend zijn er geen ernstige slachtoffers gevallen.

Opruimen grond in Sittard duur

SITTARD – De kosten voor de opruiming van de vervuilde grond ten westen van het station in Sittard, zullen nog eens extra drukken op de beurs van de gemeente Sittard. Het exacte bedrag dat hiermee gemoeid is, staat volgens Sittard nog niet vast maar gerekend wordt toch al gauw op 700.000 gulden.

De saneringsoperatie moest snel uitgevoerd worden, niet vanwege de ernst van de vervuiling maar omdat de uitbouw van het DSM-kantoor en de ontsluiting van het nieuwe kantorenpark anders in tijdnood zou komen. Het project kon daarom ook niet bij de provincie aangemeld worden voor financiële steun.

Volgens een woordvoerder van de gemeente Sittard staat nog niet vast waar het geld dan wel vandaan moet komen. De gemeente verliest op de exploitatie van het gebied Station/ Bergerweg al ruim twee miljoen meer dan aanvankelijk geraamd.

Met de zeven ton voor de sanering zou het exploitatieverlies tot bijna vijf miljoen gulden kunnen oplopen.

Onhandige autokraker

SIMPELVELD – Bij het Bungalowpark Simpelveld aan de Kruinweg in die plaats is zondag een weinig in het vak bedreven autokraker aan het werk geweest.

Liefst drie geparkeerde auto's probeerde de onbekend gebleven dief open te breken. Hij slaagde er echter niet in de portiersloten doeltreffend te forceren; de radiocassettespelers in die wagens bleven voor hem onbereikbaar.

Hij zadelde slechts de in het bungalowpark verblijvende vakantiegangers uit Rosmalen, Hoge/ Lage Zwaluwe en Landsmeer op met vernielde sloten.

Buurt accepteert komst busstation

KERKRADE – De bewoners van het Oranjeplein in Kerkrade leggen zich neer bij de komst van een busstation op die plek. Dit bleek gisteravond tijdens een inspraakbijeenkomst.

Enkele sprekers stelden wel een aantal randvoorwaarden. Zo willen de bewoners een openbaar toilet, nieuwe boomaanplant, betere verlichting, nieuwe parkeerplaatsen, beperking van geluidsoverlast, afvalbakken en een goede oversteekplaats voor voetgangers.
Wethouder André Coumans zegde toe de suggesties mee te nemen in de eindoverweging van het college.

Op dit moment komen alle buslijnen in de Poststraat terecht. Daar zijn nu capaciteitsproblemen ontstaan. In het kader van het centrumplan bleek het Oranjeplein de beste alternatief. Het NS-station, dat door verschillende Kerkradenaren als mogelijkheid naar voren werd geschoven, ligt te ver weg en is door de smalle Gruppelostraat moeilijk bereikbaar. Bovendien heeft de Rijksverkeersinspectie een busstation bij het NS-station niet goed.

Wethouder Coumans had voor de tegenstanders nog een aangename verrassing. De Julianaboom op het Oranjeplein komt zeer waarschijnlijk op de monumentenlijst terecht. Verder liet Coumans doorschemeren dat het NS-station over enkele jaren richting centrum wordt verplaatst.

Conclusie onderzoekscommissie Dienstencentrum Hoensbroek:

Beheerscommissie ongeduldig bij overname 'Koffiepot'

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – De Beheerscommissie van de Federatie Welzijn Ouderen (FWO) heeft bij de overname van het beheer van Dienstencentrum De Koffiepot van de Stichting Dienstencentrum Bejaarden Hoensbroek niet met het nodige geduld geopereerd. Dat heeft bij een aantal gebruikers geleid tot problemen, aldus de commissie onderzoek klachten Dienstencentrum De Koffiepot.

Bij haar aantreden in 1988 heeft de beheerscommissie het mes gezet in een aantal faciliteiten, omdat er te kwistig mee werd omgesprongen. Ook zijn oude gebruiken en gewoonten recht getrokken. Deze maatregelen hebben - voornamelijk door onbegrip van gebruikers voor de nieuwe situatie - geleid tot klachten over De Koffiepot. Die klachten - onder andere geuit in een anonieme brief aan het Heerlense college van B en W - betroffen overmatig alcoholgebruik, onheuse bejegening van met name vrouwen door bezoekers en onbeschoft gedrag van het personeel.

Uit het onderzoek naar de klachten blijkt dat de leden van de Gespreksgroep ex-mijnwerkers Hoensbroek en de Invalidenbond niet geheel op de hoogte waren van de inhoud van een brief met klachten, die namens de organisaties aan de gemeente was gestuurd. Aan deze personen is door de briefschrijvers een andere brief voorgelezen, dan die waaronder ze - op een apart vel papier - hun handtekening hebben gezet.

De betrokkenen hebben zich gedistantieerd van de brief, waarin onder andere werd gesproken over een 'alcoholprobleem van een medewerker van De Koffiepot'. Volgens de onderzoekscommissie is van een dergelijk probleem ook geen sprake.

Om signalen van gebruikers van diensten en van bezoekers van De Koffiepot eerder op te pakken, gaat de FWO de organisatorische structuur van de Beheerscommissie versterken. Ook wordt voorzien in een klachtenprocedure.

Problemen omtrent onvoldoende privacy in spreekkamers en geluidsoverlast van vergader- en leskamers, worden opgelost door ruimten, die nu bij de FWO in gebruik zijn als kantoor, toe te voegen aan het Dienstencentrum.

Palmen wil opheldering over nieuwe burgemeester

BRUNSSUM – Jo Palmen van de gelijknamige eenmansfractie wil opheldering omtrent de berichten in de media over de nieuwe burgemeester van Brunssum.

Hij wil dat het onderwerp wordt toegevoegd aan de agenda van de raadsvergadering van vanavond. Dat schrijft hij in een brief aan college en raad van Brunssum.

Eind vorige week werd bekend dat de vertrouwenscommissie burgemeester Hub Strous van Voerendaal unaniem heeft voorgedragen als dé kandidaat voor de burgemeesterspost van Brunssum. Ook gedeputeerde Henk Riem en burgemeester Albert van Goethem van Beek worden door de commissie genoemd als opvolger van Louw Hoogland, die op 1 november met de vut gaat.

In politiek Brunssum is met verbazing gereageerd op het bekend worden van de voordracht, omdat de vertrouwenscommissie een absolute geheimhoudingsplicht heeft.

†

Sterven doe je niet ineens
maar af en toe een beetje
en alle beetjes die je stierf
't is vreemd maar die vergeet je.
Het is je dikwijls ontgaan
je zegt ik ben wat moe
maar op een keer dan
ben je aan je laatste beetje toe.

Dankbaar dat zij nog zo lang in ons midden mocht zijn, is na een leven van zorg en aandacht voor allen die haar dierbaar waren, tot onze grote droefheid, vrij onverwacht van ons heengegaan, onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

M.G.Ph. Savelberg

weduwe van

W.H. Blezer

Voorzien van de h. sacramenten der zieken overleed zij in haar 90ste levensjaar.

Klimmen: **J.A. Blezer**
M.G.Ph. Blezer-Jacobs
Voerendaal: **W.H. Blezer**
M.R.H. Blezer-Keulers
Den Haag: **M.J.J. v. Kleef-Blezer**
T.J.M. v. Kleef
Valkenburg a/d Geul: **J.J. Blezer**
A.M. Blezer-Quax
Hulsberg: **M.Ph.H. Stassen-Blezer**
J.L.M. Stassen
en kleinkinderen
Familie Savelberg
Familie Blezer

Heerlen, 7 september 1991
Corr.adres: Termaar 1, 6343 CL Klimmen

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op donderdag 12 september 1991 om 11.00 uur in de H. Remigiuskerk te Klimmen, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats aldaar.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Avondwake tot intentie van de overledene zal gehouden worden heden, dinsdag 10 september, om 19.00 uur in voornoemde kerk.
De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Grasbroekerweg 20, Heerlen. Bezoektijd dagelijks van 18.00 tot 19.00 uur.
Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen, gelieve u deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Dankbaar voor het vele goede dat wij van hem mochten ontvangen delen wij u mede dat heden geheel onverwacht van ons is heengegaan voorzien van de h. sacramenten op de leeftijd van 64 jaar mijn lieve en zorgzame vader, schoonvader, broer, onze zwager, oom en neef

Jan Roberts

weduwnaar van

Gerda Erkens

in vriendschap verbonden met

Lieske Kuijpers-Schelberg

In dankbare herinnering:
Limbricht: **Servé en Karin Roberts-Janssen**
Sittard: **L. Kuijpers-Schelberg**
Familie Roberts
Familie Erkens

Sittard, 9 september 1991
Corr.-adres: Achter de Hoven 20,
6141 LE Limbricht

De plechtige uitvaartdienst gevolgd door de begrafenis zal plaatshebben op donderdag 12 september a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart te Overhoven-Sittard.
Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren vanaf 10.40 uur.
De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de avondmis van woensdag 11 september a.s. om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.
Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieve deze annonce als zodanig te beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

Het is onze droeve plicht u in kennis te stellen dat heden op 46-jarige leeftijd van ons is heengegaan, mijn lieve zoon, onze goede broer, zwager, oom en neef

Richard Lamphen

In dankbare herinnering:
Broers en zusters
Familie Lamphen

Heerlen, 6 september 1991
Corr.adres: Amstelstraat 4, 6413 XA Heerlen

De begrafenisplechtigheid zal plaatshebben op woensdag 11 september om 14.00 uur op de begraafplaats aan de Kampstraat te Heerlerheide.
Bijeenkomst op voornoemde begraafplaats.
U kunt afscheid nemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100 te Hoensbroek.
Bezoekgelegenheid dagelijks van 14.00 tot 15.00 uur en van 19.00 tot 20.00 uur. Heden maandag alleen van 19.00 tot 20.00 uur.

Enige en algemene kennisgeving

†

„Onrustig is mijn hart o Heer totdat het rust vindt in U"
St. Augustinus

Met droefheid die toch overheerst wordt door een grote dankbaarheid voor wat zij voor ons geweest is delen wij u mede, dat haar geliefde Heer voorbereid tot haar Heer en Schepper terugkeerde op 8 september 1991

zuster M. Augustine

(Gerritdina Johanna Nijenhuis)

Zuster Augustine werd geboren te Wierden 26 februari 1908.
Zij deed haar eerste professie 12 februari 1933 bij de zusters Oblaten van O.L. Vrouw Assumptie te Hulsberg (L.).
We leggen haar die ons zo dierbaar was, te rusten op ons kloosterkerkhof op 11 september 1991 nadat we samen de eucharistie gevierd hebben die plaats vindt in onze kapel op woensdag 11 september 1991 om 14.00 uur.

Namens al haar medezusters en familie:
zr. Jacintha Rombouts
prov. overste

Hulsberg, 8 september 1991
Klooster Regina Pacis
Schoolstraat 5, 6336 AN Hulsberg

Onze dierbare medezuster ligt opgebaard in de rouwkamer gelegen aan de Spoorlaan 29 te Valkenburg a/d Geul. Bezoektijd na telefonische afspraak, tel. 04406-12421.

---

†

Bedroefd, maar in grote dankbaarheid voor wat zij voor ons geweest is delen wij u mede dat God geheel onverwacht tot Zich heeft genomen onze innig geliefde moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, schoonzuster, tante en nicht

Helena Dirks

weduwe van

Heinrich Otto Finke

Zij overleed in de gezegende leeftijd van 85 jaar begeleid door de h. sacramenten te Brugge (België).

Landgraaf: **Anna Jagt-Finke**
Hendrik Jagt
Landgraaf: **Lena Bindels-Finke**
Wiel Bindels
Landgraaf: **Wiel Finke**
Louise Finke-Knauf
Landgraaf: **Fien Hendriks-Finke**
† Hein Hendriks
en al haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Dirks
Familie Finke

9 september 1991
Spoorstraat 18, Landgraaf
Corr.-adres: Pasteurstraat 27, 6372 BV Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst gevolgd door de begrafenis zal plaatsvinden op donderdag 12 september a.s. om 11.00 uur in de dekenale kerk van de H.H. Petrus en Paulus gelegen aan de Hoofdstraat te Schaesberg.
Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Rozenkransgebed woensdag 11 september a.s. om 18.45 uur, aansluitend avondmis, in voornoemde dekenale kerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer van Lindeman Uitvaartcentra, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen, dagelijks van 18.00 tot 18.15 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Na een vreugdevolle viering van haar 80e verjaardag temidden van haar kinderen, kleinkinderen, zuster en zwager is geheel onverwacht tot ons groot verdriet van ons heengegaan

Grietje Over-Werkema

weduwe van

Klaas Over

* 4 september 1911 te Utrecht
† 8 september 1991 te Apeldoorn

Heiloo: **Joost en Joukje Over-Douma**
Fenke en Marc
Renske
Nienke
München: **Geert en Dora Over-Mitsaki**
Maria
Niovi
Los Angeles: **Margriet en Horst Hotzy-Over**
Apeldoorn: **Els Over**
Christiaan
Annika
Apeldoorn: **Nelly en Nico**
van der Kolk-Werkema
Stompetoren: **Aaf Over-Slooten**
Den Bommel: **Lies Mast**
neven en nichten

Paslaan 45, 7311 AJ Apeldoorn

Mama is thuis.
Liever geen bezoek.
Mama hield heel veel van bloemen.
Gelegenheid tot condoleren donderdag 12 september van 11.00 tot 11.30 uur in de aula op de begraafplaats Den en Rust, Frans Halslaan 23 te Bilthoven, waarna de teraardebestelling zal plaatsvinden aldaar.

---

†

Dankbaar voor alles wat hij voor ons geweest is, geven wij u kennis, dat in de leeftijd van 86 jaar is overleden, mijn broer en onze oom

Sjang Sampers

weduwnaar van

Luus Sleypen

Wij danken het personeel van de Baenje voor de goede verzorging.

Familie Sampers

Sittard, 8 september 1991
Corr.adres: Op de Brug 6, 6118 BZ Nieuwstadt

De plechtige uitvaartdienst gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op vrijdag 13 september a.s. om 11.00 uur in de dekenale kerk van St. Petrus (Grote Kerk) te Sittard.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 10.40 uur.
De dierbare overledene zal worden herdacht tijdens de avondmis van donderdag a.s. om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.
Gelegenheid tot afscheid nemen in het mortuarium van het ziekenhuis te Sittard, dagelijks van 18.45 tot 19.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieve deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Veel te vroeg voor ons, is na een leven dat getekend was met liefde, eenvoud, hulpvaardigheid en zorgzaamheid, kalm en vredig van ons heengegaan, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader en opa

Eugène Lemmens

echtgenoot van

Annie Hendrix

Hij overleed op de leeftijd van 62 jaar, voorzien van de h. sacramenten, na een liefdevolle verzorging thuis door zijn echtgenote.

Urmond: **A. Lemmens-Hendrix**
Berg a.d. Maas: **Mathieu en Wilma**
Koningsbosch: **Marian en Jo**
Stein: **Carla en Jo**
Urmond: **Sandra**
en zij kleinkinderen
Familie Lemmens
Familie Hendrix

6129 CA Urmond, 9 september 1991
Raadhuisstraat 33

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op vrijdag 13 september om 10.30 uur in de St. Martinuskerk te Urmond, waarna aansluitend de crematie in het crematorium Nedermaas te Geleen.
Er is geen condoleren.
Donderdagavond om 19.00 uur wordt de avondmis gehouden in voornoemde kerk.
De overledene is opgebaard in de rouwkamer van uitvaartcentrum Daemen, Heirstraat 41 te Elsloo.
Bezoek dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

---

†

Dankbaar voor hetgeen hij voor ons betekend heeft nam God heden plotseling tot Zich, voorzien van de h.h. sacramenten der stervenden, onze dierbare broer, schoonbroer, oom en neef

Sjef Direcks

Hij werd 74 jaar.

In dankbare herinnering:
Simpelveld: **C. Bonten-Direcks**
C. Bonten
Eys: **J. Direcks**
R. Direcks-Vielvoye
Simpelveld: **E. Bosch-Direcks**
Beneden Leeuwen: **H. Direcks**
M. Direcks-Bartholomé
Wahlwiller: **G. Direcks**
G. Direcks-van der Heijden
en al zijn neven en nichten
Familie Direcks

Simpelveld, 8 september 1991
Correspondentieadres:
G. Direcks, Oude Baan 2A,
6286 BE Wahlwiller (Wittem)

De plechtige uitvaartdienst gevolgd door de begrafenis zal plaatshebben op vrijdag 13 september om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Remigius te Simpelveld.
Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.
Donderdagavond om 19.00 uur zal mede ter intentie van de overledene een h. mis worden opgedragen in voornoemde parochiekerk.
Zij die geen kennisgeving hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Na een liefdevolle verzorging in Huize Tobias te Heerlen is toch nog onverwacht van ons heengegaan voorzien van het h. oliesel onze dierbare zus, schoonzus, tante, oud-tante en nicht

Bertha Eussen-Cuijpers

weduwe van

Hubert Eussen

op de leeftijd van 84 jaar.

Tina Cuijpers
neven en nichten
hun kinderen
en verdere familie

7 september 1991
P. Malherbestraat 2, Heerlen
Corr.-adres: Grasbroekerweg 140, 6412 BJ Heerlen

De plechtige uitvaartmis zal gehouden worden op donderdag 12 september a.s. om 11.00 uur in de dekenale kerk St. Pancratius te Heerlen waarna aansluitend begrafenis op het r.k. kerkhof te Klimmen.
Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk vanaf 10.40 uur.
Avondmis woensdag 11 september om 18.30 uur in voornoemde kerk.
Tante is opgebaard in de rouwkamer van het uitvaartcentrum v/h Crombach, Oliemolenstraat 30 Heerlen (ingang St. Antoniusweg). Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar woensdag van 19.30 tot 20.00 uur.
Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Daar het ons onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die wij mochten ontvangen bij de begrafenis van mijn man, onze vader en opa

Frans Franssen

betuigen wij hierbij aan allen onze hartelijke dank.

E. Franssen-Benders
kinderen en kleinkinderen

Schinveld, september 1991

De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zaterdag 14 september a.s. om 19.00 uur in de Eligiuskerk te Schinveld.

---

†

Dankbaar voor het vele goede dat wij van hem mochten ontvangen, delen wij u mede dat heden geheel onverwacht van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, op de leeftijd van 80 jaar, mijn vader, schoonvader, opa, onze broer, zwager, oom en neef

Sjeng Appelmans

weduwnaar van

Ellij Lenaerts

In dankbare herinnering
Sittard: **Gerrit en Elly Lenaerts-Renet**
Ruud
Familie Appelmans
Familie Lenaerts

"Invia", 9 september 1991
Corr.adres: Schubertstraat 20-II, 6137 RB Sittard

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op donderdag 12 september a.s. om 11.00 uur in de dekenale kerk van de H. Petrus (Grote Kerk) te Sittard.
Bijeenkomst in de kerk. Geen condoleren.
De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de avondwake van woensdag 11 september a.s. om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.
Gelegenheid tot afscheid nemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 18.45 tot 19.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

† **Margaretha Peeters**, 74 jaar, weduwe van Joseph H. v. Soest, corr.adres D. v. Twiststr. 26, 6045 GZ Roermond. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden heden dinsdag 10 september om 10.30 uur in de H. Laurentiuskerk te Roermond-Maasniel.

† **Mathieu Wulms**, 78 jaar, weduwnaar van Greet Niessen, corr.adres Akeleihof 72, 6043 WS Roermond. De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden heden dinsdag 10 september om 14.00 uur in de St. Jozefkerk te Roermond-Leeuwen.

† **Sjef Nabbe**, 71 jaar, echtgenoot van Toos van de Kerkhof, Hoofdstraat 108B, 6061 CG Posterholt. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden heden dinsdag 10 september om 11.30 uur in de H. Matthiaskerk te Posterholt.

† **Lambert v.d. Elshout**, 58 jaar, echtgenoot van Anny Valkenburg, Rondestraat 5, 6051 BW Maasbracht. De eucharistieviering vindt plaats heden dinsdag 10 september om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Gertrudis te Maasbracht.

† **Henricus W.L. de Bock**, 77 jaar, echtgenoot van Klazien v. Campenhout, Oude Roermondseweg 66, 6049 AH Herten. De plechtige uitvaartdienst heeft gisteren, maandag 9 september, plaatsgevonden in de parochiekerk van de H. Michaël te Herten.

---

†

na een mooi leven is in zijn 82ste levensjaar dierbare mens in stilte van ons heengegaan

louis walschot

gehuwd met

mia engels

sittard: **mia walschot-engels**
limbricht: **jan walschot**
paula walschot-de kok
joyce en philip
dymph en remko
sint joost: **cecile montforts-walschot**
john montforts
mike en anouk

8 september 1991
jhr. ruys de beerenbrouckstraat 8, 6136 gs sittard

iedereen die samen met ons afscheid van hem nemen nodigen wij uit voor de eucharistieviering op donderdag 12 september 1991 om 11.00 uur in de parochiekerk "christus' hemelvaart, hemelsk 240 te vrangendael-siattard, waarna de crematie plaatsvinden in het crematorium nedermaas vouershof 1 te geleen om 12.30 uur.
gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.
woensdag 11 september herdenken wij hem in een avondwake in voornoemde kerk om 19.00 uur.
de overledene ligt opgebaard in het mortuarium van het maaslandziekenhuis te sittard.
bezoektijd dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.
indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annonce als zodanig te beschouwen.

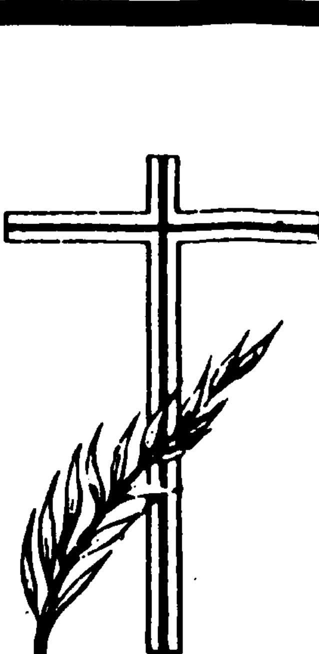
---

† **Carla Prah**, oud 62 jaar, echtgenote van Langhoor. 6221 GK Maastricht, Leo Moonenstraat. De uitvaartdienst zal plaatshebben op donderdag 12 september om 11.30 uur in de kerk Joannes Bosco te Akerpoort-Maastricht. Er is geen condoleren.

† **Guillaume Jeukens**, oud 81 jaar, echtgenoot Matilda Theunissen. 6245 GS Eijsden, St. Martinusstraat 1. De eucharistieviering zal gehouden worden op woensdag 11 september om 10.30 uur in de kerk van St. Martinus te Breust-Eijsden. Er is geen condoleren.

† **Elisabeth Thijs**, oud 89 jaar, weduwe van Sonneville. Maastricht, Bejaardencentrum Campagne. Corr.adres: Concordiastraat 6, 6226 Maastricht. De uitvaartdienst is heden, dinsdag september om 14.00 uur in de kapel van het Bejaardencentrum Campagne, Médoclaan 66 te Maastricht. Schriftelijk condoleren in de kapel.

† **Sjef Seerden**, 62 jaar, echtgenoot van Laarmans, Dr. Poelsstraat 18, 6043 BW Roermond. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op woensdag 11 september om 11.00 uur in de parochiekerk van de O.L.V. Altijddurende Bijstand te Roermond.

PvdA-leden Heerlen uitten woede over kabinetsplannen

'Gangsters doen het niet beter'

Van onze verslaggever

HEERLEN – Een half uur voor aanvang van de forumdiscussie van de PvdA-afdeling Heerlen over 'De grenzen van de maatschappelijke solidariteit zaten er in de zaal van het Corneliushuis nog maar vier mannen. Twee bij elkaar aan een tafeltje met een pils en de andere twee verspreid over de zaal met een kopje koffie. Als er een man binnenkomt met een aktentas vraagt een van de twee mannen aan het tafeltje: „Is dat die Paulis?" „Dat weet ik niet," antwoordt de ander, „voor mij zijn het allemaal deugnieten."

Zo tegen achten loopt de zaal behoorlijk vol en als voorzitter Frissen van de PvdA Heerlen de avond opent zitten er toch ruim tweehonderd mensen in de zaal. Enkele tientallen van hen dragen borden met blauwe FNV-affiches met de tekst: 'Gezond werk verzekert beter'. Het FNV-blauw overheerst het PvdA-rood. In de zaal hangt een gespannen sfeer en het is duidelijk dat de mensen gekomen zijn om de twee aanwezige Kamerleden (Jeltje van Nieuwenhoven van de PvdA en Walter Paulis van het CDA) te vertellen hoe zij denken over de plannen van het kabinet met de wao, de Ziektewet en de koppeling.

Het PvdA-Kamerlid Van Nieuwenhoven krijgt van avondvoorzitter Tummers (lid van de Eerste Kamer voor de PvdA) eerst de gelegenheid de plannen en de totstandkoming van die plannen nog eens toe te lichten. Maar verder dan halverwege haar eerste zin komt ze niet. Vanuit de zaal komen de eerste, emotionele onderbrekingen, en het zijn zeker niet de laatste.

Van Nieuwenhoven legt nog maar eens met engelengeduld uit dat de maatregelen noodzakelijk zijn, 'zowel uit sociaal als uit financieel oogpunt'. „De instroom in de wao is te groot en moet beperkt worden," aldus het PvdA-Kamerlid. Zij waarschuwt nog een keer dat het verhoudingsgetal tussen werkenden en niet-werkenden niet groter mag worden dan die nu is (100-86). Van Nieuwenhoven noemt het positief dat Van Stekelenburg en Kok na een televisiedebat in het NOS-programma Capitool toch met elkaar gaan praten. Dat is belangrijk 'want het wao-probleem is niet alleen een probleem van de politiek, het is een probleem van ons allemaal'.

Het CDA-Kamerlid Paulis zegt dat er meer mensen aan het werk moeten komen en dat de regering daarom nodig zijn. Uit de zaal rent een man naar de microfoon en omklemt die met beide handen: „Waar blijft dan het werk", vraagt de man zich af en wrijft de Kamerleden tal van reorganisaties en saneringen onder de neus die alleen maar banen kosten.

De sfeer in de zaal wordt meer gespannen en de temperatuur stijgt. Als de Kamerleden zeggen dat huidige wao'ers boven de vijftig jaar er door de plannen niet op achteruit gaat, barst bijna de bom. „Dat is een grove leugen. Onze uitkeringen worden bevroren, en de prijzen stijgen wel. Gangsters doen het niet beter."

Directeur van het GAK, Van Stralen, zei precies wat de zaal wilde horen. Volgens Van Stralen moet het er met de wao 'wel heel erg slecht aan toe zijn'. „Als ik de Kamerleden zo hoor praten is de toestand zo rampzalig dat er een ingrijpende maatregelen niet meer te ontkomen is." Van Stralen vraagt zich af of het met de wao echt wel zo slecht gesteld is. „De wao-premie is de laatste jaren gedaald van 14,4 naar 12 procent, terwijl de sociale lastendruk, die volgens het regeerakkoord gelijk zou blijven, is gedaald van 86,1 naar 51,5 procent. En dit zijn niet de enige cijfers waar Van Stralen de Kamerleden mee om de oren slaat. De zaal vindt het allemaal prachtig

Verklaring

Harm Duursma van de PvdA-afdeling Brunssum komt halverwege de avond met een verklaring waarin de leden vragen de kabinetsvoorstellen over de Ziektewet en de wao te verwerpen. „Als het aan mij ligt," zegt Duursma, „hebben we aan het eind van de maand een kabinetscrisis." „De plannen moeten geworpen van tafel." De verklaring kreeg niet de instemming van de andere afdelingsbesturen, maar vond in de zaal wel gehoor.

Iets na tienen ontaardde de discussie in een schreeuwpartij. Leden in de zaal hadden zich niet meer in de hand en met betraande ogen vroegen ze de Kamerleden schreeuwend om af te zien van de plannen. „Hebben jullie dat nou gehoord, liegen moeten jullie, stelletje koekbakkers, anders donderen jullie maar op." Enkele leden schudden afkeurend het hoofd en verlieten de zaal. „Zo moet je geen discussiëren, dat is onbehoorlijk. Maar ze hebben wel gelijk."

Open dag bij dienst landbouw

Van onze verslaggever

HORST – De Dienst Landbouw Voorlichting (DLV) houdt op 12 september een open dag. Behalve boeren en tuinders kunnen ook andere belangstellenden kennis met de dienst maken. Zij geeft (teelt) technische informatie en economische voorlichting aan agrarische ondernemers. Bijna zestig voorlichters gaan daartoe dagelijks vanuit Horst op pad. Op 12 september worden de rollen omgekeerd en laten de DLV-medewerkers belangstellenden tot zich komen. Vanaf 10 tot 4 uur houden zij open huis.

Tevens wordt op 12 september in Horst, in het infocentrum voor de veehouderij in Zuid-Nederland, een thematentoonstelling over 'Welzijn, gezondheid en veiligheid van werkenden in de landbouw' geopend.

Er zijn drie inleiders. Het Tweede Kamerlid Servaas Huijs spreekt over de maatschappelijke problematiek rond de arbeidsongeschiktheid.

Mr C.W.L. van der Schoor, directeur bedrijfsverzekeringen van Interpolis, over de economische en sociale aspecten van de arbeidsongeschiktheid in de landbouw.

Ir M.M.M. Creemers, secretaris van de Stichting Gezondheidszorg Agrarische Sectoren, over de arbeidsomstandigheden en de arbeidsongeschiktheid in de landbouw.

Toestand Sittardenaar kritiek

Moordenaar probeert zichzelf te doden

Van onze verslaggever

SITTARD/MAASEIK - Sittardenaar Gerd-Jan D. (28), die eind juli in Maaseik in een shoarmarestaurant een Egyptische bediende vermoordde, heeft in zijn cel geprobeerd zichzelf van het leven te beroven. Volgens de Belgische politie heeft D. ernstig hersenletsel opgelopen door met zijn hoofd tegen de muur te beuken. Zijn toestand is kritiek. Het onderzoek is voorlopig opgeschort.

De Sittardenaar schoot op vrijdag 26 juli in grillroom King David in het centrum van Maaseik de 28-jarige Hany Amin dood. Vervolgens stak hij de illegaal in België verblijvende Egyptenaar een vleesspies door de hals. D. griste zevenhonderd gulden uit de kassa en ging aan de haal.

De Belgische politie heeft inmiddels vastgesteld dat dader en slachtoffer elkaar kenden. D. baatte namelijk acht maanden lang het shoarma-restaurant uit voordat hij aan de slag ging als verpleger in een zwakzinnigeninrichting.

Waarom D. de Egyptenaar om het leven bracht, is voor de politie nog een groot raadsel. Tijdens het verhoor wilde de Sittardenaar daarover niets kwijt. De politie houdt rekening met verschillende motieven, variërend van schulden tot drugs- en zelfs vrouwenhandel.

D. werd vrijdag 30 augustus gearresteerd in Tongeren, waar hij voor een verhoor was uitgenodigd door het parket. Eerder al was er bij een huiszoeking bij de Sittardenaar een pistool gevonden. Uit ballistisch onderzoek bleek dat de dodelijke kogels daarmee waren gelost. Toen D. met deze resultaten werd geconfronteerd, bekende hij vrijwel onmiddellijk.

Voor kosten sanering oud bedrijfsterrein

VROM eist van bedrijf Maastricht 8 miljoen

door theo sniekers

DEN HAAG/MAASTRICHT – Het chemisch bedrijf Blythe Colours in Maastricht moet volgens de staat opkomen voor de kosten van de bodemsanering van zijn voormalige bedrijfsterrein aan de Bloemenweg en de directe omgeving daarvan. Het gaat alles bij elkaar om een bedrag van circa acht miljoen gulden, dat het ministerie van VROM via een gerechtelijke procedure probeert te verhalen op de producent van keramische kleurstoffen.

Volgens een woordvoerder van het mileuministerie gaat het om een voor Nederlandse begrippen 'forse' claim tegen een van bodemvervuiling verdacht bedrijf. VROM stelt dat het Maastrichtse bedrijf door een 'uiterst onzorgvuldige bedrijfsvoering' verantwoordelijk is voor de bodemvervuiling.

Blythe Colours was tot 1981 gevestigd aan de Bloemenweg in de wijk Heugemerveld. In 1982 en 1983 werd op het terrein en de directe omgeving ervan ernstige bodemverontreiniging ontdekt met zware metalen (arseen, lood en cadmium) en minerale oliën.

De grond moest worden gesaneerd, omdat er sprake was van gevaar voor de volksgezondheid. Van enige tientallen woningen in de directe omgeving van het bedrijfsterrein moesten de voor- en achtertuinen tot anderhalve meter diep worden afgegraven.

VROM wil nu Blythe Colours alsnog laten betalen voor de saneringskosten, die tot nu toe zijn betaald door de overheid. Het bedrijf is volgens de staat verantwoordelijk voor de milieuvervuiling door het storten van chemisch afval, met chemische stoffen verontreinigd afvalwater en door het lekken van voorraadtanks met als inhoud chemische produkten.

Kosten

De kosten van sanering en onderzoek bedroegen tot nu toe al bijna 5,5 miljoen gulden. VROM verwacht dat dat bedrag uiteindelijk zal oplopen tot acht miljoen gulden. Blythe Colours moet volgens de staat opkomen voor de al gemaakte en de toekomstige kosten.

De claim tegen het Maastrichtse bedrijf werd in maart van dit jaar ingediend, maar werd nu eerst bekend. Bij Blythe Colours was gistermiddag niemand bereikbaar voor commentaar.

VROM probeert inmiddels bij ongeveer 150 bedrijven (of de rechtsopvolgers daarvan) langs juridische weg kosten van bodemsanering te verhalen. Het ministerie heeft de jureidische strijd vorig jaar geïntensiveerd. In Limburg wordt volgens de woordvoerder van VROM momenteel tegen nog vijf andere bedrijven geprocedeerd. Het betreft Edelchemie in Heel (aangeslagen voor 4,5 miljoen gulden), Korfer in Heerlen (1 miljoen), de Limburgse Oliecentrale (voor een geval in Maastricht, 2 miljoen), Kuwait in Swalmen (1,2 miljoen) en Kennis in Weert (700.000 gulden).

● *De lijkkist heeft inmiddels een tijdelijk plaatsje gekregen naast een kunstwerk op de binnenplaats bij het politiebureau.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Lege lijkkist komt mogelijk uit België

Van onzer verslaggever

MEERSSEN – Het staat vrijwel vast dat de lege lijkkist, die zondagmorgen door de rijkspolitie Meerssen in Bunde aan de Meerstraat werd gevonden, niet uit deze regio afkomstig is. Navraag bij begrafenisondernemers heeft duidelijk gemaakt dat het gevonden type lijkkist niet gebruikt wordt in Limburg. Bovendien bestonden de twee kransen die bij de kist werden gevonden, grotendeels uit plastic bloemen en ook dát is bepaald geen Limburgs gebruik.

Het vermoeden bestaat dat de lijkkist afkomstig is uit België. De rijkspolitie Meerssen blijft hopen op informatie die duidelijkheid over de herkomst van de lijkkist kan verschaffen.

„Het is wel duidelijk dat het hier niet zo maar om een grap gaat. De kist is van kwalitatief goed materiaal", zegt een woordvoerder van de Meerssense politie.

Bij het korps reageerde men zondagochtend een tikkeltje ongelovig toen de melding van de lijkkist binnen kwam. „Maar al snel bleek het serieus te zijn. Het transport van de kist in onze dienstauto zorgde overigens voor heel wat verwonderde blikken."

● *Delen van het plafond kwamen terecht op het tafeltje van vier bejaarde gasten.* Foto: HENK MAGNEE

Plafond hotel stort in: drie zwaar gewonden

MAASTRICHT – Door nog onbekende oorzaak is gistermiddag omstreeks 12.50 uur in Hotel Beaumond aan de Wycker Brugstraat te Maastricht een gedeelte van het monumentale plafond van Restaurant Alsacien ingestort. Brokstukken kwamen terecht op een tafel met vier bejaarde gasten. Zij behoorden tot de vaste lunchklanten van het hotel. Drie van hen liepen min of meer ernstige verwondingen op en moesten per ambulance worden overgebracht naar het Academisch Ziekenhuis. De directie van Hotel Beaumont reageerde gistermiddag verslagen: „Hoe het is kunnen gebeuren, weet vooralsnog niemand. Voortdurend zijn we bezig met renovering van ons hotel. Het klassieke plafond van het restaurant is een jaar of vijf geleden nog volledig onder handen genomen. Om verder geen enkel risico te nemen, wordt nu het hele plafond er uit gehaald. De aannemer is daarmee vanmiddag al begonnen. Vanaf vanavond brengen wij ons à la carte-restaurant onder in enkele zalen van ons hotel aan de Lage Barakken."

Hotel Beaumont behoort tot de meest gerenommeerde familiehotels in Maastricht. In de loop der jaren heeft het tal van ingrijpende uitbreidingen en vernieuwingen ondergaan. Het telt 75 kamers met in totaal 130 bedden.

Ombudsman tikt ABP op vingers

DEN HAAG/HEERLEN - Het Algemeen Burgelijk Pensioenfonds (ABP) in Heerlen is door de Nationale Ombudsman in Den Haag op de vingers getikt. Een 60-jarige medewerker van het ministerie van Defensie heeft van mei 1990 tot februari 1991 moeten wachten op de definitieve vaststelling van zijn VUT-uitkering. Een tussentijdse uitbetaling van tegoeden heeft hij niet gekregen door een foute computeropdracht. Een onzorgvuldige handelswijze, volgens de Nationale Ombudsman.

De gedupeerde man had in 1989 zijn VUT-uitkering al aangevraagd. De definitieve vaststelling van zijn uitkering is verschillende malen uitgesteld. De ene keer was een kapotte faxmachine de schuldige, de andere keer de ziekte van een ABP-medewerker. Vanaf juni 1990 heeft de gedupeerde regelmatig bij de ABP aan de bel getrokken, verschillende malen zijn hem ook excuses gemaakt.

Zijn gegevens waren zoek geraakt door een foutje in de communicatie tussen het ABP en het ministerie van Binnenlandse Zaken. De Nationale Ombudsman meent dat de ABP de zaak niet zo lang had moeten laten verslonzen. Omdat er al in juni 1990 een fout was gemaakt, had de afhandeling extra voorrang moeten krijgen.

Provincie en Aqua Terra opnieuw aan tafel

Nog geen akkoord over Maasplassen

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - De provincie Limburg en Aqua Terra hebben gisteren geen overeenstemming bereikt over de herinrichting van de Maasplassen. Wel hebben gedeputeerde Riem en de directie van Aqua Terra afgesproken om over enkele weken opnieuw aan tafel te gaan zitten. Maar een datum is nog niet vastgesteld.

Zoals bekend hebben beide partijen elkaar geconfronteerd met schadeclaims die volgens ingewijden in het geval van Aqua Terra in de tientallen miljoenen lopen. Provincie en Aqua Terra beschuldigen elkaar van het niet nakomen van verplichtingen.

Aqua Terra is boos dat niet alle Maasplassen zijn overgedragen op het bij de koop in 1986 afgesproken tijdstip. De provincie kan de grindgaten nog niet opleveren, omdat de grindboeren achter liggen op hun schema.

De provincie op haar beurt vindt dat Aqua Terra de herinrichting van de Maasplassen niet volgens afspraak uitvoert. Volgens GS had Aqua Terra best al kunnen beginnen met investeringen rond de plassen die wel al zijn overgedragen. Maar Aqua Terra wil dat pas doen als alle grindgaten zijn opgeleverd.

Volgens een woordvoerder van de provincie was het eerste gesprek 'constructief', maar over het verloop ervan wilde hij geen mededelingen doen. Riem zal daarvan eerst de rest van het college van GS op de hoogte moeten stellen.

Dode vissen in de Maas

MAASMECHELEN - Aan Belgische zijde is een groot deel van de bedding van de Maas veranderd in een kilometerlang, hard stuk aarde, gebarsten en gescheurd door de aanhoudende droogte. Tussen Leut en Stokkem werden vorige week honderden kleine en middelgrote vissen aangetroffen, die duidelijk in ademnood verkeerden. De visserijdienst betwijfelt of het om zuurstofgebrek gaat en vermoedt dat er een lozing in de Maas heeft plaats gevonden.

Opheffingsdreiging in Zuid-Limburg voorgoed van tafel

Beddenreductie schokt ziekenhuizen nauwelijks

Van onze verslaggever

HEERLEN/SITTARD – De directies van de Limburgse ziekenhuizen zullen in grote lijnen neergelegen bij de dit weekeinde verschenen (derde) versie van het provinciale voorontwerpplan hoofdgroep ziekenhuizen, dat leidraad is voor het ziekenhuisbestel anno 1995.

Nog tot 6 november hebben de directies van de ziekenhuizen de gelegenheid om schriftelijke bezwaren in te dienen, maar gisteren bleek al dat van deze gelegenheid 'niet spectaculair' gebruik zal worden gemaakt.

De directie van het St.-Jozefziekenhuis in Kerkrade liet evenwel weten zich te blijven verzetten tegen de provinciale wens om in de Oostelijke Mijnstreek drie ziekenhuizen onder één bestuurlijke noemer te brengen. Wel gaat de directie in Kerkrade mee met de roep om samenwerking op medisch en paramedisch gebied.

„Wij blijven van mening dat deze samenwerking zeker zo goed gerealiseerd kan worden door onderscheiden bestuurlijke eenheden op twee lokaties Heerlen/Brunssum en Kerkrade", aldus de reactie op 'oud zeer'.

In Heerlen wordt op dit moment niet meer ingegaan op de fusiegedachte vanuit Maastricht, wel op het voorontwerp als geheel. „Deze versie bevat voor ons nauwelijks nieuws waar het gaat om de beddenreductie en specialistenfuncties. De zaak is al in de vele overlegronden sinds 1988 zeer intensief doorgesproken. Nadere bestudering de komende dagen zal echter moeten leren of er nog details zijn waarover wij nader willen praten", zei directie-secretaris J. Houben van de samenwerkende ziekenhuizen Brunssum en Heerlen.

Directeur drs J. Derckx van het Maaslandziekenhuis (Sittard-Geleen) zei gisteren in een eerste reactie dat er geen grote verrassingen in de versie staan. „De reducties tasten de toekomstige zorgbehoefte niet zodanig aan dat er bezwaar moet worden aangetekend. Bedenkingen hebben we wel, omdat door de reductie een zwaar beroep gedaan zal worden op de bereidheid tot inschikken van de specialismen," aldus de directie in Sittard, die ondanks alle problemen vindt dat de nieuwe versie beter aansluit aan de te verwachten ontwikkelingen.

Overigens zijn er in Sittard al de helft van de ruim 230 te reduceren bedden door sluiting van afdelingen verdwenen. Positief wordt ervaren dat er geen specialismen verdwijnen en dat de gewenste uitbreidingen er mogen komen. De afdeling geriatrie (ouderdomszorg) die in ontwikkeling is en waarvoor inmiddels twee specialisten zijn aangetrokken, is overigens al in ontwikkeling.

Geleen

In de toelichting op deze derde versie laat het college van GS van Limburg duidelijk weten dat de dreiging dat een der ziekenhuizen gesloten wordt, van tafel is. Dank zij samenwerking en fusie is een situatie geschapen die het zelfs onwenselijk maakt. Voor de Westelijke Mijnstreek wordt opgemerkt dat in 1995 de hoofdlokatie Sittard 655 bedden zal hebben en dat dit aantal (na aftrek van 42 bedden voor de afdeling psychiatrie) ontoereikend is om de regionale behoefte te dekken.

Met andere woorden: in geval van opheffing van lokatie Geleen zou in Sittard vervangende nieuwbouw nodig zijn en dat is volslagen uitgesloten gezien de ligging van het ziekenhuis in het centrum van Sittard. De handhaving van lokatie Geleen hangt uiteraard ook nauw samen met de aanwezigheid van waardevolle klinieken die afhankelijk zijn van de geboden medische zorg.

Brunssum

Ook voor de lokatie Brunssum is sluiting niet meer actueel. Enerzijds omdat overplaatsing van de medische staf naar Heerlen daar tot organisatorische problemen zou lijden, anderzijds omdat de aanwezigheid van een verpleeghuis bij het ziekenhuis de handhaving meer dan wenselijk maakt.

De sluiting van de Vroedvrouwenschool is al eerder voorkomen middels de samenwerkingsovereenkomst met het St.-Jozefziekenhuis in Kerkrade, waarvan de directie van mening is dat de stichting waarin nu twee verpleeghuizen, vier verzorgingshuizen en de moederschapszorg participeren, voldoende groot is ('van de wieg tot het graf') en aansluiting bij Heerlen-Brunssum overbodig en onwenselijk is.

AZM

Extra bedden in de regio wil het college van GS toekennen aan het AZM in Maastricht (60), omdat een onlangs uitgevoerd onderzoek door het College voor Ziekenhuisvoorzieningen in Utrecht heeft geleerd dat meer patiënten uit Midden- en Noord-Limburg hun heil bij het AZM zoeken dan voorheen. Ook zijn er dertig bedden extra (inclusief medische zorg) in Zuid-Limburg toegekend vanwege de aanwezigheid van Afcent in Brunssum.

GS die in het voorjaar van 1992 het plan door Provinciale Staten willen loodsen, wijzen er nog op dat de poliklinische functie-uitoefening nergens wordt aangetast. Wel mogelijk is dat her en der functie-afdelingen met twee of minder specialisten ansluiting elders moeten zoeken.

De plannen moeten ook nog door de staatssecretaris zelf worden geflatteerd.

Diverse ziekenhuisdirectie betreuren het evenwel dat GS het plan verlaten hebben om of de academische functies voor het AZM mede door de regio te laten invullen. De directie van het Maaslandziekenhuis zegt letterlijk: „De basisfilosofie is blijkbaar eenzijdig verlaten. Jammer, want die hield niet alleen een uitdaging in tot vernieuwing. Ook de doelmatigheid van de zorgverlening als geheel leek erbij gebaat."

Partij heroïne van twee miljard onderschept

ISTANBUL – Elf Turken die van plan waren 33 kilo heroïne in een vrachtwagen naar Nederland te smokkelen zijn in Istanbul aangehouden, zo heeft de Turkse politie gisteren gezegd.

Na een tip bestormde de politie een huis in het centrum van Istanbul en vond er in een op het erf geparkeerde vrachtwagen twee pistolen en 33 kilo heroïne met een geschatte straatwaarde van twee miljard gulden.

De vrachtwagen had een Turks nummerbord en zou volgens de politie via Duitsland naar Nederland worden gereden. De politie wilde niet zeggen wanneer de aanhoudingen en de inbeslagname van de heroïne werden verricht.

Figuren in Britse tarwevelden blijken grap

Twee mannen maakten mysterieuze cirkels

LONDEN – De mysterieuze cirkels in de tarwevelden in het zuiden van Engeland, waarvan sommigen overtuigd waren dat ze afkomstig waren van buitenaardse wezens, blijken een grap te zijn van twee mannen, zo heeft de Britse krant Today gisteren bericht.

Today schreef dat de twee uit Southampton afkomstige zestigers Douglas Bower en David Chorley contact hebben opgenomen en de verantwoordelijkheid voor de cirkels opgeëist hebben. De mannen gaven gedetailleerde informatie over de planning en uitvoering van elk patroon dat in de tarwevelden werd gemaakt sinds het einde van de jaren zeventig.
Onder de mensen die ervan overtuigd waren dat de cirkels geschapen werden door buitenaardse wezens is ook Patrick Delgado. Hij schreef twee boeken over de verschijningen en liet nu weten dat het er naar uitziet dat hij en anderen beet genomen zijn. Een van de mannen, Bower, vertelde dat hij tijdens zijn verblijf in Australië soortgelijke cirkels heeft gemaakt in tarwevelden in Queensland. „Voor de grap", zo citeerde Today Bower. De mannen gebruikten planken om cirkels te maken en door middel van een soort 'loodlijn' aan de klep van een baseballmuts konden ze een kaarsrechte lijn door het veld trekken. Delgado kon de lol er wel van inzien. „Ik heb me bij de neus laten nemen zoals velen anderen (...). Dit is een geweldige grap geweest die jaren heeft geduurd, maar eens was de waarheid toch aan het licht gekomen", aldus de schrijver.
Today schreef dat de twee mannen er genoeg van hadden dat mensen geld verdienden aan hun grap, een verwijzing naar de boeken die in de loop der jaren over de cirkels verschenen zijn.

Onderzoek reclame op lokale radio

AMSTERDAM – De stichting Onderzoek Lokale Omroep krijgt van het ministerie van WVC een subsidie van 150.000 gulden voor onderzoek naar reclame op de lokale radio en tv. Minister d' Ancona zegt dit vandaag in de Amsterdamse Rai, via een televisiescherm op het jubileumcongres van de OLON, de organisatie van lokale omroepen in Nederland, die tien jaar bestaat. De minister kan zelf, wegens een overvolle agenda, niet op het congres aanwezig zijn.
Sinds gisteren mogen lokale en regionale omroepen reclameboodschappen uitzenden tijdens hun uitzendingen. Dit is echter een proef die duurt tot 1 januari 1994. Daarna wil WVC deze regeling opnieuw bekijken. De stichting Onderzoek Lokale Omroep wil daarom een grootschalig onderzoek doen naar de maatschappelijke en economische betekenis van de lokale omroepen in Nederland. In het bijzonder naar de gevolgen van de introductie van reclame voor de lokale omroepen.

Opstandelingen vragen VN en Westen om hulp

Felle strijd tussen Koerden en Irakezen

GENÈVE – In het noorden van Irak zijn de afgelopen dagen felle gevechten uitgebroken tussen Koerden en het Iraakse leger, zo hebben de Verenigde Naties gisteren meegedeeld. Volgens westerse officieren hebben Koerdische guerrillastrijders het afgelopen weekeinde een enkele honderden Iraakse soldaten krijgsgevangen gemaakt.

Gevochten werd er volgens de verschillende bronnen bij Kuysanjag, Kuyak, Taqtaq en Chamchamal. Een westere officier verklaarde dat de strijd bij Kuysanjag zondag was uitgemond in een klinkklare overwinning voor de Koerden. De gevechten van zaterdag bij Kuyak eindigden naar zijn zeggen in een bestand en een uitwisseling van gevangenen.

Een woordvoerder in Londen van de Patriottische Unie van Koerdistan beschuldigde Irak van nieuwe aanvallen op Koerdische dorpen en steden en vroeg de VN en het Westen gisteren om hulp. Naar zijn zeggen vielen er 60 gewonden en sloegen honderden mensen zondag op de vlucht toen Iraakse troepen met helikopters, artillerie en tanks de stad Taqtaq aanvielen.
Bij de strijd zouden zeker vier guerrillastrijders zijn gedood. Over slachtoffers aan Iraakse zijde zijn geen cijfers bekend.

De gevechten braken uit op een moment dat de onderhandelingen tussen president Saddam Hoessein van Irak en Koerdische groeperingen op een kritiek punt zijn aanbeland. Er ligt een voorstel voor autonomie dat de Koerden aanzienlijke politieke rechten zou geven, maar de Koerden zijn verdeeld over de vraag of zij dat voorstel moeten aanvaarden. Het blijft vaag over de status van het olierijke Kirkuk, waar beide partijen prijs op stellen en dat door vele Koerden wordt beschouwd als het hart van Koerdistan.

Rotterdamse mannen proefkonijn bij test nieuw medicijn

ROTTERDAM – Alle 80.000 Rotterdamse mannen van 40 tot 70 jaar krijgen de komende maanden een oproep om hun cholesterolgehalte te laten meten. Dit Bevolkingsonderzoek wordt uitgevoerd door de Erasmus-universiteit. Uit deze groep selecteren de onderzoekers 9.000 mannen met een matig verhoogd cholesterolgehalte. Dit heeft het onderzoeksteam van de Erasmus-universiteit gisteren in Rotterdam bekendgemaakt.

De deelnemers aan het onderzoek worden gevraagd mee te werken aan het zes jaar durende preventieonderzoek Rocari. Hierbij moet het effect van het nieuwe cholesterolverlagende medicijn simvastatine op het voorkómen van hart- en vaatziekten worden vastgesteld.
Hart- en vaatziekten zijn de belangrijkste doodsoorzaak in Nederland. Een verhoogd cholesterolgehalte is één van de oorzaken van deze ziekten. Of de sterfte eraan vermindert door de toepassing van cholesterolverlagende geneesmiddelen bij matig verhoogd cholesterol, is nooit vastgesteld en moet uit het onderzoek blijken.

De uitkomst van het onderzoek zal wereldwijd dienen als richtlijn voor de medische behandelwijze van personen met een matig verhoogd cholesterolgehalte.
Het onderzoek wordt alleen onder mannen gehouden, omdat hart- en vaatziekten bij hen twee keer zoveel voorkomen als bij vrouwen. Het effect van cholesterolverlagende middelen is bij vrouwen echter gelijk, dus de uitslag van het onderzoek geldt ook voor hen.
De Erasmus-universiteit is geselecteerd uit ongeveer twintig instanties uit de gehele wereld die het onderzoek wilden uitvoeren. De aanpak die de Rotterdamse universiteit voorstelt, zou het meest efficiënt zijn. Het onderzoek kost ruim 60 miljoen gulden. Alle kosten worden gedragen door het Amerikaanse bedrijf Merck USA, de producent van simvastatine. De universiteit is met Merck contractueel overeengekomen dat de resultaten van het onderzoek te allen tijde bekend worden gemaakt, met andere woorden ook als deze negatief zijn.

CDA-vragen verdwenen duikboot

DEN HAAG – De zoekactie naar de Potvis, de verdwenen Nederlandse duikboot, die vorige week vrijdag achteraf toch niet verdwenen bleek te zijn, heeft de ergernis gewekt van de CDA-fractie in de Tweede Kamer. Het Kamerlid Frinking heeft gisteren in schriftelijke vragen aan minister Ter Beek van Defensie gevraagd of dit soort situaties - zeker in vredestijd - niet kunnen worden voorkomen.
„Wilt u maatregelen nemen dat, zeker in vredestijd, dergelijke situaties, waarbij familieleden en de Nederlandse bevolking zonder reden in angstige spanning worden gebracht, worden voorkomen?", zo vraagt hij Ter Beek. De onderzeeboot van de Koninklijke Marine (67 bemanningsleden) reageerde sinds vrijdagochtend vorige week niet meer op oproepen. De duikboot van de Dolfijn/Potvisklasse, nam deel aan de Navo-oefening 'Vendetta' bij de Britse Shetland-Eilanden, ten noorden van Schotland.
De Potvis nam later vrijdag, weer contact op met de basis. Het bleek dat de commandant in de loop van vrijdagochtend een verhoogde vlootactiviteit bespeurde in de wateren boven hem, waarop hij zijn wapens in stelling bracht.

Shamir dreigt met terugtrekking uit vredesconferentie

JERUZALEM/CAIRO – Premier Yitzhak Shamir van Israël heeft gisteren gedreigd dat zijn land niet zal deelnemen aan de internationale vredesconferentie over het Midden-Oosten als de samenstelling van de Palestijnse delegatie niet bevredigend is. „Dit is een van de voorwaarden. We moeten het eens zijn over de samenstelling van de Palestijnse vertegenwoordiging. Wat dit punt betreft zijn de Amerikanen en wij het eens", zei Shamir voor de Israëlische radio.

Shamir vindt dat in de Palestijnse delegatie geen vertegenwoordigers uit Oost-Jeruzalem zitting mogen hebben.
De premier deed zijn uitspraken temidden van toegenomen spanning in de Amerikaans-Israëlische betrekkingen. De Amerikaanse president George Bush heeft het Congres gevraagd om het besluit over het Israëlische verzoek voor leningen vier maanden aan te houden. Washington heeft grote problemen met het Israëlische nederzettingenbeleid dat het vredesproces in gevaar kan brengen. De joodse staat wijst ieder verband tussen de gevraagde 10 miljard dollar aan leningen en het vredesproces af.

Noodzaak

Nederland en Egypte zijn het eens over de noodzaak van een spoedige Midden-Oostenvredesconferentie, maar over kwesties als het Israëlische nederzettingenbeleid en Oost-Jeruzalem bestaan accentverschillen.

De Egyptische minister van Buitenlandse Zaken, Amr Moussa, verklaarde gisteren na afloop van besprekingen met minister Van den Broek dat een verbod op het vestigen van nieuwe Israëlische nederzettingen in bezet gebied en de uitbreiding van bestaande een voorwaarde is voor het welslagen van een vredesconferentie.

Ouderen informeren ouderen

ROERMOND – De Katholieke Bond voor Ouderen in Limburg heeft sinds gisteren acht cursusleiders die leeftijdgenoten in de provincie gaan informeren en adviseren op gebied van wonen. De acht cursusleiders zijn de afgelopen maanden klaargestoomd voor hun taak.

Tijdens een bijeenkomst in het KBO-kantoor in Roermond reikte mevrouw Meerveld de certificaten uit aan de ouderen, die spoedig met de bestuursleden van de plaatselijke afdelingen van de KBO in de slag gaan.

De cursusleiders gaan proberen bestuursleden wegwijs te maken in de mogelijkheden op het gebied van het zelfstandig wonen. Ook actie richting plaatselijke overheid om de wensen van ouderen serieus te nemen, zit in het opleidingspakket van de geslaagden.

De eerste groep bestond uit mevrouw J. van Meeuwen uit Roermond, mevrouw T. Wolfs uit Thorn, F. Janssen uit Roggel, W. Janssen uit Helden, L. Achten uit Banholt, M. Wolters uit Oirsbeek, E. van Borgelt uit Weert en A. Hermanussen uit Heythuysen.

● *De 'oudere' cursusleiders krijgen hun certificaat uit handen van bestuurslid mevrouw Meerveld van de KBO-Limburg en kunnen vanaf vandaag hun leeftijdgenoten wegwijs maken op het gebied van (zelfstandig) wonen.*
Foto: JEROEN KUIT

'Brommer verzorgt meer overlast dan kleine luchtvaart'

Van onze verslaggeefster

HEERLEN - „Het is zwaar overdreven en zeker niet in overeenstemming met de werkelijkheid." Marcel Smeets, directeur van het luchtreclamebedrijf 'Trek Air' is boos over het voorstel van het ministerie van VROM om het gebruik van vliegveld Beek door sportles- en reclamevliegtuigjes te beperken. De beperking wordt mogelijk van kracht voor enkele uren in het weekeinde, omdat de geluidsoverlast dan het grootst is.

Jaarlijks worden ruim vijftigduizend sportles- en reclamevluchten vanaf vliegveld Beek uitgevoerd. Als alle toestellen met het juiste aantal toeren vliegen, produceren zij niet teveel lawaai. Volgens Smeets is het aantal decibels dat de kleine luchtvaart produceert tien keer zo gering als bij een brommer. Bovendien zijn alle toestellen voorzien van geluidsdempers op de knalpot en worden ze regelmatig gecontroleerd door de Rijks Luchtvaartdienst.

Volgens L. Litsenburg, van het ministerie van Verkeer en Waterstaat, komen de meeste klachten van mensen die 's zondags lekker in de tuin een praatje willen maken. „Zij kunnen elkaar vaak niet meer verstaan door de geluidoverlast van de kleine luchtvaart."

Smeets vindt dit sterk overdreven. „Als je een enquête zou houden onder de bevolking van Zuid-Limburg zou het merendeel zeggen; 'Maar nee, dat is toch niks, dat geluid wat die kleine kistjes produceren'."

Als het voorstel van VROM doorgaat, betekent dat volgens Smeets de ondergang van veel kleine vliegbedrijven. „Hoe meer je met een toestel vliegt hoe goedkoper het is. Daarnaast zorgt de nieuwe regeling er ook voor dat de inkomsten van vliegveld Beek sterk zullen dalen en in deze moeilijke tijd kunnen zij dat absoluut niet gebruiken."

Air Service Limburg was twee maanden geleden al op de hoogte van de nieuwe maatregelen. Directeur M. Kuipers zegt zich nog nergens druk over te maken, maar heeft ondertussen wel een advocaat ingeschakeld. Volgens hem gaat minister Maij Wegge (Verkeer en Waterstaat) iets verordenen zonder daarbij de juiste procedure te volgen.

Kuipers: „Normaal is het zo dat belanghebbende partijen inspraak krijgen in de procedure. Tot nu toe is ons echter geen inzage verleend in de klachtenstroom. De vliegtuigondernemingen krijgen geen kans om iets tegen de geluidhinder te doen. Waar is de democratie gebleven?"

De Nationale Ombudsman, mr drs M. Oosting, kwam vorige week tot de conclusie dat de behandeling van klachten over vliegtuiglawaai volstrekt onvoldoende is. In zijn rapport schrijft hij dat er weinig tot niets gebeurt met de klachten die binnenkomen. Ook is het volgens Oosting onduidelijk wanneer er nu precies sprake is van ontoelaatbare overlast voor burgers. „Als je bij het ministerie vraagt wie de klacht indient, waarom en wanneer, kan niemand daarop antwoord geven", vult Kuiper het rapport aan.

Volgens Kuiper is Maij-Weggen niet van haar plannen af te brengen, ondanks alle tegemoetkomingen van de kleine luchtvaart. „We hebben nu al de mogelijkheid om het geluid terug te brengen naar 55 decibel. Dit niveau brengt volgens onze technici geen geluidoverlast meer met zich mee." Het ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft nog geen geluidnorm vastgesteld voor de kleine luchtvaart. „We zijn er nog mee bezig ", aldus een woordvoerster.

Henk Hermans van Mestcoöperatie Zuid:

'Veeboeren willen snel duidelijkheid'

ROERMOND - „Duidelijkheid. Dat is wat onze veeboeren willen". Aan het woord Henk Hermans (39), secretaris van de vaktechnische organisaties van de Limburgse Land- en Tuinbouwbond en als zodanig adviseur van de Mestcoöperatie Zuid.

De coöperatie werd opgericht door Mestac, een coöperatieve vereniging die tot voor kort de afzet van de mest van 848 Brabantse veeboeren regelde en door de drie Limburgse coöperaties die weliswaar voor de verwerking van mest werden opgericht, maar zich kort na de oprichting eveneens met de distributie van mest gingen bezig houden. CAROM deed dat voor vleesvarkenshouders, COBAM voor pluimveehouders en COVAK voor fokvarkens- en kalverhouders. CAROM telt 68 leden, COBAM 59 leden en COVAK 223 leden.

Per 1 juli distribueert de in Eindhoven kantoorhoudende Mestcoöperatie Zuid de mest van haar leden naar tekortgebieden. Per schip naar Texel en de Wieringermeer. Per as naar West-Brabant, Zeeland, Noord-Holland, Groningen en Drente. Volgens Henk Hermans functioneert de Mestcoöperatie Zuid 'prima'.

● *Henk Hermans*

Opschaling

„Ook op het gebied van mestverwerking is veel in korte tijd tot stand gebracht. Ofschoon de COVAK op de Kronenbergerheide in Sevenum pas met de bouw van een zeugen- en kalvermestverwerkende fabriek is begonnen, wordt nu al aan een opschaling van 20.000 ton naar 200.000 ton gewerkt."

Ook Promest in Helmond heeft plannen tot opschaling. Standsorganisaties en coöperaties in Brabant en Limburg staan voor de kosten garant; LLTB en Landbouwbelang voor een bedrag van ƒ 7,5 miljoen.

„Particulieren hebben niet minder fors geïnvesteerd; met name in mestopslagcapaciteit. Anderen hebben de bereidheid, maar worden weerhouden door onduidelijkheid en onzekerheid. Er is al zoveel veranderd en gewijzigd. Neem het uitrijden van mest. In Limburg zijn vijf à zes regimes. Vandaar dat de LLTB een milieuwijzer heeft samengesteld, waar alle regelgeving nog eens op een rijtje is gezet."

Hermans: „Wie wil investeren, wil zekerheid voor de toekomst hebben. Daarom is het voornemen van de minister van landbouw, natuurbeheer en viserij om erkend emissie-arme stalsystemen te certificeren toe te juichen."

„De adspirant-investeerder wil zo langzamerhand ook duidelijkheid over de verhandelbaarheid van mestquota", gaat Hermans verder. „Het langverwachte verplaatsingsbesluit is er nog altijd niet. Als je ziet wat de regering momenteel op haar bord heeft liggen: de aow, de Ziektewet, dan zie ik dat dit jaar nog niet afkomen. De ministerraad heeft de Raad van State om advies gevraagd. Een en ander wordt op het ministerie geëvalueerd."

Henk Hermans verwacht dat een verplaatsingsbesluit tot 'versnelde afval van kleinere bedrijven' leidt. „Voor het overige moeten ook goed geleide kleine bedrijven de extra kosten als gevolg van mestwetgeving kunnen opbrengen. Er zal efficiënter moeten worden geproduceerd. Tegenover de extra lasten staan immers geen opbrengsten. Voor minder renderende bedrijven breken moeilijke tijden aan."

„Ik denk wel dat we er uitkomen", concludeert Henk Hermans. „Als de overheid maar zorgt voor voldoende rust in de sector. Daartoe zullen duidelijkheid en zekerheid moeten worden verschaft. Men kan van de boeren niet verlangen dat zij investeren als men onvoldoende zekerheden voor de toekomst heeft."

Met de boeren ziet Henk Hermans met belangstelling uit naar het resultaat van het beraad dat donderdag tussen het Landbouwschap en de minister Alders van volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieuhygiëne, Bukman van landbouw, natuurbeheer en visserij en Maij-Weggen van verkeer en waterstaat plaatsvindt.

jan van lieshout

FNV bereidt wao-acties in Limburg voor

HEERLEN – De Industriebond FNV gaat in de komende weken een groot aantal poort- en kantinebijeenkomsten houden als aanloop naar de acties en stakingen tussen 17 september en 5 oktober in verband met de waoplannen van de regering.

Deze week zijn er bijeenkomsten bij Sigrano en KNP Meerssen (vandaag), Pope Venlo, Herschi Hoensbroek, Regout Maastricht, Reko Beek en Enci Maastricht, Curver, Enraf Nonius en Korpershoek Brunssum en Sphinx Maastricht.

Manifestaties op 17 september (Prinsjesdag) zijn gepland op drie plaatsen in Limburg te weten industrieterrein Spekholzerheide om 12.30 uur, poort Volvo Born om 11.30 uur en industrie Heide Roermond bij Rockwool om 12.30 uur.

Na die datum volgens langdurige werkonderbrekingen en 24 uursstakingen.

Tuberculose in Würselen

WÜRSELEN – Meer dan 400 personen in de regio Aken zijn afgelopen week aangeschreven om zich te laten onderzoeken op tuberculose. Een verpleegster van het ziekenhuis Marienhöhe in Würselen bleek namelijk te lijden aan open tuberculose.

Ruim 300 personen zijn inmiddels onderzocht en volgens directeur Siegfried Edelmann zijn daarbij geen nieuwe gevallen van tuberculose geconstateerd.

Het hele ziekenhuis is inmiddels gedesinfecteerd.

Onderzoekers Ericsson aan de slag

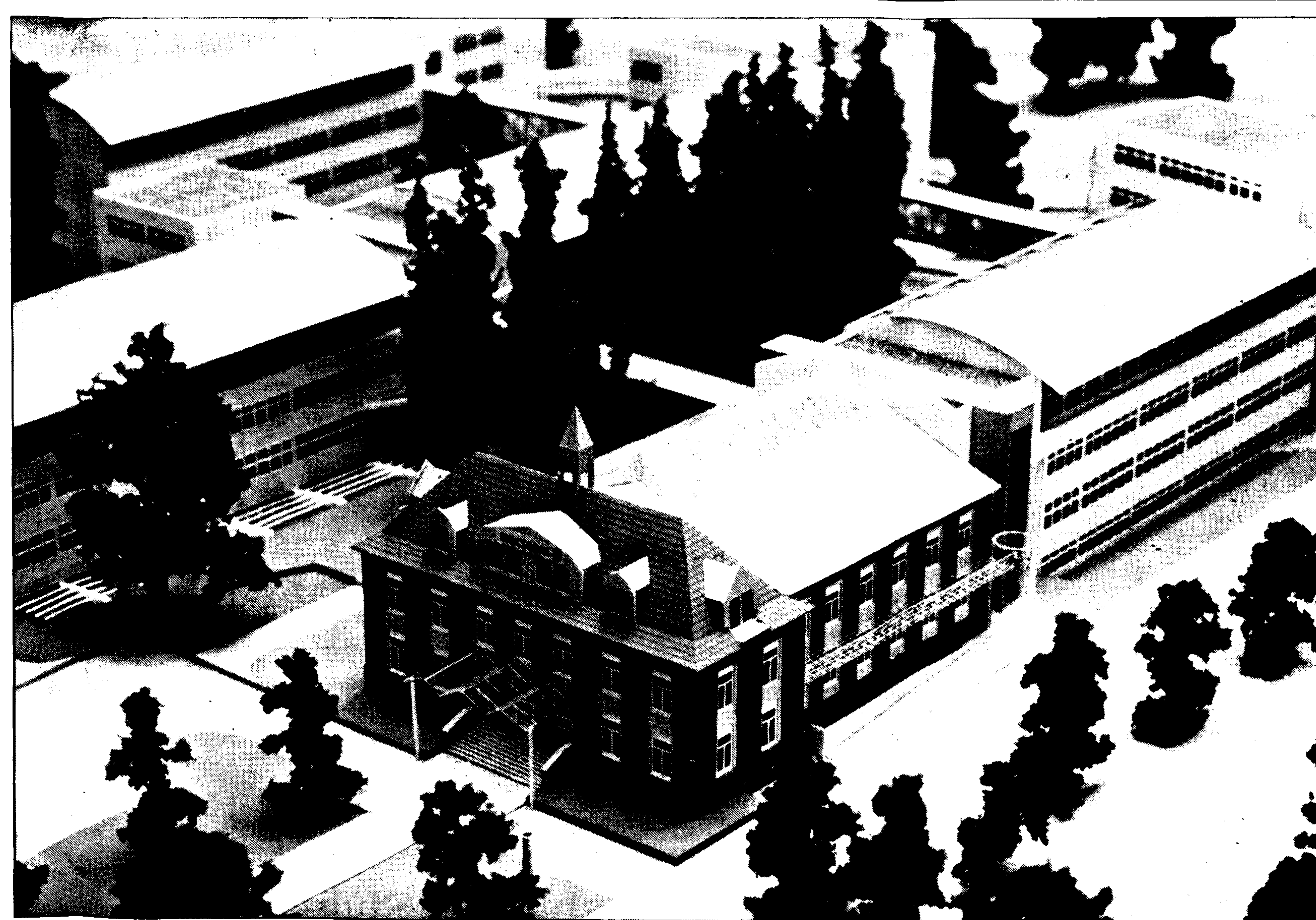
HERZOGENRATH – Het Zweedse telecommunicatieconcern Ericsson is gisteren in een nieuw onderzoekscentrum in Herzogenrath van start gegaan. Acht maanden nadat Ericsson met de bouw van het nieuwe laboratorium begon, werken er al 130 mensen.

De Zweden hebben gekozen voor een vestiging in Duitsland om flink te kunnen profiteren van onderzoekssubsidie van de EG.

De nadruk van de activiteiten in Herzogenrath ligt op onderzoek naar software voor draagbare telefoons. Ericsson investeert in totaal DM 150 miljoen in het onderzoekscentrum. Eind 1994 is het complex pas helemaal gereed. Er werken dan zo'n 500 ingenieurs.

De markt voor draagbare telecommunicatie ' heeft volgens Ericsson enorme groeikansen. De Zweedse multinational is met 40 procent marktleider.

Tien van de 14 Europese landen die een nieuw telecommunicatienet voor draagbare toestellen opzetten, hebben voor het systeem van Ericsson gekozen.

● *Maquette van het nieuwe onderzoekscomplex van Ericsson in Herzogenrath.*

Prof. Blijlevens laakt fusieplannen met UTP

Van onze verslaggever

HEERLEN – Rector-magnificus prof. dr A.J.M. Blijlevens van de Universiteit voor Theologie en Pastoraat (UTP) in Heerlen heeft gisteren de voorgenomen fusieplannen tussen UTP en de Katholieke Universiteit Nijmegen gelaakt. Hierdoor zou het voortbestaan van de UTP op de tocht komen te staan. Hij zei dit in zijn rede bij de opening van het academisch jaar van de UTP.

In zijn betoog schemerde echter ook een schamel brokje optimisme. „Als de voortekenen ons niet bedriegen, lijken de weliswaar beperkte kansen voor een voortbestaan van de UTP aanwezig."

Volgende week vergadert de Vaticaanse congregatie voor het katholiek onderwijs over de kwestie. Volgens Blijlevens laat het Vaticaan de deur op een kier staan. „Alles is mogelijk. Er is nog niets definitief besloten."

Ook bisschop J.M. Gijsen van Roermond lijkt op zijn besluit terug te komen. In eerste instantie pleitte hij voor algehele sluiting van de UTP. Nu wil hij slechts de drie laatste jaren van de zesjarige opleiding naar Nijmegen transporteren. Hiermee deelt Gijsen de mening van kardinaal A.J. Simonis. In het gunstigste geval kost dit Heerlen nog altijd 25 van de 75 arbeidsplaatsen.

Ondanks alle negatieve geluiden is het aantal eerste-jaars-studenten in vergelijking met vorig jaar toegenomen. Het bestand steeg van 51 naar 64 studenten. Blijlevens zegde toe dat alle studenten, ongeacht de fusie-plannen, zijn of haar opleiding in Heerlen kunnen voltooien.

'Busondernemingen waren bang'

Vredesactie naar Medjugorje mislukt

HEERLEN - De vredesactie die moest bijdragen tot het spoedig beëindigen van de nog steeds voortwoekerende oorlog in Joegoslavië, is mislukt. Dit zeer tot spijt van de 80-jarige Heerlenaar J. Lahaye, die hiermee zijn belofte aan onder andere een tiental priesters en zusters uit het bekende Maria-bedevaartsoord Medjugorje enkele dagen geleden in duigen zag vallen.

Hij had de vrome wens om met rond duizend bussen uit Nederland, Duitsland, België en zelfs Frankrijk naar het Joegoslavische bedevaartsoord te vertrekken. Die vredesclonne zou dan, zoals gepland, eind vorige week vertrokken zijn.

„Veel busondernemingen waren bang en vonden het risico te groot. Zeker ook omdat de strijdende groepen zich nog steeds niet aan het 'staakt het vuren' houden en er over en weer doden vallen", liet mevrouw Lahaye gisteren weten.

Ze vulde vervolgens aan dat haar man, voorzitter van de in Heerlen gevestigde 'Stichting Koningin van de Vrede Medjugorje', ondanks alle dreigingen gisterochtend toch met twaalf bedevaartgangers per vliegtuig via Belgrado naar Mostar is gevlogen, waarna ze met een busje verder zouden reizen naar Medjugorje. Het ligt in de bedoeling, als er voldoende aanmeldingen zijn en de onrustige toestand in Joegoslavië verbeterd is, om op 18 september en 21 oktober weer per bus naar het Maria-bedevaartsoord te vertrekken. Medjugorje, waar Maria in 1981 voor de eerste keer aan drie zussen en twee broers verscheen, is vanaf die tijd een gewild bedevaartsoord dat in de loop der jaren al door zo'n 10 miljoen bedevaartgangers is bezocht.

Limburgs Dagblad
piccolo's
Voor méér resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met een woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,25.
Afwijkende tarieven voor rubrieken: Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,10 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,70 per mm.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal een woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,70.
Advertenties onder nummer ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag ƒ 4,75

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitimatie

Telefonisch opgeven
045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Personeel gevraagd

Koophuis "Slaapcomfort" Maastricht
heeft plaats voor een vriendelijke
verkoopster
voor plm. 20 uur en een handige
bezorger
voor 40 uur. Sollicitatie na tel. afspr. Mevr. Roumanns, tel. 045-416353 na 19.00 uur.

Landelijk Ochtendblad vraagt met spoed
een bezorger/ster voor Vaals
Aanmelden: tel. 04454-3259
Of R. Mullenders, Bloemendalstraat 35 te Vaals of: tijdens kantooruren 040-121775.

Fa. WGW Bouw. Voor direct gevr. voor Duitsland METSELAARS, betontimmerlieden. Ook colonnes. 045-231336/ 230477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

AGB/Nederland is op zoek naar freelance ENQUETEURS/enquetrices. Bel voor toezending van onze informatie-brochure: 035-258511 (ma. t/m do. tussen 9.00 uur en 12.30 uur).

Gevr. part-time TAXI-CHAUFFEURS en centralist, dag-, nacht- en weekenddienst, evt. WAO-er. Julianastr. 6, Brunssum. Tel. 045-252444

Met sp. gevr. internationaal CHAUFFEURS, lfst. met erv Tel. soll. 045-322006.

Gevr. HULP in de huishouding voor 1 keer per week. Tel. 045-741867.

Bijverd. aangeb. als parttime CHAUFFEUR voor escort service, weekend vrij. Info v.a. 14 uur. 045-326191.

DAMES, leuke bijverdienste in cosmetica en kado artikelen. Div. mogelijkheden. Bel vrijblijvend. Tel. 043-641104

Gevraagd EXPEDITIE-CHEF en Magazijnpersoneel. Tel. 045-210606 tst. 15. B.V. Kepu Z.B.

Een zelfstandige BUFFET-HULP plus ober gevr. voor feestzaal "'t Streeper Kruis", Streeperstr. 66, Landgraaf. Tel. 045-313397.

Nette VERKOOPSTER gevr voor onze slagerij, voor 4 dgn. p.wk. Fa. slagerij Kapell, Tudderenderweg 104, Sittard. 046-512197.

Bouw- en ingenieursburo Catena BV vraagt voor haar eigen werken in Duitsland, BETONTIMMERLUI en metselaars (liefst coll.). Hoog loon, wekelijkse betaling, Duits verzek. Soll. na telef. afspraak 045-232100.

TAXICHAUFFEURS gevr. parttime en weekend. Met ervaring voorkeur. Tel. 045-318898.

MEISJES gevr. voor SM, goede verdiensten. Club Rachel, Pr. Hendriklaan 312 Brunssum. 045-274810.

MEISJES!!! kom een koffie drinken en voel hoe fijn onze werksfeer is. Dat we ook nog goed verdienen is prachtig. Lydia Privé. 046-749662, Geleen.

Aannemersbedrijf Belo vraagt ervaren BETONTIMMERLIEDEN, metselaars voor Duitsland. Hoog loon. Tel. 045-250930/250238.

Gevraagd CASSIERES. Tel. 045-210606 B.V. Kepu Z.B.

Gevr. FRITUREHULP voor 3 doordeweekse dagen. Inl. tel. 045-323171.

Ervaren VERKOPERS en ploegbaas gevr. voor de verkoop van onderhoudsprodukten in België. Goede bijverdienste en beste condities, zonder ervaring onnodige te solliciteren. Telef. inl. te verkrijgen 045-222256 tussen 19.00 en 20.00 uur.

Gevr. nette fulltime TAXI-CHAUFFEUR. Pers. aanmelden na 14.00 uur Hoofdstr. 255, Hoensbroek.

Te huur gevraagd

Zakenman b.b.h.h. zoekt ruime kamer bij ouder echtp. of dame. Met kost en inw. Omg. MAASTRICHT/Geleen. Tel. dienst aanw. te zijn, react. tel. 043-435829.

OG te huur

Mooi appartement te huur in VALKENBURG, 1 min. van station. Tel. 04406-16327.

HEERLERHEIDE, Kampstr. 35, 2e verd., app. te huur, ƒ 690,- all-in, voor werkend persoon. Tel. 043-642522.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

*** ONZEKERHEID OVER HYPOTHEEKRENTE ***
Kies 20 jaar, rentevast 9,1% met gemeente garantie
Ook bijzondere mogelijkheden voor 2e inkomen tot 30 jaar.
Bel tijdens kant.uren: 045-712255 na kantooruren/ weekend 045-440731. Hypotheekadviseur J. Wetsels.
Stienstra Hypotheekservice

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Stevensweert
Te koop in de oude kern van Stevensweert zeer mooie expositieruimte met drie verdiepingen, voor verschillende doeleinden geschikt. Tot. vloeroppervl. ca. 120m2 Vraagprijs ƒ 135.000,- k.k. Inlichtingen: Biermans Makelaardij ECHT. Tel. 04754-85006.

Reparaties

TV/VIDEO reparaties. Binnen 24 uur klaar, met prijsopgave en gar. E en E Electronica, tel. 045-231340

REPARATIE van wasmachine en alle huish. apparaten. Toenbreker Wasautomaten, 045-325819. Tev. Miele specialist!

Diepvries en KOELKAST-REPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen, 046-745230 service binnen 24 u.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch-Landgraaf. Tel. 045-314122

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Kamers

Te huur ZIT/SLAAPK. te Hoensbroek. Na 14.00 uur 045-229654.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Bouwen/Verbouwen

i.v.m. reorganisatie magazijnen:
Restantverkoop wand- en vloertegels sanitair en keukens
Profiteer nú van hoge kortingen!
Kwaliteitsprodukten tegen weggeefprijzen.

STEVENS BOUWMATERIALEN
SITTARD, Dr. Nolenslaan 122 (industrieterrein Noord)
Telefoon: 046-590300.
Geopend: ma. t/m vrijd. van 08.00-18.00 uur.
zat. van 09.00-13.00 uur. (sept)

GEVELRENOVATIES A. van Leipzig, uitkappen, nat stralen, voegen, impregneren. Tel. 045-259492.

Direct resultaat, als uw SPOTJE op LD-TV staat. Bel 045-719966 voor meer info.

bouwmat./machines

KUNSTSTOF-ramen-deuren-serres, van fabrikant naar klant, nergens goedkoper. Tel. 045-327962; fax. nr. 045-327963.

Hobby/D.h.z.

Te k. Smyrna GAREN, ƒ 1,- per knot, alle kleuren. Tel. 045-323006.

Winkel&Kantoor

SEPTEMBER-AKTIE: Kassa's, weegschalen, kantoormachines, kantoormeubelen. Roltex b.v. t.o. Maktro Nuth. 045-242880.

Landbouw

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Uit voorraad leverbaar: alle typen vaste tandcultivatoren, veewagens 2-4 koeien en 6-8 koeien tandemas, gegalvaniseerde maisvoederdrinkbakken ook gedragen of op wielen met ev. hooirek en of dak, 1500/ 3600 ltr. krachtvoerbakken voor zoogkalveren, 1- en 2-rijige aardappelvoorraadrooiers, perfecte weidebloters, plastis drinkbakken 400/1200 liter. LMB Jean SPONS, Eysden, 04409-3500.

Te koop ongespoten BAKPRUIMEN. Kantstraat 2a Waubach.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Auto's

Welling Opel biedt aan:

Mercedes 190 1e eig. div. extra's augustus	1988
Audi 80 1.8S stuurbekr. blauwmet. juli	1990
Ford Escort 3-drs. 1.4i CL nw. mod. januari	1991
Escort 5-drs. 1.4 CL schuifd. get. gl. maart	1989
Ford Fiësta 1.4 Ghia, div. extra's januari	1991
Hyundia Stellar 4-drs. 2.0 GSL aut. maart	1988
Fiat Uno 75 IE, spoilerpakket, oktober	1987
Senator 3.0i CD airco ABS, alle extra's juli	1988
Vectra 4-drs. 1.7 diesel juli	1990
Kadett 4-drs. 1.6i aut. staalgrijs april	1990
Kadett 4-drs. 1.8S GLS goudmet. oktober	1987
Kadett 4-drs. 1.8 S staalgrijs januari	1988
Kadett 5-drs. 1.6i GL Caravan v. extra's okt.	1988
Ascona 4-drs. 1.6S blauw april	1985
Corsa 3-drs. 1.5 diesel Swing 5-bak mei	1990

Diverse Opels en andere merken.
Inruil en financiering mogelijk.

Haefland 2, Brunssum. Tel. 045-257700.

INRUILAUTO's

Ford Escort Laser blauw	1984
Mazda 323 5-deurs, donkergrijsmetallic	1986
Skoda 105 S groen	1988
Renault 19 GTR 3-deurs rood	1990
Seat Fura rood 3-deurs	1985
Volvo 340 DL 4-deurs	1985

Ons Fiat aanbod

diverse Panda's, alle types vanaf	1984
diverse Uno's, alle types vanaf	1986
Uno diesel beige	1986
Uno 45 S IE 5-deurs nieuw model, rood	1990
Uno 70 IE 3 deurs nieuw model, zwart	1990
Uno 75 SX 3-deurs, nieuw model, zwart	1990
Tipo 1.4 DGT donkergrijsmetallic ... nov.	1989
Tipo 1.6 DGT roodmetallic, diverse extra's	1989
Regata 70 met LPG donkerrood	1985
Regata 85 Super met LPG donkerblauw ... okt.	1986
Ritmo Diesel 5-deurs CL grijsmetallic	1986
Croma SL IE donkerblauw, alle extra's	1988

Inruil-financiering-APK
Bovaggarantie
Fiat Creusen Heerlen
Parallelweg 34, Heerlen. Tel. 045-742121.

OPGELET, gevr. voor export, pers. en bedrijfsauto's in alle prijsklasses v.a. ƒ 500,- . Schade of defect geen bezw. Contact geld. 045-727742 b.g.g. 723076.

NIEUW. Loop-sloop-schade- en bedrijfsauto's gevr. Wij bieden de hoogste prijs in Limburg, ƒ 500,- tot ƒ 20.000,-. Bel nu tel. 045-426817, ook 's avonds.

Gevr. loop- en schade-auto's. Betalen ƒ 400,- tot ƒ 20.000,- voor uw auto! 045-423063 of 423199.

INKOOP alle merken auto's. Wij betalen hoogste prijs, 045-416239.

Opel KADETT 5-drs bwj. '86 59.000 km, ƒ 11.500,-. Inr. kl. auto mog. 04450-3617.

2x Ford FIESTA, '78/'79, ƒ 850,-/ƒ 950,-; Fiat 127, bwj. '83, 5-bak, ƒ 2.400,-; Vauxhall Chevette; Renault 5, alles met APK. Buttingstr. 24, Hoensbroek, achterom.

Te koop Opel KADETT, bwj. '79, ƒ 1.250,-. APK gek. Tel. 04450-2826.

Te k. Renault Fuego, eind '81, i.z.g.st. Tel. 045-215697.

VW GOLF, bwj. '79, 5-drs., APK 4-9-'92, trekh., i.z.g.st., vr.pr. ƒ 1.100,-. Haesenstr. 44, Schaesberg.

Te k. Opel RECORD 2.3, bwj. '81, diesel, APK 7- '92, i.g.s.t., vr.pr. ƒ 1.850,-. Tel. 045-320114.

Te k. Honda ACCORD 1600 Sedan, nieuw APK, banden, uitlaat, trekh. vr.pr. ƒ 2.500,- Tel. 045-412859.

BMW 735i, vele opties, NL-kent., i.z.g.st. Tel. 0932-11772221.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Te k. Fiat RITMO bwj. '86, APK, zeer mooi, vr.pr. ƒ 2.800,-. Tel. 045-422217.

Te k. Ford ESCORT 1300 L, bwj. '81, 5-drs., vr.pr. ƒ 2.950,-. Tel. 045-227673.

Te koop Ford ESCORT bwj. '79, APK 9-'92, pr. ƒ 1.450,- Tel. 04499-4529.

Ford SIERRA 2.0 L, bwj. '83, 5-drs, APK 9-'92, auto verkeerd in nw.st., vr.pr. ƒ 3.750,-. Tel. 045-423199.

Automatiek Ford ESCORT 13, bwj. '80, APK 5-'92, i.z. g.st., ƒ 1.850,-. 045-316940

Ford FIESTA 1.1, nw. mod. '85, bijz. mooi, pr. ƒ 5.500,-. Tel. 045-751387.

Te k. Ford TAUNUS, bwj.'80 veel extra's, i.g.st., tel. 045-455285

Mooie 4-drs. ACCORD bwj. '80, APK 8-'92, pr. ƒ 1.650,- Tel. 045-422610.

MAZDA 323 Sedan, '84, i.z. g.st. 045-740041 b.g.g. 751632.

Mitsubishi COLT GT Sport, eind '82, APK 9-'92, veel extra's, ƒ 3.750,-. Tel. 045-225913.

Opel KADETT 1.3 S, bwj. '80, 5-drs., blauwmet., i.z.g. st., APK mei '92, vr.pr. ƒ 2.200,-. Tel. 045-271679, na 18.00 uur.

VECTRA 1.6i GL '90; Kadett 1.6 LS 5-drs. '86; Kadett Sedan 1.3 LS '86; Kadett Caravan 1.3 LS '87; Kadett 1.2 S '83; Kadett 1.2 N coupé '77; Ford Fiësta 1.1 '81. Automobielbedr. Denneman Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Opel KADETT 1200 S t. '78, APK 8-'92, ƒ 950,-. 045-726112.

Te k. Opel REKORD, bwj. '85, i.z.g.st., ƒ 10.500,-. Tel. 045-251180.

Opel MANTA 1900 SR 1 jr. APK, 100% in orde, vr.pr. ƒ 1.100,-. 045-423063.

Suzuki SAMURAI, geel kent., bwj. 9-'90, metal.top, kl. lichtbl.met., brede banden, 21.220 km, vr.pr. ƒ 24.000,-. 045-245113.

Te koop Toyota COROLLA Liftback bwj. '82, APK 5-'92, pr. ƒ 2.950,-. Notarisstr. 24, Susteren.

VW JETTA model '82, 1300 GL, trekh., dubb. spiegels, stereo-install., APK 6-'92, gas-install., voor ƒ 12,50 rijdt u 500 km, i.z.g.st. van onderhoud, ƒ 3.000,-. Tel. 04754-84962.

VW GOLF LS bwj. '77, APK, in prima st., ƒ 1.150,-. Tel. 045-726112.

Te k. VW PASSAT diesel, bwj. '81, zeer mooi en betrouwbaar, ƒ 3.950,-. Pr. Hendrikstr. 4, Landgraaf.

Te k. VW KEVER 1303S, bwj. '73, ƒ 4.500,-, i.z.g.st. inr.mog. 045-724417.

VOLVO 440 GL, 11-'88, in st.v.nw. ƒ 18.900,-. Tel. 046-512138.

VOLVO 340 1.7, '88, plus extra's, keur. toegest., vr.pr. ƒ 12.500,-. 046-522718

Te k. VOLVO 340 5-drs, type '85, weinig km., ƒ 4.350,-. Tel. 046-522689.

CITROEN BX 14 RE '86 ƒ 6.500,-; Ford Siërra 23 D, bwj.'85, ƒ 6.250,-; Toyota Tercel, bwj. '80, ƒ 1.650,-; Fiat Panda bwj. '82, ƒ 2.600,-; BX, bwj. '83, ƒ 3.650,-; Mitsubishi Colt, i.z.g.st., ƒ 1.750,-. P. Nuytsstr. 157, Heerlerheide. Tel. 045-727347 / 06-52870500

Auto KALDENBORN wij betalen ƒ 400,- tot ƒ 30.000,- voor uw auto! 045-411572.

Alle merken AUTO'S en bestelwagens te koop gevr. va. bwj. '79. Tel. 046-332010.

Ford Siërra Stationcar Diesel '88; Renault Nevada Stationcar '87; VW Golf GTD Turbo type '90; Renault 25 TS type '89; Mercedes 230 E type '87 bijna alle extra's; Ford Escort 1300 '85; Ford Taunus 1600 '82 ƒ 3.250,-; Opel Ascona 1600, '83 ƒ 5.500,-; Ford Escort 1600i '88; Ford Escort 1600 4-drs LPG '89; Datsun Blue Bird 2.0 SLX '88; Mazda 626 diesel '86 ƒ 10.750,-. WEBER Autobedrijf, inruil, financiering. Bovag-garantie Baanstr. 38, Schaesberg. 045-314175.

Niet vergeten! Heeft u al voor een auto bij QUATRO Cars gekeken? Heerlerbaan De Locht 80E, Kerkrade. 100 mtr voor grensovergang

Wij geven het MEESTE voor uw auto! U belt, wij komen! 045-422610, ook 's avonds.

Autocentrum VEENSTRA: Opel Omega 2.0 i LS 19.000 km '89 ƒ 27.900,-; Opel Kadett 13 S Club '88 ƒ 17.250,-; Ford Siërra 1.6 4-drs special '89 ƒ 21.900,-; Ford Escort 1.6 i nov. '87 ƒ 15.900,-; VW Golf GTi 1.8 '86 ƒ 18.250,-; Fiat Tipo 1.4i Digitronic '90 ƒ 21.500,-; Mazda 626 GLX 5-drs. '87 ƒ 14.500,-; Honda Accord 2.0 EX '87 ƒ 19.500,-VW Golf 5-drs. 1.8 CL '86 ƒ 14.250,-; Peugeot 405 GL '89 ƒ 20.900,-; BMW 316 lm-velgen verlaagd '84 ƒ 13.900,-; Volvo 340 automatiek '84 ƒ 6.250,-; Nissan Micra automatiek '85 ƒ 9.900,-; BMW 520i '88; Opel Corsa 1.2 City '88 ƒ 13.400,-; Ford Siërra combi 2.0, '86 ƒ 13.900,-; Mazda 626 2.0 GLX coupé, '88 ƒ 19.900,-; Bovag-garantie, inruil, financiering. Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgerweg 13 Voerendaal, 045-752999

Fiat FIORINO bestel, grijs kent., '82, APK 8-'92, pr. ƒ 1.350,-. Tel. 045-216357.

Te k. Fiat RITMO 65 L, bwj. '80, 1jr. APK, vr.pr. ƒ 1.000,- Tel. 045-422217

Te k. Sportwagen NISSAN 280 ZX Turbo met T. Bar, bwj. '85. Event. inr. mog. Tel 04492-1304.

Te k Opel Kadett CARAVAN 12S, 1980 met trekhaak, Weyenbergstr. 80, H'broek.

Te k. PEUGEOT 305 GL, bwj. '80, km.st., 90.000 i.g.st ƒ 750,-. Tel. 046-339306 b. g.g. 046-333404.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

PEUGEOT 205 XS, bwj/ '88, groenmet., schuifd., i.z.g.st. Tel. 045-422395.

VW GOLF Cabrio, bwj. '81, zeer mooi, blauwmet. Tel. 045-727347.

Te k. VW JETTA 1300 CC, APK '92, bwj. '81, pr. ƒ 1.750,-, 75.000 km. Tel. 045-722137.

Sloopauto's

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel.045-254049.

Loop- sloop- en SCHADE-AUTO'S en oud ijzer, te koop gevr. Tel. 04455-2743.

Te koop gevraagd loop-, sloop- en SCHADEAUTO'S. Tel. 04450-4623.

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

Te koop gevraagd loop-, sloop- en SCHADEAUTO'S. Hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-254081.

Te koop gevr. sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-519637/046-512924

Bedrijfswagens

TOYOTA bus geel kent. Type Hiace '85, pr. ƒ 10.500,-. Inr. mog. 04450-3617.

Onderdelen/acc.

Te k. AUTOGAS-INSTALLATIE compl. t.e.a.b., liefst na 18.00 uur 045-440926.

Te k. partij gebr. AUTOBANDEN, velgen, sportvelgen, wieldoppen Mercedes. Jan van Cruchten, Schandelerstr. 2, Heerlen. 045-722844 b.g.g. 714496.

(Brom)fietsen

Div. overjarige ATB- Race- en Stadsfietsen, model 1990 spec. prijs. o.a. Koga, Giant, Gazelle. Bert REKERS, Willemstr. 85, Heerlen. Tel. 045-726840.

SNORBROMMER gevraagd Tel. 04406-12875.

T. k DAMESBROMMER bwj '87 met helm i.nw.st. Eisenhowerstr 15 Eygelshoven

Oma- en OPAFIETS, dames-, heren- en kinderfietsen. Tel. 045-257371

Te k. HERENFIETS merk "Pointer" 2 jr., trommelremmen, 3 versn., pr.n.o.t.k. Tel. 045-273208.

Caravans

Te k. GEVRAAGD alle merken tourcaravans en vouwwagens v.a. '79. Contant geld. Tel. 045-323178.

(Huis)dieren

Honde-, kippen- en KONIJNENHOKKEN vanaf ƒ 195,- Houtbouw Ubachs, Eygelshovergracht 39, Kerkrade-Tel. 045-460252.

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl.America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

VOGELS, eenden, fazanten, raskippen, duiven en papegaaien. Alle hoenders, hofdieren. Klein America Achel(B) 09-32-11644489

PUPPY'S Mechelse Herder, 9 wkn. oud met alle inent. pasp. ƒ 300,-. 045-729328.

Compl. AQUARIUM incl. ombouw, met Discusvissen. Koopje!! Tel. 045-222730

In/om de tuin

Hardhouten anti-slip vlonderplanken, stevige tuinschermen op maat, planken, palen, bielzen enz. Impreg TUINHOUT BV. In de Cramer 18, Hrln. 045-717733.

Vandaag nog modder en zand, morgen GAZON. Graszoden .v.a. ƒ 3,25 per m2. Jawell 045-256423.

Opleidingen

Examengarantie
Basiskennis boekhouden, Praktijkdiploma boekhouden, MBA, NIMA-A, Praktijkdiploma Informatica met examengarantie! SPD.
Informatie en gratis prospectus drs. S. Brouwers, tel. 04408-2304 of tijdens kantooruren 077-520440.
Bedrijfshogeschool Katholieke Leergangen/ Limburgse SPD Opleidingen Brouwers.

Modellenburo
Fashion & Style
Tel. 045-422424.
Start binnen kort de cursus
Mannequin, dressman, fotomodel
Informatie en inschrijvingen vandaag vanaf 20.00 uur. in Grand Café Puccini, Markt 54, Kerkrade.

Zeg wat u wilt zeggen! Overwin spreekangst. SPREEKVAARDIGHEID Cursus start medio in het gehele land. Rhetorica 078-130388.

Rijles

Lekker snel je rijbewijs. Autorij-opleidingen in 8 tot 12 dagen of 8 tot 12 weken. Bel voor info Bovag-rijschool van Bentum, tel. 045-217487 b.g.g. 06-52822753

Uw RIJBEWIJS op Saba in 8 dagen via autorijschool De Antillen. Inl. 04750-32428. Niet geslaagd geld terug. Vraag naar onze voorwaarden. Ook rijlessen voor beginners.

Mode Totaal

Exclusieve Bruids- en modestoffen. STOFFENBEURS Annie Tummers, Steenweg 23, Sittard. Tel. 046-512726.

Huish. artikelen

IJSKAST en gasfornuis gevraagd. Tel. 045-323077.

SPAANSE les, kl. groepen-privaat. Tel. 045-459938, 's ochtends of na 19 u.

Bel de Vakman

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

STOELMATTERIJ vern. rieten en biezen stoelen met gar. Bel. 045-418820.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor Uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte. 045-323178.

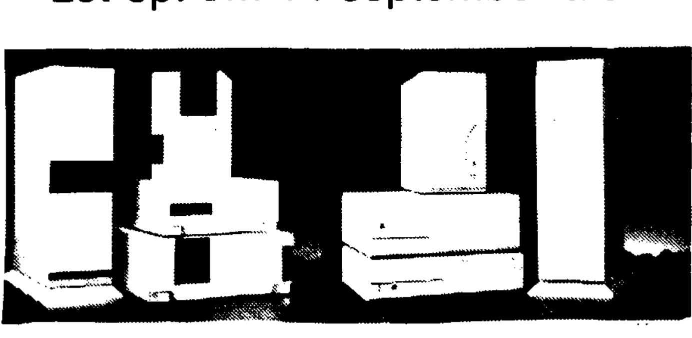
OPRITTEN en terrassen in klinkers of sierbestrating ook tuinaanleg, vrijbl. prijsopg. 045-324249

Diepvries en KOELKAST-REPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen, 046-745230 service binnen 24 u.

Voor al uw TEGELWERK en verbouwingen. Bel na 18.00 uur 043-625242 of 04405-2790.

Computers

Let op: t/m 14 september a.s.:

Divice P.C.'s met 10% korting op de toch al zeer lage prijzen!!
Divice AT 80286-16Mc, 1 Mb RAM nu ƒ 1.521,-
Divice AT 80386SX-16Mc, 1 Mb RAM nu ƒ 1.829,-
Divice AT 80386-33Mc 64Kb cache 4Mb RAM nu ƒ 2.883,-
Divice AT 80486-33Mc 256Kb cache 4Mb ram nu ƒ 4.435,-
Alle systemen met 43 Mb Harddisk, 3.5" Diskdrive en VGA 800 x 600 paperwhite monitor
Ook ander configuraties zijn mog. Prijzen excl. 18,5% BTW
Divine Soft
Annastraat 50-52, GELEEN, tel. 046-753899

Huw./Kennism.

Jongen 28 jr. 1.70 mtr. zoekt leuke VRIEND plm. 30 jr. om leuke toekomst mee op te bouwen. Br.o.nr. B-9131 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

JONGEMAN 31 jr. goede vaste baan, goed uiterlijk, zkt kennismaking. Br.o.nr. B-9144, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Wonen Totaal

Te koop gevraagd BAROK bankstellen, kasten en eethoeken. De Meubelloods, Almelo. Tel. 05490-71475 b.g.g. 11608 en 71826.

INBOEDELS gevraagd. Tel. 045-323077

Moderne MEUBELS gevraagd. Tel. 045-323077.

Te k. lange massief eiken EETTAFEL met dik blad ƒ 500,-; kamerlamp ƒ 100,-; salontafel ƒ 75,-. Tel. 045-740892.

Grenen HOEKKEUKEN 3.25-2.30 m. Beekerbaan 32, Schimmert, 04404-1425

Muziek

Te k. SLAGWERK merk Premier 5-dlg. compleet. Tel. 045-227763 of 230613.

Literatuur

2e h. BOEKEN goed-koop je bij Bookshop-KHnRA. MARA3nH. Peldenstr. 6, Nieuwdorp/Stein v.a. ƒ 0,75

Te koop gevr.

Voor al uw oude METALEN. Frans v.d. Loop Recycling/ Methaalhandel, Kissel 12-14, Heerlen 045-726392

Gebr. SWINKELS zijn verhuisd naar De Beitel 74, Heerlen. Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oud ijzer/metalen. 045-422025.

INBOEDELS gevraagd alleen kleine artikelen. 04406-12875.

Inkoop GOUD enz. tegen contant geld (defekt of heel). Verseveld, Saroleastr. 80A, Heerlen. Tel. 045-714666.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Diversen

Gebit gebroken! TANDTECHNISCHE praktijk Hoonhout voor nieuwe gebitsprothese en reparaties. Akerstr. Noord 328, Hoensbroek. 045-228211.

Voor Piccolo's zie verder pagina 18

Kachels/Verwarming

Gas-hout KACHELS, zomerprijzen. Gratis geplaatst. De Kachelsmid, Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638.

Proficiat!

Proficiat 75 jaar
Kinderen en kleinkinderen.

Hiep, hiep, hoera!!!

Karli 39 jaar?
Was het maar waar! Wij pakken bij Piet de leuning

Proficiat!!
met uw 90-ste verjaardag
Louis, Ria, Nettie en Henk.

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER
Stuur uw brief (voldoende gefrankeerd) naar het Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Heerlen en vergeet niet links onder op de enveloppe het nummer uit de advertentie te vermelden.

Harry Thomas Presenteert
SCHLAGERFESTIVAL 1991
RODAHAL KERKRADE

Vrijdag 13 september
Zaterdag 14 september
Presentatie:
DENNIE CHRISTIAN
Zaterdag uitverkocht

ARTIESTENPLOEG:
** Dennie Christian (presentatie) * Roy Black (alleen op vrijdagavond) * Karel Gott (alleen op zaterdagavond) * Andrea Jürgens * Jonny Hill * Rex Gildo * Margot Eskens * Freddy Breck * Andy Borg * Micha Marah * Jurgen Drews * Fernando Express * Mel en Judith Jersey * Marc & Dave * Mary Roos * Bernhard Brink * Nicole * Klaus Densow * Peter Orloff * Willy Sommers * Marga Bult * Bernd Clüver*

Aanvang: 20.00 uur. Zaal open: 19.00 uur. TV-registratie: TROS. TV-regie: Ger Rod
TV-uitzendingen: TROS, VTM en RTL-Plus.
Produktie en samenstelling: Harry Thomas.
Organisatie: Harry Thomas, Harrie Cremers, Hans Krasovec, Leon Ramakers i.s.m. het Limburgs Dagblad.
Kaarten à ƒ 43,- p.st. verkrijgbaar bij alle kantoren van het Limburgs Dagblad, VVV Vaals en VVV Simpelveld.

Met de herfst in gedachten ...

ARA

mode **van neer eyckeler** Brandstraat Sittard 046-516333
Hèt Modecentrum voor Sittard en omstreken

bioscopen

● **HEERLEN**

Royal: Pointbreak, dag. 18.30 en 21 uur. **Rivoli:** Backdraft, dag. 20.30 uur. **Maxim:** Edward Scissorhands, dag. 18.30 en 20.30 uur. **H5:** Robin Hood; prince of thieves, dag. 14.30 18 en 21 uur. The naked gun 2 1/2, dag. 14.15 18.45 en 21.15 uur. Return to the Blue Lagoon, dag. 14 en 18 uur. Dances with wolves, dag. 20 uur. Teen Agent, dag. 19 en 21 uur, di do ook 14 uur. Assepoester, wo 14 en 15.30 uur. Switch, dag. 19 en 21 uur, di do ook 14 uur. De kleine zeemeermin, wo 14 en 15.30 uur.

●**LANDGRAAF**

Grand Theater: Amadeus, di 17/9, 20.30 uur.

● **SCHAESBERG**

Autokino: The Naked Gun 2 1/2, dag. 20.45 uur.

● **MAASTRICHT**

Mabi: Backdraft, di t/m do 21 uur, wo ook 14.30 uur. Oscar, di t/m do 21 uur, wo ook 14.30 uur. Edward Scissorhands, di t/m do 21 uur. Teenage Mutant Ninja Turtles 2, wo 14.30 uur. Point Break, di t/m do 21 uur, wo ook 14.30 uur.
Ciné-K: Dances with wolves, dag. beh. wo 20 uur. **Cinema-Palace:** Robin Hood; prince of thieves, dag. 17.15 en 20.45 uur, wo ook 14 uur. The Naked Gun 2 1/2, dag. 19 en 21.30 uur, wo ook 14 uur. Switch, dag. 18.30 en 21.15 uur. Assepoester, wo 14 en 16 uur. **Lumière:** Muna Moto, di 20.30 uur. Tilaî, di 21.30 uur. Ama, wo 19.30 uur. Fad Jal, wo 20.30 uur. Camp de Thiaroye, wo 21.30 uur. Le Grotto, do 19.30 uur. Xala, do 20.30 uur. Ma fille ne sera pas excisee, do 21.30 uur.

● **GELEEN**

Roxy: Backdraft, dag. 20.30 uur. **Studio Anders:** The Naked Gun 2 1/2, dag. 20.30 uur.

● **SITTARD**

Forum: Robin Hood; prince of thieves, dag. 20.30 uur. Dances, with wolves, dag. 20.30 uur. **Filmhuis Sittard:** Hidden Agenda, wo 20.30 uur.

● **ECHT**

Royal-MicroRoyal: Return to the Blue Lagoon, di do 20.30 uur. Dances with wolves, di do 20.30 uur.

● **ROERMOND**

Royal: Robin Hood; prince of thieves, dag. 20.30 uur. **Royaline:** Backdraft, dag. 20.30 uur. Assepoester, wo 14.30 uur.

exposities

● **HEERLEN**

Openbare Bibliotheek, Raadhuisplein 20. Expositie met schilderijen en tekeningen van Theo Lenssen. T/m 23/9, geopend ma t/m do 16-20 uur, di, wo en vr 14-17 uur, za 10-13 uur. **Bezoekerscentrum Schrieversheide,** Schaapskooiweg 99. Expositie 'Roofvogels in Nederland'. T/m 29/9, geopend van di t/m zo van 11-17 uur. **Stadsgalerij Heerlen,** Raadhuisplein 19. Tentoonstelling 'De stijl van Hendrik Valk' open di t/m vr van 11-17 uur en za en zo van 14-17 uur. **Luciushof,** Putgraaf 5, Kunstenaarscollectief in Konfrontatie. T/m 22/9, za en zo van 14-17 uur. **Geologisch Museum**. Voskuilenweg 131. Bibliotheca Hermetica van Jeroen van Westen. T/m 10/1, ma t/m vr 9-12 en 14-16 uur. **Thermenmuseum,** Coriovallumstraat 9. Tentoonstelling 'Archeologisch Limburg 1987-1989'. Van 3/9 t/m 20/10, geopend di t/m vr van 10-17 uur, za en zo van 14-17 uur. **Galerie 't Wevertje,** De Weverziekenhuis. Expositie van Mieke Winants en Miriam Wetzels. T/m 30/9. **Galerie Signe,** Akerstraat 82a. Expositie van Trudy van Soest. Van 15/9 t/m 27/10, geopend do t/m zo van 14-17 uur. **Ontmoetingscentrum Welterhof.** Expositie van Kees van Ekelenburg. T/m 27/9, open dag van 14-21 uur, in het weekeinde van 13-19 uur.

●**VOERENDAAL**

Gemeentehuis. Expositie met schilderijen van Rob Hanssen. T/m 27/9, open ma t/m vr van 8.30-12.30 uur en di van 13.30-16.30 uur.

● **LANDGRAAF**

Raadhuis. De Bokkerijders in de literatuur. T/m 27/9, open ma t/m vr 9-12 uur, ma en do ook 14-16 uur, do ook 17-19 uur. **Galerie Gaudi.** Hereweg 83, Lenie van Vugt, objecten en Petra Dijkers, tekeningen en schilderijen. T/m 6/10, do t/m zo van 10 tot 17 uur. **Galerie Ipomal,** Kerkberg 2. Expositie van May Ernes. T/m 22/9, geopend vr 17-20 uur, za en zo 14-17 uur.

● **BRUNSSUM**

d'r Brikke-Oave, Lindeplein 5a, hommage aan een tuin, werken van Paula Janken-Wolfs, tot 23/9, ma t/m vr van 10-12, van 14-17 en van 19-21 uur. Zo van 15-17 uur. **Galerie 'Het Kijkraam',** Akerstraat 124. Expositie van Leo Peeters, Jose van der Reijden en Hein Sepaniak. T/m 29/9, open di t/m zo van 14-18 uur.

●**ULESTRATEN**

Galerie Rococo, Groot Berghem 61. Najaarsexpositie van Hollandse schilderijen uit de 19e en 20e eeuw. Van 14/9 t/m 6/10, open ma t/m vr 14-20 uur, za en zo 11-20 uur.

BEEK

Gemeentehuis, Raadhuisstraat 9. Expositie 'Beeker Kunstenaars Exposeren'. T/m 4/10, geopend ma t/m vr 8.30-12.30 uur, ma en do 13.30-17.30 uur en zo 14-17 uur.

● **VAALS**

Kopermolen, Van Clermontplein 11. Wat aarde bewaarde, archeologische vondsten. Permanente expositie. Geopend van di t/m zo van 14-17 uur.

● **SITTARD**

Kritzraedthuis, Rosmolenstraat 2. Tentoonstelling met klei-schilderijen van Natascha Rieter en Raku-objecten van Siegfried Gorinskat. T/m 29/9. Di t/m vr van 10-17 uur en za en zo 14-17 uur. **Galerie Michel Knops,** Steenweg 44, schilderijen en tekeningen van Alphons Winters. T/m 30/9, di t/m za 11-18 uur, do 21 uur, zo 14-17 uur.

● **GELEEN**

Liass, Elisabethstraat 9. Werk van Vera en Jos Carovigno. Tot 1/10. Open werkdagen van 8.30-17 uur.

● **MARGRATEN**

Galerie Keramiek, Groot Welsden 48. Permanente expositie van Natascha Rieter en Siegfried Gorinskat. Open di t/m zo 13-17 uur.

En nog eens 160 plaatsen in kader begeleid wonen

Streekgewest wil 50 bedden voor daklozen

HEERLEN – Het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg wil dat er uiteindelijk drie slaaphuizen komen, waar zo'n 50 zwervers 's nachts terecht kunnen en vier projecten begeleid wonen, waar in totaal 160 daklozen gehuisvest worden. Het Streekgewest heeft inmiddels de gemeenten in de Oostelijke Mijnstreek om medewerking gevraagd.

Het probleem van de thuis- en daklozen in de oude Mijnstreek heeft een behoorlijke omvang. Er zijn 1270 personen die alleenstaand zijn en niet werken, die niet goed gehuisvest zijn en ook nog een psychiastrische stoornis hebben en/of alcohol, danwel drugverslaafd zijn. Van die groep hebben 800 personen werkelijk geen dak boven het hoofd. En van die 800 zijn 300 mensen druggebruiker.

Momenteel is er alleen het slaaphuis aan de Ruys de Beerenbroucklaan in Heerlen, waar 18 thuislozen een bed kunnen opzoeken. Die capaciteit is veel te gering. Er moet drastisch uitgebreid worden. Daar zijn de bestuurders in de regio het wel over eens.

Het Streekgewest heeft daarom voorsteld te komen tot spreiding van de voorzieningen voor de daklozen over de regio. Slaaphuizen moeten er nog komen in Hoensbroek (10 bedden), Brunssum (ergens in de buurt van de gemeentegrens met Heerlen) met 15 bedden en in Kerkrade met 10 bedden. Inclusief de 18 Heerlense bedden in het slaaphuis aldaar komt de voorziening daarmee op 53.

Daarnaast moeten er eengezinswoningen en appartementen beschikbaar gesteld worden voor thuislozen, zodat er woongelegenheid voor hen ingericht kan worden. De bedoeling is dat de thuislozen begeleid worden in zogenoemde 'woonprojecten'.

Het Streekgewest wil op die manier 160 plaatsen creëren. Veertig in Brunssum (tevens voor Onderbanken), 40 in Heerlen (samen met Nuth en Voerendaal, 40 in Kerkrade (samen met Simpelveld) en 40 in Landgraaf.

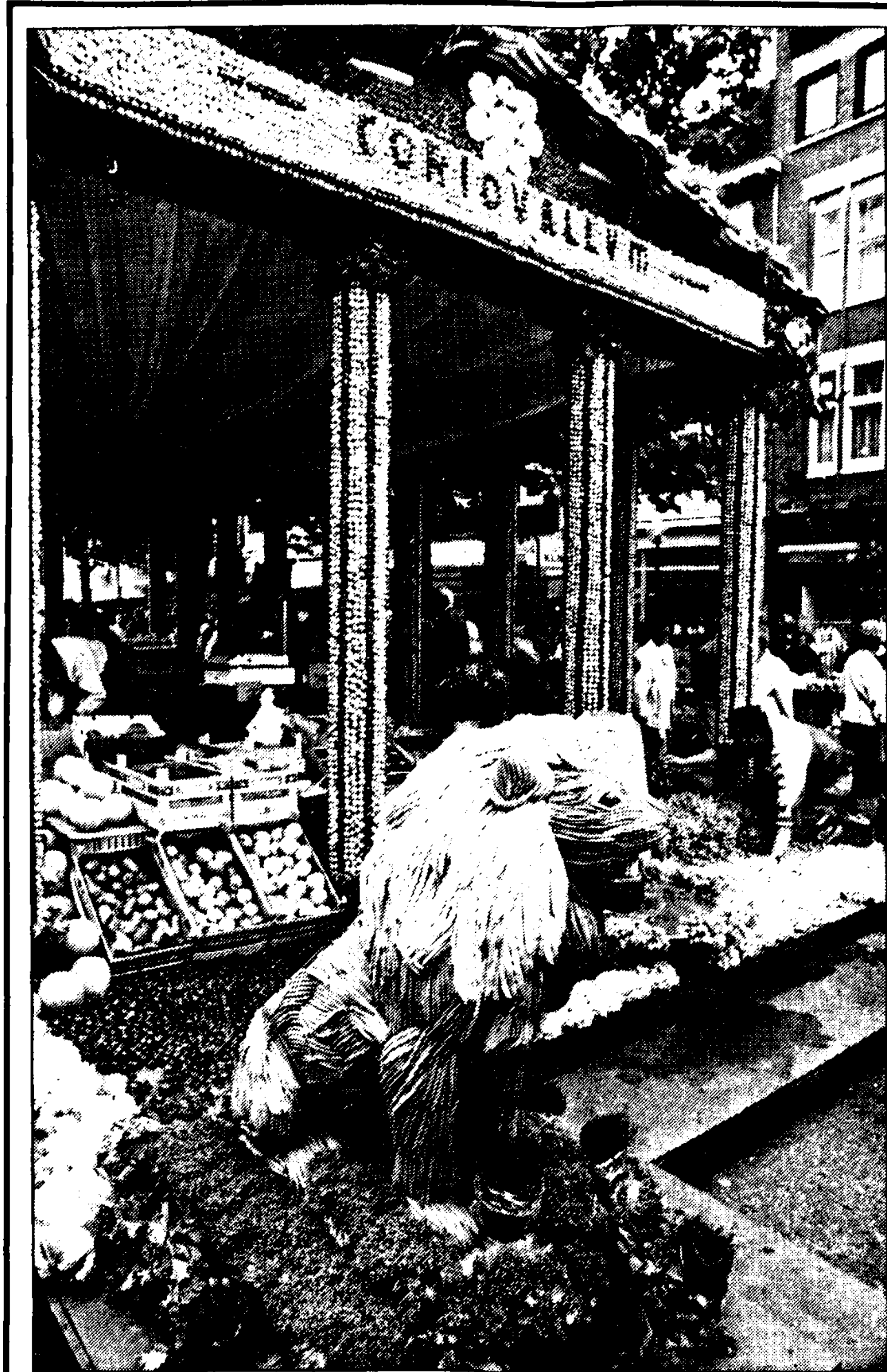
Het hele project gaat jaarlijks 2,5 miljoen gulden kosten. Dat bedrag blijft over als alle subsidies al zijn meegerekend. Het Streekgewest is van plan aan de gemeenten in de regio een bijdrage te vragen voor het project, eerst wordt echter geprobeerd externe subsidiebronnen aan te boren.

Unicefloop

HOENSBROEK - De Werkgroep Unicef Hoensbroek houdt op zondag 15 september weer de sponsorloop voor Unicef. Iedereen kan aan het evenement deelnemen, als loper of als sponsor. De afstand is 7 kilometer. De start is tussen 10 en 14 aan Kasteel Hoensbroek.

Meer abonnementen Wijngrachttheater

KERKRADE - Het Wijngrachttheater in Kerkrade heeft voor het komende seizoen al 160 abonnementen meer verkocht dan vorig jaar. In totaal 675 abonnees kochten 5400 kaarten. Door de late zomervakantie komen er volgens het theater nog steeds nieuwe abonnementen bij.

● *Ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum bouwde Jack Vegter voor de feestmarkt van afgelopen zaterdag een marktkraam in de vorm van een Romeinse tempel.* Foto: FRANS RADE.

Jubileumkraam met 120.000 uien

Van onze verslaggever

HEERLEN – Omdat groentenhandelaar Jack Vegter 25 jaar in 't vak zit, bouwde hij voor de Heerlense markt van afgelopen zaterdag, wel een heel bijzondere kraam. Wat heet kraam, het was meer een Romeinse tempel. Daarvoor werden 120.000 uien gebruikt. Het duurde precies vier maanden voordat de 'kraam' (in verschillende delen) klaar was. Vorige week vrijdagmiddag werd begonnen met het opbouwen van de tempel en zaterdag was het bouwwerk, compleet met een van bonen vervaardige leeuw, hèt pronkstuk van de Heerlense feestmarkt.

De Heerlense markt van vandaag (dinsdag) heeft ook nog een bijzonder karakter, want er wordt een standwerkersconcours gehouden.

Thuiszorg ernstig zieken in Heerlen

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – Ernstig zieke mensen spreken in toenemende mate de behoefte uit thuis te willen sterven. Dit stuit echter vaak op praktische problemem. Zo is 24-uursverzorging vaak niet haalbaar en kan de familie haar zware taak niet aan zonder hulp van buitenaf. De Heerlense stichting 'Patiens' wil terminale patiënten en hun omgeving behulpzaam zijn met aanvullende thuiszorg.

Op papier zijn de ideeën van de rooms-katholieke stichting, voortgekomen uit de Pancratiusparochie, prima geregeld. Secretaris J. Beijersbergen: „De verzorging en begeleiding van ongeneeslijk zieken vraagt veel inzet en toewijding. Naast huisarts, wijkverpleging en gezinszorg spelen ook familieleden en vrienden een belangrijke rol bij de stervensbegeleiding. Als deze mensen aan het einde van hun latijn zijn, kan de stichting inspringen."

Ook in de reguliere zorgverlening kunnen 'witte vlekken' ontstaan meent Beijersbergen. „Veel terminale patiënten hebben 24 uur per dag verzorging nodig. Ook de professionele hulpverlening kan dat niet altijd geven. Een patiënt moet dan in het ziekenhuis worden opgenomen, terwijl hij liever in zijn eigen omgeving wil sterven. In dat geval kan de familie óók een beroep op de stichting doen. Eerst zijn er echter zeker twintig vrijwilligers nodig om alle ideeën uit te voeren," zegt Beijersbergen.

Belangstellenden, die zich bij de stichting 'Patiens' willen aansluiten, worden op hun taak voorbereid via een korte cursus over de verzorgende en de sociale aspecten van de stervensbegeleiding. Stichting 'Patiens' houdt op dinsdag 24 september een informatieavond in de kantine van het voormalige Coriovallum College aan de Klompstraat 30 in Heerlen. Voor deze avond zijn als gastsprekers uitgenodigd oud-deken van Heerlen Dr J. Punt en G. van Brenk, directeur van de Stichting Schuilplaats.

● *Het gouden paar Kokkelkorn-Dohmen.* Foto: DRIES LINSSEN

per persoon

Gouden paar

Het echtpaar **Treeske en Johan Kokkelkorn-Dohmen**, Stationsplein 42 te Schaesberg, viert vrijdag het gouden huwelijksfeest. De dankmis wordt om 15 uur opgedragen in de kerk van Petrus en Paulus. Het gouden paar houdt van 19 tot 20.30 uur receptie in 'het Streeperkruis', Streeperstraat 66 te Schaesberg.

Geslaagd

Aan de Rijksuniversiteit te Utrecht slaagde **Mariëlle Schnitzeler** uit Landgraaf voor het doctoraal examen klinische psychologie.

Robijnen priester

Pastoor Schobben van de H. Drievuldigheidsparochie te Schaesbergerveld vierde zondag zijn 40-jarig priesterfeest.

Het AZM opent stiltecentrum

MAASTRICHT – Zaterdag aanstaande vindt in het Academisch Ziekenhuis Maastricht de officiële opening plaats van een zogeheten stiltecentrum. Ter gelegenheid daarvan leiden geestelijke verzorgers van verschillende levensbeschouwing gezamenlijk een meditatieve dienst. Deze begint om elf uur. Het stiltecentrum staat ter beschikking van alle gezindten. Voor de katholieke eredienst wordt er een tabernakel geplaatst. Elke zondag wordt in het centrum voor rooms-katholieken de eucharistie gevierd en via het eigen tv-net uitgezonden.

Thans wordt nog gewerkt aan de kunstzinnige afwerking van de meditatieruimte. Verwacht wordt dat dit werk in november kan worden beëindigd. De Dienst Geestelijke Verzorging van het AZM wil daarna enkele 'open dagen' houden. Belangstellenden worden dan onder meer geïnformeerd over plaats en taak van de geestelijke verzorging in het nieuwe ziekenhuis.

● *De medewerkers van de dierenambulance zijn snel ter plaatse om de poot van een hond te verbinden.* Foto: FRANS RADE

Dierenambulance in Landgraaf van start

Van onze correspondente

LANDGRAAF – De Oostelijke Mijnstreek heeft na vijf jaar weer een dierenambulance. Sinds begin juli is in deze regio de Dierenambulance en Dierentaxi Zuidoost-Limburg actief.

Al de nodige keren kon het vrijwilligersteam uit Landgraaf nog net op het nippertje de helpende hand bieden aan een huisdier in nood. Zonder dat daarbij ooit een uitzondering is gemaakt. Voor een hamster die de laatste adem dreigt uit te blazen, springen de vrijwilligers net zo goed midden in de nacht uit bed als voor een aangereden hond.

Als je dag en nacht in touw bent voor dieren, moet je wel enige deskundigheid in huis hebben. Vrijwilliger Peter bijvoorbeeld is opgeleid tot africhter van honden en 'collega' Wiel runt een dierenpension.

Het was voor hen een onverteerbare zaak dat in deze contreien al jaren geen dierenambulance meer bestond. „Van de dierenartsen hoorden we steeds vaker dat veel mensen zonder vervoer zitten en dat zijzelf vaak geen tijd hebben om huisbezoeken af te leggen," zegt Peter. „Nu zou je wel een taxi kunnen nemen, maar niet elke chauffeur voelt er iets voor om een hond te transporteren. Er was hard hulp nodig."

Pieper

De bus van Wiel werd omgedoopt tot ambulance annex taxi en voorzien van brancard, kooien, muilkorven en verbandgaas. Twee dames bezetten bij toerbeurt de telefooncentrale en de heren vrijwilligers zeulen sindsdien een 'pieper' met zich mee. Iedere dierenarts in de regio heeft ondertussen het telefoonnummer van de dierenambulance ontvangen. Ook de dierenbescherming heeft haar steun toegezegd en er wordt nauw samengewerkt met het dierenasiel in Heerlen.

Het asiel wordt ingeschakeld als de eigenaar van het betreffende dier niet bekend is. „Dan mogen wij er niet aan komen," verzekert Wiel. „In die gevallen moet de asielhouder het vervoer naar de dierenarts regelen. Onze hulpverlening is trouwens puur een kwestie van eerste hulp. Een slagaderlijke bloeding stoppen is nog toegestaan, maar we mogen geen diagnose stellen of een spuitje tegen de pijn geven."

Kerkhof

Voor de diensten van de dierenambulance hoeven de klanten slechts een geringe vergoeding te betalen. Daarmee worden voornamelijk de kosten gedekt, van winst is geen sprake.

Per dag rukt de ambulance gemiddeld drie keer uit voor een dringend geval. Daarnaast zijn er de ritten van en naar de dierenartsen en sinds kort functioneert de ambulance ook als 'lijkwagen'. Regelmatig komen er aanvragen binnen om een dierbare overleden viervoeter naar Limburgs enige hondenkerkhof, in Meerssen, te vervoeren.

Stilletjes aan neemt het werk echter in omvang toe; het team uit Landgraaf zoekt uitbreiding. Gemotiveerde vrijwilligers die graag met dieren omgaan, kunnen bellen naar het nummer van de dierenambulance/taxi: ☎045-323127.

klein journaal

oostelijke mijnstreek ☎ redactie: 739282

Landgraaf

● Het programma van het Grandtheater, Kerkberg 4 te Waubach, ziet er voor komend weekeinde als volgt uit: Vrijdag 13 september om 20.30 uur: Jazz-combo Voyage. Entree fl 5. Zaterdag 14 september 20.30 uur: 'Er valt een traan op de Tom Poes' van Annie M.G. Schmidt uitgevoerd door Dramatische Kunstkring Heerlen.
Entree fl 7,50.
Zondag 15 september 11 uur: Start toerrit old-timer bromfietsen en scooters. Doorlopend video-vertoning en presentatie van authentieke bromfietsen. Entree fl 2.50. Voor informatie: ☎045-326615.

Brunssum

● In gemeenschaphuis de Kepper wordt donderdag van 20 tot 22 uur een Origami-avond gehouden. Voor aanmelding: ☎045-271717.

Nieuwenhagen

● Scouting St. Tarcisius houdt zaterdag en zondag vanaf 11 uur de jaarlijkse fancy fair met rommelmarkt op de hoek Kleikoelenweg-Kremerslaan. De entree is gratis.

Hoensbroek

● Fanfare St. Hubertus Passart houdt zondag van 10 tot 18 uur de jaarlijkse Hubertusmarkt met rommelmarkt, fancy fair en kinderkermis in gemeenschaphuis d'r Biese Gats aan de Prof. Asserstraat.

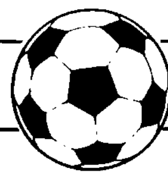
Heerlen

● Rond de St. Pancratiuskerk wordt op zaterdag 14 september de Pancratiusmarkt met rommelmarkt gehouden. Tevens zal er een grote fototentoonstelling plaatsvinden. De opbrengst is bestemd voor een nieuwe geluidsinstallatie voor de kerk.

Simpelveld

● De Turn- en Acrobatenclub houdt zaterdag vanaf 20.30 uur een country- en westernavond in zaal Dackus. Kaarten zijn in voorverkoop aan de zaal verkrijgbaar.

● De Mandolinevereniging Sorriënto houdt zondag van 10 tot 17 uur een fancy fair/rommelmarkt in zaal De Kroon aan de Kloosterstraat. Entree vrij.

Nieuwe regels leiden tot veel protesten in betaalde voetbal

Kaarten worden gekleurd bestraft

door bert groothand

HEERLEN - Er zijn weinig bedrijfstakken waar het eigenbelang zo hoog in het vaandel gevoerd wordt als in het betaalde voetbal. Trainers en spelers zijn pas tot collectieve actie te bewegen wanneer het ècht duidelijk wordt dat de hele groep betrokkenen getroffen wordt door nieuwe maatregelen.

Na de wereldkampioenschappen schrok het bedaagde gezelschap van de FIFA (wereldvoetbalbond) wakker. De amusementswaarde van het toernooi was minimaal geweest en nieuwe spelregels moesten de aantrekkingskracht weer vergroten. De aanvallers zouden vanaf dat moment optimaal beschermd worden. Het teniet doen van een scoringskans door het maken van hands of het vasthouden van een doorgebroken aanvaller levert onveranderlijk een rode kaart op. Iets dat dan ook al veelvuldig te zien is geweest in de nieuwe competitie.

Nu echter gebleken is dat de 'nieuwe' benadering veel schorsingen tot gevolg heeft, komen de spelers, verenigd in de VVCS, en de trainers in het geweer. Morgen zal het bestuur van de nieuwe trainersclub van Jan Reker zich over de problemen buigen. De voorzitter van die organisatie, Ajax-trainer Leo Beenhakker, heeft al verklaard 'dat de nieuwe ontwikkelingen het voetbal kapot zullen maken'.

Servé Kuijer is een man die zich tijdens zijn rechtenstudie al bezig hield met straffen in het betaalde voetbal. De jurist maakte tevens geruime tijd deel uit van de tuchtcommissie van het amateurvoetbal in Limburg. „De maatregel is uitstekend, de strafmaat absurd," vat Kuijer zijn mening kort en bondig samen.

Er zijn dit seizoen twee gevallen geweest waarover vrijwel iedereen zijn mening naar buiten heeft gebracht. Tijdens het duel om de Supercup tussen Feyenoord en PSV sloeg John de Wolf de bal met de hand weg. Gevolg was een, naar de nieuwe maatstaven logische, rode kaart. De tuchtcommissie sprak daarna een straf uit van drie duels schorsing. Het tweede geval betrof Ajacied Jan Wouters die in het duel Ajax-Volendam Burleson op 'beschaafde' wijze de doortocht naar het Ajax-doel belette. Gevolg was ook hier een rode kaart en vervolgens een schorsing van maar liefst vier duels.

De stelling dat enig opportunisme niet vreemd is aan de actie van de trainers wordt door Kuijer onderschreven. „Zo werken die dingen in de voetballerij. Kijk, die vier wedstrijden schorsing voor Wouters was niet goed, maar als de nieuwe regels ertoe leiden dat hij dat soort overtredingen niet meer kan maken in een wedstrijd, vind ik dat prima. Het gaat toch om het duidelijk onderuit halen van een tegenstander die kan gaan scoren. Maar dan kies ik toch voor een strafschop en een kaart waardoor die speler wel uit het veld gestuurd wordt, maar alleen voor die wedstrijd. Een rode kaart dus alleen voor dat duel. Het hele systeem van gele kaarten is raar. Ik heb jaren geleden al gepleit voor tijdstraffen, maar dan niet voor maar vijf minuten."

Profijt

Nu is het nog zo dat na een gele kaart de volgende tegenstander het meeste profijt heeft van een mogelijke schorsing. Een gele kaart tijdens een wedstrijd heeft immers geen gevolg. „Wat is het effect voor de benadeelde partij?", vervolgt Kuijer, „dat zou een uitstekend thema zijn om eens over te gaan praten, maar dan ook internationaal. Ik denk namelijk niet dat de FIFA dat al eens onderzocht heeft. Tot nu toe is het zo dat de onderzoeken zich meer gericht hebben op het veroordelen van de dader. Overigens is er ieder jaar wel weer een vernieuwde regel die het nodige stof doet opwaaien. Ik denk dan ook dat er een soort permanente commissie zou moeten komen die daar zinnig over kan praten. Wij hebben vorig jaar na de zaak Groenendijk (waarin Roda JC in beroep ging tegen de strafmaat na een lichte overtreding tijdens het duel tegen Volendam, red.) al stevig op de trom geslagen. Er is toen weinig gebeurd en ik zal in dit geval dan ook weinig ondernemen. Naar mijn mening is de uitspraak van Beenhakker dat het voetbal op deze manier kapot gaat onzin, de trainers kunnen immers wel wat anders verzinnen. Spelregels zijn zwart/wit en moeten in de praktijk ingekleurd worden."

Een kwestie van interpretatie met andere woorden. Die invulling is echter niet zo verschrikkelijk ingewikkeld. De straf die op de maatregel volgt blijkbaar wel. Toch valt Kuijer de tuchtcommissie of de commissie van beroep niet aan. „Je moet je kritiek niet richten op die commissies. Er moet een aantal doelstellingen en regels bekeken worden. Er is de laatste jaren tenslotte verschrikkelijk veel veranderd."

Zoekt Kuijer het meer in een algemene benadering van het probleem, MVV-trainer Sef Vergoossen richt zich duidelijker op de dagelijkse praktijk. „Ik ben het honderd procent eens met die nieuwe regels," verklaart Vergoossen. „De praktijk zal moeten uitwijzen hoe het allemaal werkt, maar ik vind wel dat de tuchtcommissie wat gedetailleerder moet kijken wat er nu daadwerkelijk gebeurd is. Niet iedere rode kaart is nog langer hetzelfde. De tuchtcommissie moet dus de aard van de overtreding gaan bestraffen, nu wordt er alleen nog maar gekeken hoeveel kaarten de betreffende speler al gehad heeft."

● *Fortunees Kicken houdt Feyenoorder Blinker ongeoorloofd in bedwang. Over de strafmaat voor dergelijke overtredingen lopen de meningen uiteen.* Foto: PETER ROOZEN

Van Kempen nieuwe coach Selex BSW

WEERT - Na de breuk met coach Maarten van Gent heeft Selex BSW snel spijkers met koppen geslagen. De keuze viel verrassend op Oliver van Kempen, die als speler meer dan een decennium het gezicht bepaalde van de Weerter hoofdmacht.
Woordvoerder Paul Stokbroeks: „De spelers waren het er unaniem mee eens dat we niet meer verder konden met Van Gent. De resultaten waren bedroevend terwijl de spelers en het management zich langzaam maar zeker gingen voelen als een proefkonijn van de coach, die steeds maar weer met nieuwe taktieken op de proppen kwam".
Dat de keuze van het management viel op Van Kempen was uiteraard ook voor de spelers een grote verrassing, maar ze hadden geen bezwaar tegen de aanstelling. Van Kempen, die de benodigde trainerslicenties voor de eredivisie mist staat voor de loodzware taak de ploeg weer op de rails te krijgen. Na het drama van het Den Helder-toernooi waarin de Weertenaren meer discussiëerden dan ballen door de ring lieten verdwijnen bleek dan ook dat de ploeg een straatlengte achterligt op de concurrentie, terwijl Selex behoorlijk investeerde in nieuwe spelers. Van Gent, die door manager Wim Caris op de hoogte werd gebracht van het verbreken van de verbintenis, was niet voor commentaar bereikbaar.

Geen inenting Oranje-turners

INDIANAPOLIS - De Nederlandse deelnemers aan de strijd om de wereldtitels turnen in Indianapolis worden niet ingeënt tegen de mazelen. Zondagmorgen ontstond in de Hoosier Dome de nodige onrust toen bekend werd dat twee Nieuwzeelandse turnsters mazelen hadden. Aanvankelijk werd bekend gemaakt dat alle deelnemers en officials, na 1 januari 1957 geboren, zich moesten laten vaccineren. Hoewel een groot aantal deelnemers zich meldde bij de vaccinatiepost, weigerde een aantal landen, waaronder Nederland, zijn turnsters en turners te laten vaccineren. De Nederlandse delegatieleider Dieter Weymans stelde zich op het standpunt dat voor een vaccinatie toestemming van de ouders van de minderjarigen noodzakelijk is. Weymans telefoneerde ruim twee uur met Nederland om inlichtingen van de ouders te krijgen. Toen bleek dat iedereen gevaccineerd was tegen de mazelen of de kinderziekte had doorgemaakt, werd voor de gehele delegatie afgezien van inenting.

sport kort

● BROEKSITTARD - Grote afwezige tijdens het duel SCG tegen Almania (2A) was Randal Koot. De 28-jarige dynamische Almania-verdediger/middenvelder heeft om persoonlijke redenen besloten te stoppen met voetbal. Het Almania-bestuur en trainer Hans Engbersen maakten kenbaar het besluit van de ex-aanvoerder te betreuren maar ook te respecteren.

● BERGHEM - Tijdens kartingwedstrijden op het circuit Nieuw Zevenbergen in Berghem werd Marco Tobben uit Linne tweede in de klasse 100cc nationaal. Voor Tobben een goede opsteker omdat over drie weken op hetzelfde circuit de laatste NK-race plaatsvindt. In de klasse 125cc nationaal, die werd gewonnen door Eddie Hesselink uit Zaasveld, eindigde Udo Zaunbrecher (Beek) als vijfde, John Conraads (Simpelveld) als zevende en Heerlenaar Ger Huls als achtste.

● HEYTHUYSEN - Het jubileumtoernooi van het golfbiljartdistrict Midden-Limburg is in de A/B-klasse gewonnen door Ton Wagemans van Krietje uit Urmond. De tweede plaats was voor Fred Revenich van Hollandia Sittard. Wichert Drenth van Maasgolf Wessem werd derde en Albert Pepels van BVE Eind vierde. Het C/D-toernooi leverde een overwinning op voor Mark Dessie van Fortuna Sittard. De verdere eindstand: 2. Leo van Keeken van De Inrit Swalmen; 3. Jac. Bours van Fortuna Sittard en 4. Herman Rijks van GBC Heytse Heythuysen.

● NEW YORK - Boris Becker speelt niet in de halve finale van de Davis Cup tegen de Verenigde Staten. Becker heeft nog last van de blessure aan zijn rechterbeen, die hem in de wedstrijd tegen Paul Haarhuis bij de US Open parten speelde. Udo Riglewski gaat Becker vervangen. De Davis Cup-wedstrijd Verenigde Staten-Duitsland wordt van 20 tot 22 september in Kansas gespeeld.

lotto/toto

Lotto 36: eerste prijs: 1 winnaar ontvangt f. 333.973,40, tweede prijs: 5 winnaars ontvangen f. 30.000,00, derde prijs: 94 winnaars f. 1452,40, vierde prijs: 4030 winnaars f. 33,80, vijfde prijs: 60.663 winnaars f. 5,00. **Toto 36:** eerste prijs: 1 winnaar ontvangt f. 20.589,60, tweede prijs: 34 winnaars f. 293,90, derde prijs: 554 winnaars f. 45,10. Toto-gelijk 36: eerste en tweede prijs: geen winnaar, derde prijs: 4 winnaars f. 319,50, vierde prijs 301 winnaars f. 6,50.

Programma betaald voetbal

eredivisie

Vanavond, 20.00 uur:
Roda JC-MVV

Vitesse	6	3	3	0	9	11- 3
Ajax	4	3	1	0	7	11- 1
FC Twente	6	3	1	2	7	7- 4
Volendam	6	3	1	2	7	10- 8
RKC	6	2	3	1	7	13-12
PSV	3	3	0	0	6	10- 4
Feyenoord	4	2	2	0	6	3- 1
FC Utrecht	5	2	2	1	6	7- 5
Roda JC	5	2	2	1	6	6- 7
SVV Dordrecht	6	2	2	2	6	14-12
Sparta	6	2	2	2	6	11-13
Willem II	6	2	1	3	5	10- 9
Den Haag	4	1	2	1	4	7- 8
Groningen	5	1	2	2	4	6- 8
Fortuna Sittard	6	0	4	2	4	8-13
De Graafschap	7	1	1	5	3	6-13
MVV	5	0	2	3	2	2- 8
VVV	6	0	1	5	1	2-15

eerste divisie

Vanavond, 19.30 uur:
NEC-RBC

roda jc-mvv

Vanavond 20.00 uur
Scheidsrechter: Schuurmans

Roda JC (opstelling): Bolesta, Broeders, Verhagen, Boerebach, Luypers, Van der Luer, Hanssen, Ter Avest, Hofman, Arnold, Ogechukwu. **Reservebank:** Waterreus, Trost, Senden, Been, Stefan Janssen.

MVV (selectie: Agu, De Haan, Linders, Thal, Quaden, Delahaye, Benneker, Reijners, Verhoeven. Dikstaal, Libregts, Visser, Hofman, Meyer, Lanckohr, Franssen.

Hermans grijpt naast ritzege

MOLLARUSA - Matthieu Hermans heeft in de vierde etappe van de Ronde van Catalonië een riante kans om zijn werkgever van zijn kwaliteiten te overtuigen gemist. De Nederlander, die onderhandelt over contractverlenging bij Lotus, was in Mollarusa dicht bij zijn tweede ritzege. Maar Hermans zag zich ingesloten door de Deen Jesper Skibby en kon slechts door een reflex een aanrijding met een fotograaf op de eindstreep voorkomen. De winst na de 172 km lange rit ging naar de Spanjaard Alfonso Gutierrez. De Italiaan Maurizio Fondriest behield de leiding in de algemene rangschikking.

Rus van Eaters naar Moskou

GELEEN - De Rus Nicolaj Vaculov van Eaters is terug naar Moskou. Hij was in het bezit van een toeristenpas en kon hierdoor maar drie maanden voor de Geleense ijshockeyclub spelers. In Moskou dient hij nog enkele formaliteiten te vervullen zodat hij dan in het bezit komt van een verklaring dat hij als werknemer in Nederland is. Manager Harry Loos hoopt dat Vaculov, die met de trein naar de Russische hoofdstad is gegaan, over twee weken in Geleen terug zal zijn. Vanaf vandaag trainen de Eaters weer op het ijs van Glanerbrook. Joep Franke, die herstellende is van een hernia-operatie, zal eind oktober de training hervatten.

Connors naar Grand Slam Cup

MÜNCHEN - De 39-jarige Jimmy Connors heeft zich door zijn plaats in de halve finales van de Open Amerikaanse titelstrijd gekwalificeerd voor het toernooi om de Grand Slam Cup. De beste zestien spelers van de vier grote titeltoernooien worden van 10 tot 15 december naar München gelokt, waar ze twaalf miljoen gulden aan prijzengeld mogen verdelen. Ook Paul Haarhuis, door zijn goede prestaties in New York gestegen naar de 32ste plaats op de wereldranglijst, krijgt een uitnodiging voor het evenement. Op de ranglijst na de vier Grand Slam-toernooien neemt de Eindhovenaar de veertiende plaats in. Connors bezet na zijn opmerkelijke prestaties op Flushing Meadow de achtste plaats.

Derde plaats dames Blauw Wit

MEEUWEN - Het damesteam van handbalvereniging Blauw Wit, uitkomend in de tweede divisie, heeft tijdens een internationaal toernooi in het Belgische Meeuwen een aantal opmerkelijke prestaties geleverd. Na overwinningen tegen thuisclub Meeuwen en de Luxemburgse kampioen HC Bascharage en een nederlaag tegen VZV, volgde in de strijd om het brons een 20-16 zege tegen Bethunois. Een prima resultaat, want deze Franse ploeg had eerder met slechts een doelpunt verschil verloren van de latere toernooiwinnaar en Nederlandse Europacupdeelnemer SEW. Naast de derde plaats in de eindrangschikking werd keepster Lydia Moonen uitgeroepen tot beste speelster van het toernooi.

Roda's topscorer in beginopstelling tegen MVV

Koster mikt op Ogechukwu

Van onze sportredactie

KERKRADE - Met Ajah Wilson Ogechukwu in de basis doet Roda JC vanavond (aanvang 20.00 uur) op Kaalheide in de streekderby tegen MVV een poging de tweede plaats op de ranglijst van de PTT Telecompetitie te veroveren. Een overwinning tegen de Maastrichtenaren is daarvoor voldoende. MVV van de andere kant kan middels een zege de voorlaatste plaats verlaten en op de ladder een plaatsje naast Fortuna Sittard innemen.

Trainer Adrie Koster benutte de kwaliteiten van Roda's topscorer Ogechukwu tot nu toe steeds als wisselspeler. In die rol functioneerde de Nigeriaanse international getuige zijn drie treffers uitstekend, maar een liesblessure van Silvio Diliberto noopt de Roda JC-trainer tot aanpassingen in zijn elftal.

Berthil ter Avest schuift nu een plaatsje naar achteren op het middenveld en Ogechukwu mag als linkerspits de MVV-defensie op de proef stellen. Voor de rest houdt Koster vast aan dezelfde spelers die de laatste ontmoetingen ook al in de basis stonden. „Aan hen de taak om ook op Kaalheide het publiek iets te laten zien", aldus Koster. „Tot nu toe hebben we het in uitwedstrijden beter gedaan dan op Kaalheide. Daar moet verandering in komen".

Mario Been maakt zijn rentree in de selectie van Roda JC. De Rotterdammer neemt vanavond plaats op de reservebank. Ook René Trost is teruggekeerd in de Roda-selectie. Hij mist echter nog wedstrijdritme en begint derhalve ook op de wisselbank. Naast de al genoemde Diliberto, is ook Max Huiberts niet van de partij. De jonge aanvaller kampt met een spierblessure. Jos Smits, al langer geblesseerd, heeft last van een elleboogblessure.

MVV

MVV kan vanavond in het streekduel tegen Roda JC beschikken over een nagenoeg geheel fitte selectie. Trainer Sef Vergoossen denkt dat ook basisspeler Raymond Libregts genoeg hersteld is van zijn enkelkwetsuur om in de derby aan te treden. Alleen de reserves Willy Roumans en Peter Heffels kunnen niet spelen wegens enkelproblemen. „We gaan er van uit dat het aantal punten dat we behaald hebben niet in overeenstemming is met het voetbal dat we laten zien. Het afronden van de kansen moet beter. Als dat lukt is Roda JC nog niet met ons klaar," aldus MVV-trainer Sef Vergoossen.

● *Ogechukwu, basisplaats.*

sport in cijfers

TENNIS

Bordeaux, mannen, 600.000 gulden, eerste ronde: Carbonell-Olchovski 6-4 6-4, Pioline-Dosedel 6-2 1-6 6-3, Benhabiles-Leconte 3-6 6-2 7-5, Prades-Altur 5-7 6-4 6-4, Santoro-Poljakov 6-3 2-6 6-4.
Genève, mannen, 500.000 gulden, eerste ronde: Mezzadri-Tulasne 6-3 7-5, Prpic-Bloom 6-4 6-4, Masso-Gunnarsson 6-3 6-3, Arriens-Camporese 6-3 6-4, Bruguera-Wuyts 6-3 7-5.

VOLLEYBAL

Karlsruhe, groep 1: Polen-Zweden 3-1 (15-8 9-15 17-16 15-6), Duitsland-Griekenland 3-0 (15-7 15-4 15-5), Sovjetunie-Finland 3-0 (15-12 15-7 15-11,. Stand: 1. Sovjetunie 3-6 (9-0), 2. Duitsland 3-6 (9-2), 3. Griekenland 3-2 (5-7), 4. Polen 3-2 (4-7), 5. Finland 3-2 (4-8), 6. Zweden 3-0 (2-9).
Hamburg, groep 2: Frankrijk-Joegoslavië 1-3 (8-15 9-15 15-9 11-15), Nederland-Bulgarije 3-1 (7-15 15-8 15-7 15-10), Italië-Tsjechoslowakije 3-0 (15-11 15-4 15-12). Stand: 1. Italië 3-6 (9-0), 2. Bulgarije 3-4 (7-4), 3. Nederland 3-4 (6-6), 4. Joegoslavië 3-2 (6-7), 5. Frankrijk 3-2 (4-6), 6. Tsj. Slowakije 3-0 (0-9).

WIELRENNEN

Ronde van Catalonië, vierde etappe. Rubi-Molleruba: 1. Gutierrez 172 km in 4.05.30 (gem. 42,086 km/u), 2. Hermans, 3. Skibby, 4. Gonzalez, 5. Fondriest, 6. Davidenko, 7. Pagnin, 8.Saitov, 9. Moreels, 10. Dhaenens, 11. Hanegraaf. Overige Nederlanders: 16. Marc Siemons, 17. Theunisse, 29. Bouwmans, 30. Beuker, 68. De Koning, 115. Van der Pas.
Algemeen klassement: 1. Fondriest 12.51.02, 2. Dhaenens op 0.01, 3. Mauri 0.02, 4. Hodge, 5. Llaneras, 6. Lejarreta, 7. Zulle allen z.t. als Mauri, 8. Bouwmans 0.03, 9. Heppner, 10. Pino 0.06. Overige Nederlanders: 20. Hermans 0.11, 44. De Koning 0.55, 58. Theunisse 0.58, 84. Hanegraaf 3.12, 112. Beuker 5.37, 117. Marc Siemons 7.03, 138. Van der Pas 11.28.
Zwevegem, profs: 1. Lamaire 142 km. 3.12, 2. Naessens, 3. Coppens, 4. Schoovaerts, 5. Heirwegh, 26. Akkermans, 27. Raas.

TURNEN

Indianapolis, WK, vrouwen, verplichte oefenstof (tweederde van de deelneemsters is actie geweest), individueel (resp. naam, totaal, sprong, brug ongelijk, balk, vloer): 1. Lisenko 39,487 9,800-9,900-9,875-9,912 2. Milosovici 39,374 9,775-9,887-9,787-9,925 3. Okino 39,362 9,775-9,800-9,925-9,862 4. Galijeva 39,337 9,850-9,875-9,750-9,862 5. Tsjoesovitina 39,336 9,837-9,837-9,787-9,875 6. Zmeskal 39,274 9,775-9,787-9,875-9,837 7. Kalinina 39,074 9,750-9,812-9,687-9,825 8. Hadarean 38,998 9,687-9,712-9,712-9,887 9. Li Li 38,924 9,787-9,812-9,625-9,700 10.Strug 38,886 9,750-9,662-9,712-9,762 24.Becks 38,112 9,462-9,600-9,400-9,650 68. Linda Slootmaker 36,574 9,275-8,950-9,012-9,337 69. Monique Slootmaker 36,549 9,175-8,875-9,237-9,262 75.Visje 36,348 9,212-8,937-8,962-9,237 93.Karten 35,336 9,212-8,337-8,637-9,150.

PAARDESPORT

Calgary, CSIO, Grote Prijs, na barrage: 1. Millar-Big Ben 0-183,63, 2. Goodin 4-165,56, 3. John Whitaker-Milton 4-169,67, 4. Raymakers-Ratina Z 4-174,87, 5. Lansink-Optiebeurs Egano 176,47, 6. Durand-Jappeloup 4-179,91, 7. Anderson-Scirocco 4,5-188,29, 8. Godignon-Quidam de Revel 8-166,29, 9. Fuchs-Shandor 8-169,24, 10. Becker-Pamina 8-175,45, 26. Voorn-Oisterwijks Opstalan 12,75-121,45, 31. Tops-Doreen la Silla 22,75-129,39.

Limburgs Dagblad
sport

Rijkaard maakt morgen na jaar afwezigheid rentree in Oranje

Terugkeer van de verloren zoon

Van onze verslaggever

EINDHOVEN - Iets meer dan veertien maanden na het veelbesproken spuugincident in de voetbaltempel van Milaan staat Frank Rijkaard wéér in het middelpunt van de belangstelling. „In de Italiaanse sportkranten was het niet meer dan een bericht, ze hebben het voor kennisgeving aangenomen," relativeert de sierlijke middenvelder van AC Milan de ophef rond zijn onverwachte terugkeer in het Nederlands elftal. Te beginnen morgenavond in Eindhoven tegen Polen.

Bondscoach Rinus Michels is er dolblij mee 'dat een belangrijke middenvelder terug is aan het front'. En Rijkaard zelf? Hij bleef gistermiddag in Eindhoven, waar Oranje zich zonder Marco van Basten en met Juul Ellerman als z'n vervanger heeft verzameld in hotel Dorint, tamelijk onbewogen onder z'n terugkeer in Oranje. Alsof hij nooit was weggeweest, schudde hij handen en stond hij de pers te woord. Veel nieuwe feiten leverde het niet op. „Al het gegraaf naar m'n motieven, dat is toch onzin. Ik heb geen zin om terug te blikken, dat boek heb ik dichtgeslagen. Het heeft bovendien geen zin oude koeien uit de sloot te halen. Voor een voetballer telt alleen het volgende moment. Het is daarom belangrijk dat ik me woensdagavond goed presenteer."

Restaurant

De verzoeningspoging, die Michels eind vorige maand in het broeierige Milaan deed, kwam precies op het goede moment. Daar, in een chique restaurant, zaten Wil en Rinus Michels tegenover het echtpaar Rijkaard. „Het was niet onbelangrijk," droeg de bondscoach wat voedsel aan voor de roddelpers, „dát die twee vrouwen erbij waren. Daardoor ontstond er toch een wat andere sfeer." Maar welke gevoelige snaar heeft Michels tijdens dat etentje nu geraakt dat Rijkaard een week later en precies tien jaar na z'n Oranje-debuut deed besluiten zich weer in het Oranje-shirt te hullen?

Belangrijk

Hoe groot was de invloed van het duo Gullit-Van Basten? „We hebben alleen wat speldeprikken uitgedeeld, maar er is tussen ons nooit een dialoog geweest over het Nederlands elftal," beweert Ruud Gullit met de hand op z'n hart. „Er is door ons ook nooit enige druk uitgeoefend.". De aanvoerder van Oranje prijst de manier waarop Michels het heeft aangepakt. „Hij heeft het juiste moment gekozen en de juiste taal gesproken. Dat is belangrijk geweest." Introvert als Rijkaard nu eenmaal van nature is, geeft hij z'n gedachten niet snel bloot. Aanvankelijk ook niet tegenover de bondscoach. „Die directe confrontatie met Michels heeft me aan het denken gezet. Hij vond dat ik niet te star moest vasthouden aan m'n principes. Hij zei ook dat het voor iemand die pretendeert voor z'n plezier te spelen een uitdaging moet zijn om weer voor Oranje uit te komen. Ik had voor mezelf een knop omgedraaid en het Nederlands elftal van me afgezet. Na dat gesprek met Michels heb ik er goed over nagedacht en heb ik een week lang gewikt en gewogen."

Frank Rijkaard, 29 inmiddels, is niet zo principieel waar het gaat om zijn positie binnen het elftal. In de 46 interlands die hij tot nu toe speelde, stond hij 19 keer opgesteld als voorstopper, 17 keer als libero, 18 keer als middenvelder, een keer als schaduwspits en een keer als 'hangende' rechtsbuiten. Dat leverde in de loop der jaren heel van conflictstof op, maar zelden speelde Rijkaard daarin verbaal een hoofdrol.

„Ik heb alle keren met volle overgave gespeeld, of ik het nu met de trainer eens was of niet. Je kunt een keer een gesprek met de coach hebben, maar dan houdt het ook op. Zo heb ik altijd geredeneerd en zo zal ik het ook blijven doen. Ik speel gewoon voor wat ik waard ben, de rest laat ik aan de bondscoach over. Je kunt ook niet van een vaste situatie uitgaan. Alles heeft te maken met vorm, opstelling en tactiek."

Frank Rijkaard hoeft er echter niet bang voor te zijn dat zijn voetbaltalent en ervaring ooit nog eens wordt misbruikt als voorstopper. Hij is verzekerd van een plaats op het middenveld, morgenavond in de oefeninterland tegen Polen en medio volgende maand in het beslissende EK-kwalificatieduel tegen Portugal. Want ook dan zal hij er weer bij zijn. „Het is nu zeer spannend. Als het Nederlands elftal zich al had gekwalificeerd voor het EK zoù ik mij niet meer beschikbaar hebben gesteld. Uitgesloten. Ik heb nooit overwogen alleen maar de eindronde in Zweden te spelen."

● *Rinus Michels begroet Frank Rijkaard bij aankomst in het spelershotel in Eindhoven.*

Van Basten meldt zich af

EINDHOVEN - Marco van Basten heeft zich afgemeld voor de vriendschappelijke interland tegen Polen, morgen in Eindhoven. De aanvaller van AC Milan liep zondag in het competitieduel tegen Cagliari een spierblessure op. Bondscoach Rinus Michels riep PSV-aanvaller Jules Ellerman als vervanger op. Van Basten meldde zich gisteren wel in Eindhoven, waar hij zich liet onderzoeken door bondsarts Frits Kessel.

Richard Witschge heeft geen basisplaats bij Barcelona, maar hij speelt morgenavond in Eindhoven wel met het Nederlands elftal tegen Polen. Tegen z'n gewoonte in liet Rinus Michels daarover gistermiddag geen enkele twijfel bestaan. „Als het om de knikkers zou gaan", blikte de bondscoach vooruit naar het EK-kwalificatieduel op 16 oktober tegen Portugal, „zou ik een paar slagen om de arm houden. Witschge is fit en mist alleen wedstrijdervaring. Dat risico kan ik daarom rustig nemen".

Michels gaf daarmee exact aan hoe de kaarten morgen in het stadion van PSV liggen. De vriendschappelijke interland staat volledig in het teken van de beslissende ontmoeting tegen de Portugezen, die min of meer beslissend is voor deelneming aan het EK volgend jaar juni in Zweden.

Vermoedelijke opstelling Oranje: Van Breukelen (PSV); Blind (Ajax), Koeman (Barcelona), Van Aerle (PSV); Gullit (AC Milan), Rijkaard (AC Milan), Wouters (Ajax), Witschge (Barcelona); Bergkamp (Ajax), Kieft (PSV), Huistra (Glasgow Rangers).

Romario weer naar Brazilië

Van onze sportredactie

EINDHOVEN - Dat wordt weer spannend! Vandaag vertrekt Romario, die pijn heeft aan de enkel, naar Brazilië om zich te laten behandelen. Zaterdag 21 september wordt hij, ijs en heel mooi weer in Rio dienende, weer in Eindhoven verwacht. Is de spits te laat, dan wacht hem 'een zeer, zéér zware straf'.

De alleszins spektaculaire beslissing Romario naar Brazilie te sturen, werd gisteren genomen na overleg tussen manager Ploegsma en de technische staf. De medische staf van PSV lijkt zich volkomen van het geval te hebben gedistancieerd. Ploegsma: „Er is al een maand geen verbetering met die enkel. Dan gaat hij maar naar Nilton, die fysiotherapeut die hem al eens eerder heeft behandeld."

Het initiatief Romario weg te sturen kwam van Bobby Robson. De coach wil niet hardop zeggen, dat hij zwaar twijfelt aan de ernst van de blessure van de vedette, die 14 augustus in de wedstrijd om de Super Cup tegen Feyenoord aan de enkel werd geraakt. „Maar hij frustreert iedereen, van de medische staf tot de spelers en van de fysiotherapeut tot Kees Ploegsma. Hij trekt z'n schoenen niet eens aan om te trainen!"

Ronduit opmerkelijk is het feit dat Romario tot dusverre een 'second opinion' weigert. Anno 1991 is het een goed gebruik dat patiënten, om zekerheid te hebben, een onderzoek van een tweede, onafhankelijk arts eisen, maar de Braziliaan bestaat het een door PSV voorgesteld consult bij de in de voetballerij beroemde dr. Martens in Leuven vrolijk te weigeren.

Robson: „Dat wil Romario niet en ik weet niet waarom. Daarom is dit het beste, al kan ik me niet voorstellen dat de medische begeleiding in Brazilië beter is dan hier."

Meyers wint Baetsen-toernooi

GELEEN - Meyers heeft op de laatste wedstrijddag van het sterk bezette Chrit Baetsen-zaalvoetbaltoernooi de eerste plaats weten te pakken. In de finalewedstrijd stonden de nog ongeslagen ploegen van Meyers en Dousberg Parc tegenover elkaar. Na een gelijkopgaande strijd greep de debutant van de eerste divisie diep in de tweede helft door twee treffers van nieuweling Schaekens de zege, waardoor de eindstand bepaald werd op 3-1.

Dousberg Parc, dat was gehandicapt door het ontbreken van Hollanders en Wijnands, drong nog wel aan maar kon niets meer terug doen. 't Brikske uit Brunssum klom door een forse overwinning op De Haantjes (6-1) nog op naar de tweede plaats, waardoor Dousberg Parc nog naar de derde stek duikelde.

Uitslagen: ZVV Geleen-Bouwkompas 2-3; 't Brikske-De Haantjes 6-1; ZVV Dousberg Parc-Meyers 1-3. **Eindstand:** 1. Meyers 5-8; 2. 't Brikske 5-7; 3. Dousberg Parc 5-7; 4. De Haantjes 5-5; 5. Bouwkompas 5-3; 6. ZVV Geleen 5-0.

Vergoossen niet ontevreden over Locksley Haylock

MVV test aanvaller van Cayman Eilanden

Van onze medewerker
WILLY WINGEN

HOENSBROEK - Erg veel wijzer kan MVV-oefenmeester Sef Vergoossen niet zijn geworden van het optreden van Locksley Haylock, een 23-jarige speler afkomstig van de Cayman Eilanden, een kleine archipel ten zuiden van Cuba. De MVV-reserves oefenden gisteravond tegen hoofdklasser EHC (0-1) en Haylock debuteerde in de spits. Hij werd echter door zijn medespelers veel te weinig in het spel betrokken en pas in slotfase kreeg hij zijn eerste kans. Het schot, of eigenlijk een aftreksel daarvan, verdween echter meters naast het doel van Dick Veldman. Toch was Vergoossen niet helemaal ontevreden over het optreden van de donkere Middenamerikaan. „Je kunt zien dat hij erg balvaardig is, zowel links als rechts. Daarnaast is zijn pass over grote afstand in orde. Jammer genoeg is hij niet erg agressief, met name in de duels." Haylock liet zich te vaak overbluffen door de EHC'ers en had daarnaast de pech dat MVV met name in de eerste helft amper aan aanvallen toekwam, omdat EHC de Maastrichtenaren veelal op eigen helft vast zette.

„Ik ben al lang blij dat hij kon meespelen. Haylock is vandaag pas gearriveerd en heeft de afgelopen nacht amper twee uur geslapen," aldus Vergoossen, die door een kennis getipt was. Haylock blijft deze week nog in Maastricht. Een oefenwedstrijd zit er echter niet meer in. Vergoossen: „Vandaar dat ik hem met de selectie wil laten meetrainen. Kijken hoe hij presteert in de kleine ruimte, hoe zijn handelingssnelheid is."

● *Locksley Haylock, MVV's testspeler van de Cayman Eilanden, gisteravond in actie tegen EHC.* Foto: KLAUS TUMMERS

Middenblokkeerder tilt volleyballers over dood punt

Held van Oranje

Van onze medewerker
PAUL DEMELINNE

HAMBURG - Doorgaans is hij de anti-held. Een degelijke, betrouwbare kracht, spelend in dienst van het nationale volleybalteam. Gisteravond trad Henk-Jan Held echter uit zijn eigen schaduw. Werd hij - ook letterlijk - de held van Oranje. In een vlammende partij tegen Bulgarije, de voornaamste concurrent voor een stek (achter favoriet Italië) in de kruisfinales, claimde de 23-jarige Veenendaler een hoofdrol. In zijn kielzog vertoonde de aanvankelijk matige toernooivorm van de Nederlandse ploeg onmiskenbaar groeistuipjes: 3-1 (7-15, 15-8, 15-7, 15-10).

De ontlading na de laatste, rake uithaal van Ron Zwerver was een eruptie van opgekropte emoties bij Henk-Jan Held. Met een rauwe kreet en gebalde vuisten begroette de middenblokkeerder de bevrijdende winst. „Vind je het gek? Twee dagen werk ik me het apezuur, maar hou geen bal tegen. Je bent er voortdurend mee bezig, zoekend naar oorzaken en oplossingen. Dat vreet aan je, slokt alle beschikbare energie op. En vandaag lukt opeens alles. Er is een enorme last van me afgevallen", betoogde Henk-Jan Held, met een ijszak op zijn chronisch overbelastte, rechterkniegewricht.

De Bulgaarse coach Hristo Iljev beschikt in Hamburg over slechts elf spelers. Vrijdagmiddag, een dag voor de start van de EK eindronde, verliet Aleksandr Grazieti, 18 jaar en 2.08 meter lang, het spelershotel.

Zwaaiend met een Italiaanse paspoort, dat hem zojuist was overhandigd door de manager van zijn nieuwe club Catania. Volgens Iljev kreeg Grazieti het kostbare document omdat hij een overgrootvader van Italiaanse afkomst heeft. Bovendien ontloopt het supertalent met zijn overhaaste vlucht de dienstplicht in zijn geboorteland. De armlastige Bulgaarse volleybalbond houdt trouwens na de EK grote uitverkoop. Liefst vier andere spelers verkassen, in ruil voor harde pecunia, naar Italiaanse profclubs.

In dat volleybalwalhalla speelt reeds geruime tijd Lubomir Ganev bij Cuneo. Gisteravond kreunde Nederland tijdens de openingsset (7-15) onder de moker van de reusachtige Bulgaar, die in zijn eentje tekende voor de helft van de puntenproductie. Henk-Jan Held: „Ondanks het duidelijke setverlies had ik geen moment het gevoel dat het fout zou gaan".

Bondcoach Harrie Brokking verordonneerde meer pressie vanuit het midden, om de aandacht van de Bulgaarse netverdediging voor Benne en Zwerver meer te ontzien. De daad bij het woord voegend, fungeerde Held na de spelhervatting als aanjager. Drie scorende bloks op rij vormden de ommekeer in de krachtmeting. Door de toenemende Nederlandse druk en een rode kaart voor aanvoerder Tonev wegens aanhoudend protesteren verloor Bulgarije steeds meer de greep op het scoreverloop. Het neutraliseren van Ganev door de Nederlandse defensie ontnam tenslotte de Bulgaren het laatste restje, ijdele hoop.

„Tegen Joegoslavië zijn we van ver teruggekomen. Vandaag hebben we het vertrouwen in onszelf en in een goed toernooi grotendeels hersteld," aldus uitblinker Held.

Vandaag is er een rustdag in Hamburg. Morgen staat de ontmoeting tegen Tjechoslowakije op het programma.

● EINDHOVEN - De eredivisiewedstrijd VVV-PSV wordt op 21 september in Eindhoven en niet in Venlo gespeeld. In de tweede helft van het seizoen zullen de clubs elkaar in Limburg ontmoeten. Het duel is in Venlo op 21 september verboden. PSV wil echter toch graag spelen, omdat het anders te ver achter raakt op het programma.

De landskampioen heeft pas drie duels gespeeld, de meeste andere clubs in de eredivisie al zes.

Diversen

Werkhandschoenen gezocht?

-Rundsleder, varkensleder, splitleder of vinyl?
-Lashandschoenen of montagehandschoenen?
-PVC of vinyl handschoenen?
-Latex, rubber of katoenen handschoenen?
Voor industrie, bouw of hobby gaat U naar:

KERP B.V.

In de Cramer 31, Heerlen, tel. 045-716951.

06-lijnen

!! Zomer-Sexgids '91 06-9585 !!

Ware hetero-sex op 06-320,

(50 ct p/m)

EVY'S HETE AVONTUUR 340.33
EVY EN DE GLUURDER 326.70
ZIJ POSEERT NAAKT 326.71
SEX OP HET SPREEKUUR 323.84
LIA GEEFT TOE, GRIEKS 330.61
DE TRIO-SEXBOX 327.37

Strenge SM

DE MEESTERES BEVEELT 340.01
ANNE LEERT GEHOORZAMEN 340.25
STRELEN OF DE KALFLEREN ZWEEP 340.41
ONDERDANIGE HANNA 323.86
DE PORNO-BOX 320.51

Life-sex

ORGIE (DOE MEE) 329.22
JONGE PAREN, 18 JAAR (HUISOPN.) 329.24
SEXCLUB '91 .... 330.09
CHANTAL-BELT JE LIFE.......... 327.88

Zo gaat homo-sex!!

HOMO'S MET GRIEKS 326.91
HOMOBOY IN 'T DUIN 321.33
HOMO'S LIFE 9586
HOMO-BOX (OOK APART) 326.36

Alles over Lesbische Liefde

HOE GEBEURT HET??? 330.19
LESBISCHE SM 330.52
INGE EN HEDY (LIFE) 340.45
LESBI-BOX (OOK APART) 327.78

Kleed me aan
Sexspel, praat om te spelen, win een sex orgie. Een fout, sex is je straf
06-320.323.90 - 50 ct p/m

Striptease
Sexspel, jij bepaalt wat zij uittrekt. De grootste sex-computer 06-320.322.80
50 ct p/m

Knelt je broek al? Moet
Sonja
het voor je afmaken?
06-320.331.08 - 50 ct p/m

wendy ga liggen
ontspan je en doe met je handen wat Wendy je vraagt
... 06-320.331.03 - 50 ct p/m

!!Erotifoon!!
Steeds hoger gaat je hand..... (50 ct.p.m.)
06-320.320.12

Griekse Sex
NIEUW Lisa doet 't 50 cpm
06-320.325.55

*** Sexlijn 10 ***
De jongste...06-320.320.10
Liefje...06-320.321.10
Vriendin...06-320.323.10
Sexbox...06-320.325.30
Mixjes...06-320.320.50
Call-me 50 cpm

Live Sex
Jij en ik samen apart. Heerlijk live! 24 uur p.d.
06-320.370.51 (50 ct.p.m.)

Lesbi meisje
Klein en strak. De vrouw ziet dat ik een zwart doorzichtig slipje aan heb. Dan doet ze m'n rokje omhoog. Pak me.
06-320.330.92 50 cpm

Dikke donkere vrouw. Til jij m'n rok een op schat. Lekker he! 50 ct. p/m
06-320.323.46

Sex op z'n Grieks
Kies je prooi zelf 50ct p/m
06-320.327.17

Lesbische
meisjes 18 jr en vrouwen in lingerie
50 ct. p/m 06-320.320.37.

Erox connection
Livesex gesprekken. De Madam verbindt je door naar de lekkerste meiden die alle standjes met je doen We helpen je snel.
06-95.06 - 50 ct p/m

Meisjesporno
50 ct. p/m 06-320.320.52

Gratis heerlijke live
sexgesprekken!
06-320.330.78 50 ct p/m

Hete Ruige Straatsex
Sexy ding voor 50 ct p/m
06-320.320.77

Live-sex
bel gratis en ontmoet ze. 06-320.324.98 (50 cpm)

Het leven begint bij de 40. Ook het sexleven. Op de
40plus box
fijn en ongedwongen met leeftijdsgenoten.
06-320.327.28 (50 cpm)

De Super
Contactenbox
De eerlijkste, eenvoudigste en snelste weg naar sex-vrienden en vriendinnen. Probeer het maar op 06-320.324.30. Trouwens als je nog andere verlangens hebt dan is er de beste. De Heetste Box van NL
06-320.328.29 (50 cpm).

Rosie Relatielijn
Voor modern sexcontact op 06-320.324.50 (50 cpm) hoor je wensen van paren en dames. In Rosie sept. zie je hun "naakt"foto's.

Wip-in-box
heet zo omdat er heel wat ge.. wordt op 06-320.324.60 Leuk toch? Trouwens, de Lijf-Sex-Box daar duren ze ook, en... jij mag best meedoen op 06-320.324.90 (50 cpm)

Vooral de meisjes zijn de Heetste bellers op die waanzinnige
Orgiebox
op 06-320.324.40 Dan gaan ze door het lint op de Sex-box op 06-320.322.22 (50ct)

Hier droomde Fons van. Gebonden aan een boom met een bevelende dominante man... Zo wil hij het!! 06-320.34.11 (50 cpm)

Sex-Adressen
Via keuze menu, snel de juiste dame kiezen, elke dag serieuze adressen verwacht Live door de dames ingesproken. 06-96.85 (50 cpm)

Bel Lenie
voor een gratis sexgesprek. Wie weet wat er van komt.
06-320.324.95 (50 cpm)

Frits belde. Diana ontkleedt zicht en wacht vol overgave. Tot haar schrik ziet ze dat hij John meebracht.
Trio
06-320.329.22 (50 cpm)

Schuld
Als ze niet kan betalen zijn z'n eisen bizar. "Dat nooit", maar als ze toegeeft... geniet ze!!! 06-320.329.25 (50 cpm)

Jan-Willem en Bas onder de douche bij buurvrouw. Ze is
mooi en slank
en past precies tussen hen in. 06-320.326.92 (50 cpm)

Hanna, blond en getrouwd.
Ze aarzelt
lang, maar als die scholier (18 jr) er is, doet ze het... en ze vergeet haar man.
06-320.326.73 (50 cpm).

Homo Jongeren
Privé. Direkt apart met 'n hete boy.
06-320.322.16 (50 cpm)

Privé sex
kontakt. Maak een sex-afspraakje met een lekker meisje of stel.
06-320.322.33 (50 cpm)

Easy Date
Waarom eenzaam? Snel en simpel. Zo vind je een partner naar jouw idee, bel Easy-Date, 100% discreet.
06-350.250.00 (50 cpm)

Waarom
wachten? Zoek nu snel de vriend of vriendin van je dromen.
Bel de afspreeklijn.
06-320.320.33 (50 cpm)

Maak vanavond een hete
Sexafspraak
06-320.320.44 (50 cpm)

De heetste meiden hoor je op de
advertentielijn
06-320.325.80 (50 cpm)

Tessa (18) is zo'n lekker
Tienermeisje
06-320.328.88 (50 cpm)

Sensatie!
150 Vrouwen
Inderdaad dit is pas een sensatie! Maar liefst 150 vrouwen & meisjes vertellen éérst wie ze zijn en wat ze in bed allemaal lekker en opwindend vinden, en daarna geven ze hùn eigen (geheime) adres en telefoonnummer aan je door via (50 cpm) de 06-:
340.310.10
(Strikt boven de 18 jaar!)

Direkt snel sexcontact
Live afspreeklijn
06-320.320.55 (50 cpm)

Hete meiden zijn op zoek
Porno Dating
06-320.321.44 (50 cpm)

Bisex kontaktlijn
Ook voor trio-sexkontakt
06-320.325.01

100 hete meisjes zoeken
Sexkontakt
06-320.326.66 (50 cpm)

Nieuw: direkt apart met een strenge meester of met onderdanige slaaf!!
S.M. voor twee
06-320.329.99 (50 cpm).

De Flirtbox
Flirten met z'n tienen.
06.320.330.01 (50 cpm).

Meegenieten
met 3 hete meisjes.
06-320.322.04 (50 cpm)

Blonde Natasja
doet het met 2 buurjongens.
06-320.327.77 (50 cpm)

Sexadressenlijn
Elke dag nieuwe adressen van hete dames/meisjes.
06-320.328.00 (50 cpm)

G-a-y P-r-i-v-é
Je wilt voor vanavond snel en discreet een opwindend afspraakje regelen? Bel dan Gay Privé, want daar zit je direkt apart en als je met een andere boy wilt spreken druk je op de nul. Succes!!
06-320.322.75 (50 cpm)

Homo
Zoek je 'n hete jongen? Bel. 06-320.330.18. Insp. 01720-22484 (50 cpm).

Partnerruil
Privé, direkt apart met mannen en vrouwen die zin hebben in een spannende sexruil!!
06-320.330.91 (50 cpm)

Sex Kontaktlijn
Luister naar hete meisjes die een lekkere jongen zoeken voor het vervullen van hun hete sexwensen.
06-320.330.66 (50 cpm).

Nieuw:
S.M. Privé
Vanavond een strenge sex-sexafspraak. Bel snel.
06-320.322.17 (50 cpm)

Homo
Jongens onder elkaar. Hoor ze lekker te keer gaan.
06-320.330.88 (50 cpm)

Scheur de kleren van mijn lijf, ik heb een
hete bui!!
06-350.211.14 (50 cpm)

Bisex Privé
Direkt apartlijn voor trio, jongens en hete meisjes.
06-320.330.46 (50 cpm)

Nu is het tijd voor een hete sexafspraak met een hitsig meisje!!
Tippellijn
06-320.330.79 (50.cpm)

Triosex
Kontaktlijn 06-320.320.92 (50 cpm) Ook voor partnerruil.

Bi-sex
voor twee. Direkt apart met een heet meisje of met een lekkere jongen.
06-320.330.87 (50 cpm)

Wendy
ondeugend in de auto!!
06-320.327.99 (50 cpm)

Stoute sexafspraakjes
Meisjes Kontakt
06-320.330.16 (50 cpm)

Vluggertje
Kim verwent je na de les.
06-320.330.32 (50 cpm)

Sex Trek?
Tanja helpt. 06-320.326.56
LESBI-HARD-PORNO
06-320.321.99 (50 cpm)

2 opgewonden hete meisjes
Alles uit
06-320.330.34 (50 cpm)

Wulpse Loesje
Hoor haar tekeer gaan.
06-320.330.96 (50 cpm)

Monique
Ze trilt van sex-genot.
06-320.330.97 (50 cpm)

Pascale (klusjes in huis)
Keukensex
06-320.330.98 (50 cpm)

Zoek jij een
lekkere boy?
De homo/Bi-sex computer
06-320.330.95 (50 cpm)

Sexbezoekje
Bij wulpse Annet. Trio!
06-320.320.95 (50 cpm)

Carolientje
"Ik ben zo ondeugend".
06-320.324.01 (50 cpm)

Twee meisjes
Bel Suzanne en hete Lisa
06-320.330.56 (50 cpm)

Meegluren
Linda heet en opgewonden
06-320.330.67 (50 cpm)

Jolanda
is heet en wild.
06-320.329.33 (50 cpm)

Marietje
in haar strakke rokje.
06-320.321.20 (50 cpm)

Mooie Sabrina
ligt te zonnen, zelfs haar strakke tangaslipje trekt ze uit.
06-320.323.44 (50 cpm)

Zoek je een heet meisje?
Bel escort
Kontakt
06-320.326.33 (50 cpm)

Kontakten/Klubs

Privéclub speciaal voor de zakenman
Maison d' amour
Sauna-bubblebad, mooie meisjes, discrete parking achter. Dr. Poelsplein 33, Simpelveld. 045-445120.

Porky's Pretpark!!
Nieuw Monique en Eva!!
☎ 045-228481 / 229680

Privé Yvonne
Nieuw, nieuw Domina en nieuwe meisjes aanw. en 8 andere sexy dames in pikante lingerie, 7 dgn geopend, 11-24 u. zond. 15-23 uur, Kapelweg 4, Kerkrade. Tel. 045-425100.

Paradiso
met veel leuke jonge dames, erotische sfeer ma-vr. v.a. 14.00 u. 045-317032, Europaweg Nrd 158, Landgraaf. nieuwe meisjes welkom.

Sex - O - Theek Liberta
Gentleman's Privé Club
Voor al Uw zaken-relaties en erotische fantasieën. Het is waar heren. Voor 1 all-in prijs kunt U 3 keer relaxen. Verder is alles gratis, vrijen, knuffelen, naakte dansen, body massage, franse massage en veel meer. Sexy dames in pikante lingerie. O.a. Hollandse, Franse, Spaanse, Italiaanse en Thaise va. 18 t/m 28 lentes. Open sex of privé-kamers met bubbelbad en spiegels. Discrete parking. Elke dag een verrassing. Ontdek het zelf. Ma-di-do 12.00-02.00 Woe en vrij 12.00-18.00 u. Maaseikerweg 24, Susteren. 300 m va. A2 richting Susteren. 04499-4346. Leuke meisjes altijd welkom. Nieuw: Super-sterren aanwezig.

Proef de pittige kracht van de
*****Riversideclub*****
Met zonneterras. A2, afslag Echt Ohé en Laak, Dijk 2, Ohé en Laak 100 m. voorbij camping Maasterp. Open van ma. t/m vr. van 14.00 t/m 2.00 uur. Creditcards accepted. Tevens vragen wij assistentes. 04755-1854.

Club Amorosso
Wij hebben nu 10 leuke meisjes met nieuw Jacqueline en Patty. Geop. ma t/m vrij v. 12-24 uur, zat. 13-20 uur. Onze gastvrouw Louise heet u welkom. Rijksweg Zuid 105 Geleen. Tel. 046-756335 (Nieuwe meisjes altijd welkom).

Wil je een meisje mooi, lief en fit
Vraag dan de bekende weg naar
Privéhuis Brigitte
Nieuwe meisjes aanwezig. Tel. 045-232069

Door 1 of 2 meisjes op water, totale
ontspanningsmassage
eens geweest U blijft komen!!! Tel. 045-353489.

ƒ 50,- all-in
Goede kwaliteit voor een redelijke prijs! 045-423608.

Contactburo Limburg
Bemidd. privé-adr. en relaties. Insch. gevr. Kamerverhuur. Barmeisj/dame gevr. (18-45 jaar) voor 2 dgn. p. wk. va. 14-22 uur. Intern mog. Erv. niet noodz. Maaspaviljoen a/d Maasbrug, Roosteren, 04499-3003.

Love Uniek
echt onbeperkt relaxen, met 8 sexy meisjes voor ƒ 200,- all-in. Sauna, hotwhirlpool, douches, drankje, kleedhuisjes. Geop. ma t/m za 12.00-02.00 uur.
Natuurlijk Club Love, B.Floriszstr. 37 hs, A'dam. Gastvrouw gevr. 020-6762176.

Club Denise
ontvangt u in een aangename sfeer, er zijn meerdere leuke meisjes. Tevens escort. Industriestr. 13, Spekholzerheide v.a. 18 t/m 3 uur. Tel. 045-413887

Peggy
privé en escort
Ma.-vr. 11-22.30 uur. woensd. tot 19.00 uur.
046-374393 tev.meisje gevr

Escort-Service
Aken
Tel. 09-49241532229.

Privé, ook SM
Tel. 045-254598.

Wij doen het graag, maar vooral goed en discreet.
Privéhuis Lydia
046-749662 Geleen.

Sacha's Escort
V.a. ƒ 100,- all-in
Tel. 06-52980255

Katja's privé
Ook escort. 045-423608.

Buro Venus
Voor al uw privé-adres. tev. dames gevr. 043-257229.

Escort Service
voor een leuk meisje bij u thuis of hotel v.a. 18 t/m 3 u.
Tel. 045-422685

Nieuw Escort
Pricilla en snel bij u thuis of in hotel
☎ 045-428849

"La Belle"
K'rade, Graverstr. 13, ied. dag geopend van 22-05 uur. Regina, Elli, Uschi, Jutta, Petra. 045-416143. Als u met taxi komt wordt max. ƒ 10,- verek. bij relaxen.

Buro Yvonne
Met vernieuwde adressen.
046-523203

Love Escort
☎045-320905

Vera
Privé, tel. 04754-85818.

Buro Geleen
Bem. in adr. 046-748768

Nieuw, Yvonne / Hanny
Relaxen
Massage, tel. 045-754285.

045-326191
Escort all-in.

Sans Soucis
Ook in de vakantiemaanden kunt U ook bij ons terecht. In onze exclusieve bar, waar nu vele leuke meisjes aanwezig zijn en waar U gezellig kunt relaxen. Diverse kamers met grote pools staan ter beschikking. Geopend zeven dagen in de week, ook 's zondags van 20.00 tot 04.00 uur. Roermondseweg 9-11, Tegelen.
Tel. 077-736086

2 films tegelijk zien?
Videoclub
045-718067, meisje aanw. Frans mog. Nieuwe films (ook tekoop).

Boys voor heren
Tel. 045-228713

Maureen Escort
... en meer. Tel. 045-215814

Relax bij
Monique
Tel. 0949-241175330.

Relaxen bij:
Vanessa
Tel. 045-459992.

Privé Daisy
ma t/m vrij 11-24 uur.
Tel. 045-229091.

Privéhuis
Donna
Christien
Nieuw Angela en spiksplinternieuw Katja.
Inl. 04746-5826 of 5830.

SM Rachel
SM zoals 't echt hoort.
Pr Hendrikln 312, Brunssum
Tel. 045-274810

Anita privé
Tel. 045-352543.

Nieuwe dames in
Club Rustica
Kerkrade, tel. 045-412762.
Ma t/m vr. 11-24 uur.
Erotische massage door Conny en/of Mariska.

FINANCIERINGEN JORISSEN

TEL. 045-721781 / 724132 — **SCHELSBERG 54 HEERLEN**

PERSOONLIJKE LENINGEN

Bedrag in handen	Terug te betalen in	Mnd. bedrag volgens min.	Effectieve jaarrente	Mnd. bedrag vlg. wet. max.	Effectieve jaarrente
5.000	48 mnd.	138,77	14,9	150,95	18,7
10.000	60 mnd.	229,79	14,3	249,77	17,5
15.000	60 mnd.	344,69	14,3	366,84	16,1
30.000	72 mnd.	609,22	14,2	622,29	15,2

DOORLOPEND KREDIET

Krediet limiet	U betaalt per maand	Rente volgens min. tarief per maand	eff. jaarrente	Theor. looptijd	Rente volgens max. tarief	Theor. looptijd
11.000	220	1.145	14,6%	75 mnd.	17,6	85
18.000	360	1.145	14,6%	75 mnd.	17,3	83
25.000	500	1.11	14,2%	74 mnd.	16,9	82
35.000	700	1.09	13,9%	72 mnd.	16,5	80

- Veel goedkope tarieven.
- Elk bedrag tot 200.000 en andere looptijd mogelijk.
- Overlijdensrisico meestal gedekt.
- Bestaande leningen geen bezwaar.
- Gespecialiseerd in autofinanc.
- Geen informatie werkgever.
- Geen bijkomende kosten.
- Lid Ned. Ver. Financ.adviseurs.
- Alles in een dag geregeld.

D4701

REUMA DE STILLE PIJN.

Reuma betekent pijn. Je kunt ermee leren leven, maar geen moment van de dag laat het je los. Veel reumapatiënten dragen hun lot in stilte, omdat hun handicap niet zichtbaar is. Stilte, die écht pijn doet.

U kunt er wat aan doen. Uw geld kan voor een reumapatiënt direct omgezet worden in verlichting. Door revalidatie, hulpmiddelen en onderzoek. Het Reumafonds helpt daarbij. Helpt u het Reumafonds?

GIRO 324

REUMABESTRIJDING MÓÉT DOORGAAN

Statenlaan 128, 2582 GW Den Haag. Bankrek.nr.: 70.70.70.848. Giro: 324.

NATIONAAL REUMAFONDS

Wat zetten we deze week op tafel?

Zaans driepans volkorenbrood, heel ~~2.65~~ **1.99**

AH Goudse extra belegen kaas,
vers van 't mes,
of vacuüm verpakt,
kilo ~~15.90~~ **12.90**

Uit de bedieningsafdeling:
Gebraden varkensrollade,
100 gram ~~2.89~~ **2.19**

Hamlappen,
500 gram ~~8.49~~ **5.99**
kilo ~~15.99~~ **10.99**

Rundervinken,
kilo ~~17.50~~ **15.50**
100 gram ~~1.85~~ **1.65**

AH Kipkarbonade,
gekruid, ca. 2000 gram **8.99**

Andijvie,
kilo **99**

AH Snelkookrijst,
pak 400 gram ~~1.85~~ **1.49**

Zoete Griekse Victoria druiven,
kilo **2.50**

Pitloze Griekse Thompson druiven,
mand 1 kilo **3.50**

AH Bordeaux,
rood of wit,
fles 0.75 liter ~~5.35~~ **4.45**

AH Tomatenketchup,
fles 450 gram ~~1.85~~ **1.29**

Uit de diepvries:
AH Frikandellen,
doos 4 stuks
à 70 gram ~~1.99~~ **1.49**

Chaudfontaine mineraalwater,
koolzuurhoudend,
fles 1 liter ~~69~~ **49**

All Micro,
pak 2.5 kilo
Met gratis fles Dubro
à 500 ml ~~22.28~~ **18.99***

Pampers,
diverse soorten,
voordeelpak ~~51.95~~ **44.95**

AH Service lijn: bel gratis 06-0305.
Artikelen waar kleine cijfertjes bij staan kunt u alléén kopen in AH winkels waar een van die cijfers op de deur staat. Prijzen gelden t/m zaterdag 14 september a.s.. * Zolang de voorraad strekt.

3109.91

's Lands grootste kruidenier blijft op de kleintjes letten.